

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๗๘.๖๘
ร.๖๖๑๐
ร.๖

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

พฤษภาคม 2547

๒ ๒๕๒๑๐

รัชดาวรรณ อติศรวรรุณ. (2547). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐกา ตันสกุล.

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาต้นทุนส่วนบุคคล ผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 98 คน ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคล โดยใช้เทคนิควิธีวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) โดยแบ่งนิสิตออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นิสิตที่ทำงานในหน่วยงานราชการ และนิสิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ต้นทุนส่วนบุคคลรวมของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หลังปรับปัญหาสิ้นเปลืองและปัญหาการว่างงานตลอดหลักสูตรต่อคน มีค่าเท่ากับ 522,068.66 บาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา เท่ากับ 216,212.65 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.41 ของต้นทุนส่วนบุคคลรวม และค่าใช้จ่ายส่วนตัว เท่ากับ 297,824.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.05 ของต้นทุนส่วนบุคคลรวม สำหรับต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล เท่ากับ 8,031.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.54 ของต้นทุนส่วนบุคคลรวม 2) อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับร้อยละ 11.97 โดยแบ่งออกเป็น อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.15 และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีค่าเท่ากับร้อยละ 17.78 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ยย้อนหลัง 8 ปี ของธนาคารพาณิชย์ใหญ่ 5 แห่ง ที่ระดับ 5 % ต่อปี

THE PRIVATE RATE OF RETURN ON EDUCATION INVESTMENT FOR THE MASTER
OF ECONOMICS SPECIAL PROGRAM, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
PRASANMIT CAMPUS

AN ABSTRACT
BY
MISS RATCHADAWAN ADISORNWORAWUT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
May 2004

Ratchadawan Adisornworawut. (2004). *The Private Rate of Return on Education Investment for The Master of Economics Special Program, Srinakharinwirot University Prasanmit Campus*. Master's Project, M.Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst. Prof. Nathaga Tanskul.

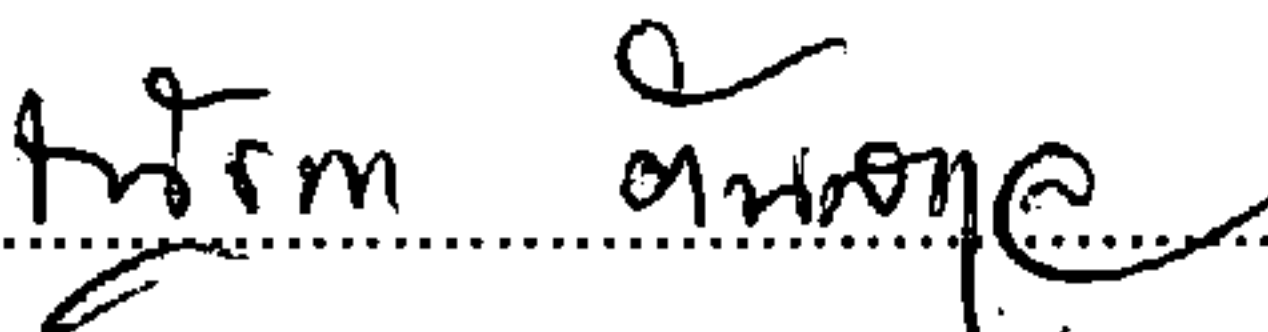
The purposes of this research were to study the private cost, private benefit and private rate of return on education investment for the master of economics special program, educational economics and managerial economics at Srinakharinwirot University Prasanmit Campus.

The research population of this study was 98 students which has been studying the master of economics special program, educational economics and managerial economics at Srinakharinwirot University Prasanmit Campus, the academic year 2003. The private cost and private benefit were analyzed and private rate of return was analyzed by the Internal Rate of Return (IRR) methods. The students were divided by working sector into 2 sectors, government and private sector.

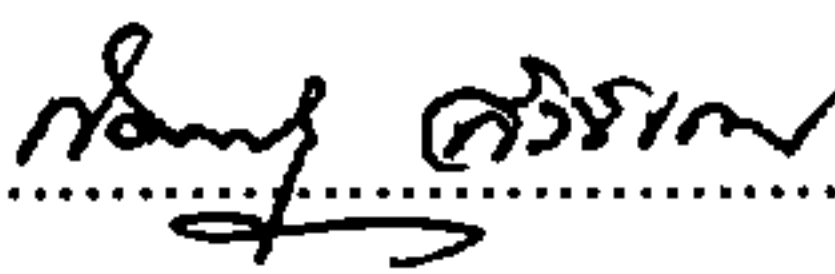
The result of this study revealed that 1) The total private cost of education for the graduated students after adjust the wastage and the unemployment was 522,068.66 baht per head which total fees (tuition and other fees) was 216,212.65 baht per head, represents 41.41 percents of total private cost. The personal expense was 297,824.99 baht per head, represents 57.05 percents of total private cost. Indirect private cost was 8,031.02 baht per head, represents 1.54 percents of total private cost. 2) The private rate of return for all graduated students was 11.97 percents, the private rate of return for the graduated students working for the government was 6.15 percents and the graduated students working for the private was 17.78 percents. It indicates that the IRR of educational investment for the master of economics special program, educational economics and managerial economics at Srinakharinwirot University Prasanmit Campus is worthwhile and the benefit is higher comparing with the average interest rate of the 12 months fixed deposit 8 years of 5 Commercial Banks which is at 5 percents per year.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ได้

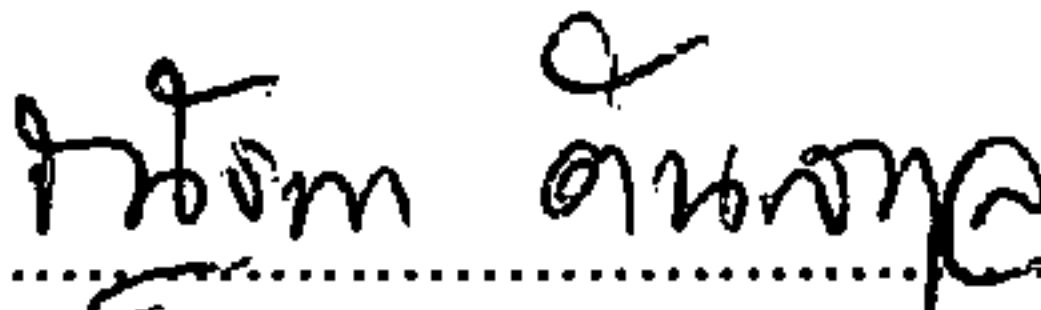
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณิชฎา ตันสกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

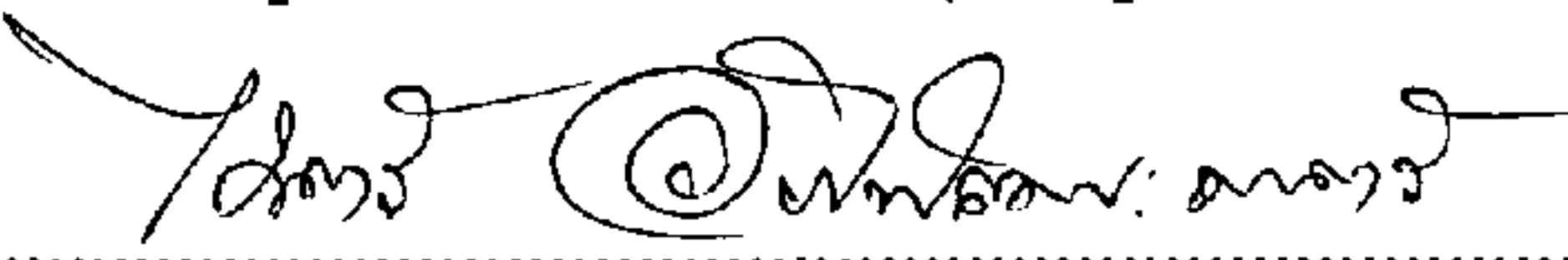
คณะกรรมการสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณิชฎา ตันสกุล)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย ชูธรรมขจร)

กรรมการ

(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

กรรมการ

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐกา ตันสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย ชูธรรมขจร และอาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี ที่กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าและแนวทางแก้ไขปรับปรุงงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล และอาจารย์ ประภาพร เฟื่องฟูสกุล อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์ยศวีร์ ชาวปากน้ำ อาจารย์ที่ปรึกษาศูนย์กิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณกองบริการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่เอื้อเฟื้อข้อมูล และขอขอบคุณ คุณพัฒนชีวิน ชูมาก และคุณเสาวรส พาณิษย์วิสัย ที่คอยให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำงานด้านเอกสารและการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งทำให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจในการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

สำหรับคุณประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่บิดามารดา ครูบาอาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้เอื้อนามและมีได้เอื้อนาม ณ ที่นี้ แต่ถ้าสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

รัชดาวรรณ อติศรารวุฒิ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา.....	8
ทฤษฎีทุนมนุษย์.....	9
ทฤษฎีการเลือกสรรกลั่นกรอง.....	9
ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนทางการศึกษา.....	10
ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา.....	12
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา.....	13
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วยการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา.....	16
รายละเอียดการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	68
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	68
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	81
ภาคผนวก ข จดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	89
ภาคผนวก ง ข้อมูลทั่วไปของโครงการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต.....	94
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	119

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนนิสิตระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541 – 2545.....	2
2	จำนวนนิสิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.....	3
3	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	22
4	แสดงจำนวนประชากร.....	32
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามสถานภาพส่วนบุคคลและ สถานภาพการทำงาน.....	40
6	จำนวนและร้อยละของเหตุผลที่นิสิตเข้ารับการศึกษาคือหลักสูตรเศรษฐศาสตร มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ).....	43
7	จำนวนและร้อยละของแหล่งเงินทุนที่ใช้ในระหว่างการศึกษาต่อหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ (ภาคพิเศษ).....	44
8	ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา (ภาคพิเศษ).....	45
9	ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ (ภาคพิเศษ).....	47
10	ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ).....	49
11	แสดงการคำนวณหาตัวแปรตามสูตรเพื่อปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล.....	51
12	ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา.....	52
13	แสดงต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อคนต่อปี ปรับด้วยอัตราค่าจ้างงาน.....	53
14	แสดงการปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษาและ ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลหลังปรับด้วยอัตราค่าจ้างงาน มาปรับเป็น มูลค่าปัจจุบัน.....	53
15	แสดงการประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ก่อนหักภาษีและประกันสังคมของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาโท ที่ทำงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน.....	55
16	แสดงการประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีและประกันสังคมของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาโท ที่ทำงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน.....	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 แสดงผลต่างรายได้หลังหักภาษีของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีกับ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ปรับด้วยอัตราการว่างงานต่อคนต่อปี.....	61
18 แสดงการคำนวณอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ...	63
19 แสดงการคำนวณอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน....	65
20 แสดงอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.....	67

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบความคิดของการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.....	7
2 Human Capital Approach.....	9
3 The Screening (Credentialism) Hypothesis.....	10
4 การหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา.....	14
5 แสดงการหาอัตราผลตอบแทนภายในโดยใช้กราฟ.....	20

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือและรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ จำเป็นต้อง อาศัยคนเป็นปัจจัยสำคัญในการคิดค้นวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นการช่วยเพิ่มผลผลิต และยกระดับความเป็นอยู่โดยส่วนรวม ดังนั้นการศึกษาอาจจัดได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่เป็น ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพดีขึ้น (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. 2519 : 1) ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นการเสริมสร้างกำลังคนในด้านความคิด ทักษะและทัศนคติให้รู้จักพัฒนา ตนเอง สังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับคน สามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับมา แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปในทางที่มุ่งหวังไว้ การศึกษาจึงเป็น เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาสังคม รวมทั้งสร้างคนให้มีคุณภาพทั้งทางกายและจิตใจ ดังนั้นการ ศึกษาจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่ง ในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศ ประเทศจะพัฒนาได้ดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพการศึกษาของประชากร ประเทศใดที่มีประชากรได้รับการศึกษาสูง ระดับความเป็นอยู่ของประชากรในประเทศนั้นก็อยู่ ในระดับสูงเช่นกัน ปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จะพัฒนาการศึกษาให้สูงขึ้น นั่นคือ การลงทุน ซึ่งเป็นปัจจัยในการขยายระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้ทันกับความต้องการของประเทศและ จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศไทย การลงทุนทางการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนในระดับสูงเป็นภารกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะผลิตกำลังคนชั้นสูง สาขาวิชาต่าง ๆ ให้เพียงพอกับความต้องการ กำลังคนระดับสูงในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการลงทุนทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการลง ทุนที่ต้องใช้เงินจำนวนมากและสูงทั้งการลงทุนทางสังคมและการลงทุนส่วนบุคคล เมื่อเปรียบ เทียบกับการลงทุนทางการศึกษาในระดับอื่น ๆ ยิ่งเมื่อคำนึงถึงความจริงที่ว่าทรัพยากรของ ประเทศมีอยู่อย่างจำกัด นโยบายการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการลงทุนทางการศึกษาให้เกิดประ โยชน์สูงสุด จึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับความสนใจอย่างยิ่ง (นงราม เศรษฐุนิซ และคณะ. 2532 : 1) อีกทั้งยังต้องพิจารณาผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการลงทุนทางการศึกษาด้วย เพราะเป็นข้อมูลที่ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการลงทุนจัดการศึกษา ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนในรูปของตัวเงิน หรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่ศึกษาและสังคม ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในแง่ของความคุ้มค่าจากการลงทุนทางการศึกษา ข้อมูลดังกล่าวจะเป็น ประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่า ควรที่จะลงทุนในระดับใดจึงจะส่งผลให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิ ภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 3)

ในปัจจุบันบุคลากรทั้งในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้นโดยการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะนอกจากจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะเพิ่มความรู้และความสามารถของบุคคลเหล่านี้ได้แล้ว ยังส่งผลให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนสุทธิที่พึงจะได้รับเนื่องมาจากการศึกษาในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1 ซึ่งเห็นได้ว่าแนวโน้มจำนวนนิสิตระดับปริญญาโทตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 – 2545 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยในปีการศึกษา 2541 มีจำนวนนิสิตระดับปริญญาโททั้งหมด 71,792 คน และในปีการศึกษา 2545 มีจำนวนนิสิตระดับปริญญาโททั้งหมด 126,123 คน เพิ่มขึ้น 54,331 คน ภายในระยะเวลา 5 ปี หรือคิดเป็นร้อยละ 75.68 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงมาก แสดงให้เห็นว่ามีผู้ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากขึ้นทุกปี

ตาราง 1 จำนวนนิสิตระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541 – 2545

หน่วย : คน

ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตระดับปริญญาโท
2541	71,792
2542	78,131
2543	89,563
2544	107,825
2545	126,123
รวม	473,434

ที่มา : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2546

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา จึงเปิดสอนในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ในปีการศึกษา 2542 และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ในปีการศึกษา 2545 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนสามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนอกเวลาทำงานได้ โดยทางมหาวิทยาลัยได้เพิ่มจำนวนการรับนิสิตมากขึ้นทุกปี (ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 2) อันอาจเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร หรือความเชื่อถือนในมหาวิทยาลัยของรัฐ การเล็งเห็นถึงผลตอบแทนสุทธิที่คุ้มค่าที่ผู้เข้าศึกษาจะได้รับจากการศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ซึ่งการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษานั้นจะมีต้นทุนทางการศึกษาที่ค่อนข้างสูง ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของदनัย สุทธิพิบูลย์ ที่ทำการศึกษาด้านทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลัก

สูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (ภาคพิเศษ) ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษา มีค่าประมาณ 400,000 บาทต่อหลักสูตร และมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลประมาณ 25% ต่อปี ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของไปยดา วุฒิชัยรังสรรค์ ที่ทำการศึกษาด้านทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) ภาคค่ำ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่ามีต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาใกล้เคียงกับงานวิจัยของดณัย สุทธิพิบูลย์ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยทำการศึกษาด้านทุนทางการศึกษา และผลตอบแทนส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นจากการลงทุนทางการศึกษา มีค่าเป็นเท่าใด และคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ตัดสินใจที่จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ในการวางแผนทางการเงินในการลงทุนทางการศึกษา อีกทั้งยังทราบถึงผลตอบแทนที่ได้รับ ในกรณีเลือกทำงานในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชน

ตาราง 2 จำนวนนิสิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปีการศึกษา	รุ่นที่	สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา	รุ่นที่	สาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ	รวมจำนวนที่รับ
2/2542	1	28	-	-	28
1/2543	2	35	-	-	35
1/2544	3	39	-	-	39
1/2545	4	28	1	30	58
1/2546	5	9	2	41	50
รวม		139		71	210

ที่มา : โครงการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2546

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาด้านทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2546

2. เพื่อศึกษาผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบต้นทุนส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองหรือผู้ที่สนใจจะเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา หรือนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ระดับบัณฑิตศึกษา ในการวางแผนทางการเงิน พร้อมทั้งประเมินความสามารถทางการเงินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทำให้ทราบผลตอบแทนส่วนบุคคลที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อหรือนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกทำงานในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 108 คน

2. ต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคล คิดเฉพาะที่วัดได้เป็นตัวเงินในทางเศรษฐศาสตร์เท่านั้น ทั้งนี้ในส่วนของต้นทุนส่วนบุคคลจะคิดจากค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบันการศึกษา โดยคิดจากปีการศึกษา 2546 เป็นเกณฑ์ และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต รวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นเนื่องจากเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สำหรับผลตอบแทนส่วนบุคคล คิดเฉพาะรายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนเท่านั้น

3. ในการคำนวณรายได้หลังหักภาษีที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับ เริ่มนับตั้งแต่จบการศึกษาจนเกษียณอายุ (60 ปี) โดยคิดคำนวณจากอายุเฉลี่ยของนิสิตทั้งสองสาขาวิชา ซึ่งนิสิตมีอายุเฉลี่ย 27 ปี และเป็นปีเริ่มต้นของการคำนวณจนถึงอายุ 60 ปี รวมทั้งสิ้น 33 ปี โดยหากเข้าทำงานในหน่วยงานราชการจะคิดตามบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน โดยสมมติให้มีอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละหนึ่งขั้น ตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงปลดเกษียณ ส่วนผลตอบแทนของ

หน่วยงานเอกชนจะติดตามอัตราเงินเดือนเริ่มต้นโดยเฉลี่ยของกลุ่มธุรกิจด้านสังคมศาสตร์ จากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย โดยสมมติให้มีอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงปลดเกษียณเช่นกัน สำหรับผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว ยังคงทำงานในหน่วยงานเดิมและมีหลักเกณฑ์ในการขึ้นเงินเดือนสำหรับหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนตามหลักเกณฑ์ข้างต้นทุกประการ

4. การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้รูปแบบความสัมพันธ์ของรายได้ในปัจจุบันและอนาคตไม่แตกต่างกัน และคุณภาพการศึกษาไม่เปลี่ยนแปลง และกำหนดให้โครงสร้างภาษีในปัจจุบันและอนาคตเป็นแบบเดียวกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ต้นทุนส่วนบุคคล (Private Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นิสิตต้องเสียไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (Direct Private Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนิสิตโดยตรง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียมการศึกษา

1.1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ

1.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (Indirect Private Cost) หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส หมายถึง ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่นิสิตควรจะได้รับจากการทำงาน แต่ต้องเสียไปเพื่อใช้เวลาศึกษาในระดับปริญญาโท ตั้งแต่เริ่มการศึกษาจนจบหลักสูตร โดยคำนวณจากรายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีของนิสิตที่มีได้ทำงานและการมีได้ทำงานนั้น เนื่องมาจากการศึกษาต่อปริญญาโท โดยเก็บข้อมูลด้านรายได้จากแบบสอบถาม

2. ผลตอบแทนส่วนบุคคล (Private Return) หมายถึง รายได้หลังหักภาษีของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในส่วนที่เป็นเงินเดือนเท่านั้น ตลอดช่วงการทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงปลดเกษียณ

2.1 ผลตอบแทนหน่วยงานราชการ หมายถึง รายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ทำงานหน่วยงานราชการ โดยใช้อัตราเงินเดือนเริ่มต้นตามตารางบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน

2.2 ผลตอบแทนหน่วยงานเอกชน หมายถึง รายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีและประกันสังคมของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ทำงานหน่วยงานเอกชน โดยใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนเริ่มต้นโดยเฉลี่ยของกลุ่มธุรกิจด้านสังคมศาสตร์ จากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

3. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล (Private Rate of Return) หมายถึง อัตราดอกเบี้ยในกระบวนการคิดลด ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษามีค่าเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของรายได้หลังหักภาษีของนิสิตที่ได้รับหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

4. ค่าเสียโอกาสของเงินทุน หมายถึง ผลตอบแทนของการใช้เงินทุนไปในทางเลือกอื่น ได้แก่ ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ยจากธนาคารพาณิชย์ที่มั่นคงและน่าเชื่อถือขนาดใหญ่ 5 แห่ง คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ซึ่งคำนวณย้อนหลังตั้งแต่ปี 2539 – 2546 รวมทั้งสิ้น 8 ปี เท่ากับร้อยละ 5 ต่อปี โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th) ซึ่งเปิดเผยข้อมูลย้อนหลังเพียง 8 ปีเท่านั้น

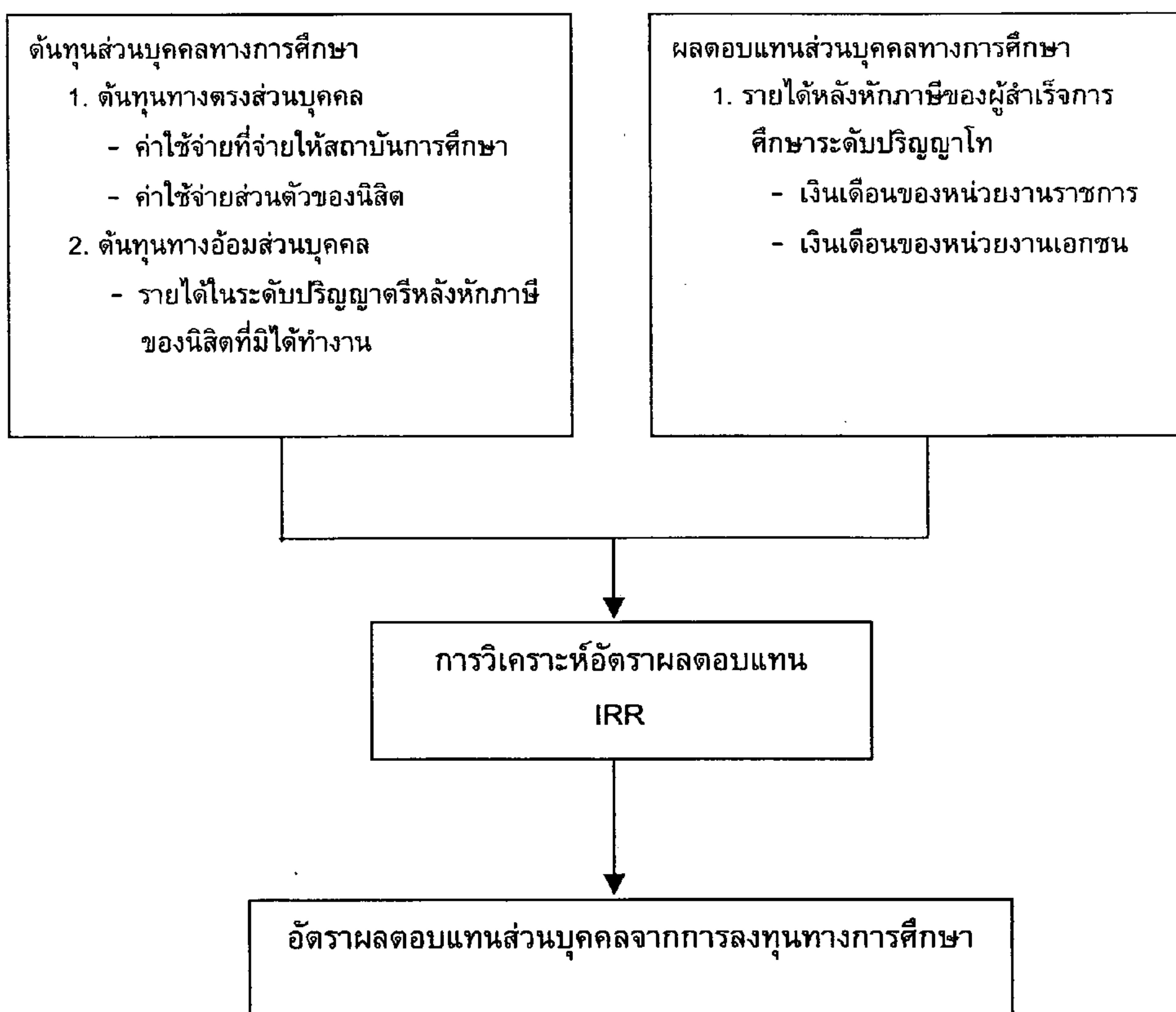
5. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาและสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) หมายถึง การจัดการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาและสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ในช่วงเวลานอกราชการ คือ วันศุกร์ (ช่วงเย็น) วันเสาร์และวันอาทิตย์

6. นิสิต หมายถึง นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546

กรอบความคิดในการวิจัย

การคำนวณอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลสำคัญ 2 ส่วนคือ ต้นทุนส่วนบุคคลจากการเข้ารับการศึกษและผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการทำงานหลังจบการศึกษา โดยต้นทุนส่วนบุคคล ประกอบด้วยต้นทุน 2 ประเภท คือ ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล ซึ่งต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบันการศึกษา คือ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต คือ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ฯลฯ ส่วนต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าเสียโอกาสจากการเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโท คือ รายได้ในระดับปริญญาตรีหลังหักภาษีของนิสิตที่มีได้ทำงาน ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ)

สำหรับผลตอบแทนส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้หลังหักภาษีของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งใช้ฐานเงินเดือนของหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนเป็นเกณฑ์ โดยการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา ใช้วิธีหาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) หมายถึง อัตราดอกเบี้ยในกระบวนการคิดลด ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน ซึ่งสามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดของการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา
 - 1.1 ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory)
 - 1.2 ทฤษฎีการเลือกสรรกลั่นกรอง (Screening Theory)
2. ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนทางการศึกษา
3. ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา
4. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา
5. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วยการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา
6. รายละเอียดการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา

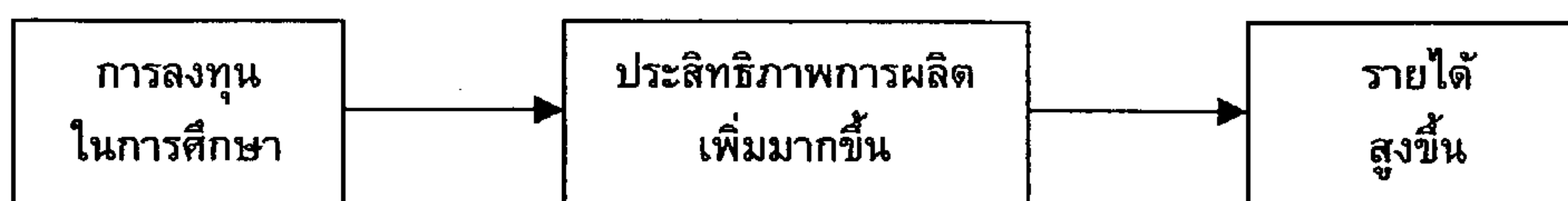
การศึกษาจัดได้ว่าเป็นการลงทุนในทุนมนุษย์ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด เนื่องจากการศึกษาสามารถสร้างทักษะต่าง ๆ ให้แก่บุคคล รวมทั้งทำให้ผลิตภาพของคนสูงขึ้นในอนาคต (สุมาลี ปิตยานนท์. 2539 : 111) การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์จะมีผลโดยตรงในการเพิ่มคุณภาพของทุนมนุษย์ให้สูงขึ้น โดยเป็นการยกระดับความรู้ ทักษะและความสามารถของประชากรในสังคมนั้นให้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ (เทียนฉาย กิระนันท์. 2519 : 10) แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์สมัยก่อนมีความเห็นว่าการศึกษาเป็นการลงทุน อัลเฟรด มาแชล (Alfred Marshall) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าสูงกว่าการลงทุนชนิดอื่น และอดัม สมิธ (Adam Smith) นักเศรษฐศาสตร์สมัยคลาสสิกได้กล่าวถึงแนวความคิดเรื่องนี้ในหนังสือชื่อ "The Wealth of Nations" ว่าการศึกษาเป็นการลงทุนเพราะทรัพยากรของชาติเพิ่มขึ้นได้จากบุคคลที่ได้ลงทุนร่ำเรียนมา กล่าวคือ การแสวงหาความรู้จะทำให้บุคคลและสังคมมีความมั่งคั่งเกิดขึ้นได้ (อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี ค้อคงคา. 2524 : 15) นอกจากนี้นักเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ ชูลส์ (Schultz) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการลงทุนให้กับตัวเองเพราะการศึกษาช่วยพัฒนาความสามารถและความเจริญงอกงามต่าง ๆ การลงทุนในที่นี้ หมายถึง การเข้าศึกษาในโรงเรียน เพื่อจะได้กลายเป็นผู้ผลิตและเป็นผู้มีรายได้ต่อไปในอนาคต (นวลทิพย์ ควกุล. 2527 : 4 อ้างอิงจาก Schultz, W. Theodore. 1966 : 127 – 132, *Educational and the development of Nations.*) นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้ชี้ให้เห็นว่า ประมาณสองในสามของผลผลิตรวมที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีของประเทศนั้น เป็น

ผลมาจากการลงทุนทางการศึกษา เพราะการศึกษาและฝึกอบรมนั้นได้เพิ่มคุณภาพของคน ทำให้แรงงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จึงสามารถเพิ่มผลผลิตและเพิ่มคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ได้ ทำให้มนุษย์สามารถเพิ่มคุณภาพของทุนทางกายภาพ (Physical Capital) อีกด้วย (บุญคง หันจางสิทธิ์. 2540 : 442)

แนวคิดที่เกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 แนวคิดหลัก คือ (1) ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Approach) และ (2) ทฤษฎีการเลือกสรรกลั่นกรอง (Screening Theory) หรือแนวคิดว่าด้วยวุฒิบัตร (Credentialism) หรือแนวคิดว่าด้วยการเป็นเครื่องมือส่งสัญญาณ (Signalling Device)

1.1 ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Approach)

ทฤษฎีทุนมนุษย์มีแนวคิดพื้นฐานว่า การศึกษาจะทำให้ประสิทธิภาพการผลิตและรายได้จากการทำงานเพิ่มสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ต้องมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ดังนั้นการลงทุนในการศึกษาจึงเป็นวิธีหนึ่งในการลงทุนในทุนมนุษย์ ดังแสดงในภาพประกอบ 2 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่กล่าวว่า รายได้หน่วยสุดท้าย (Marginal Income) จะเท่ากับผลิตภาพหน่วยสุดท้าย (Marginal Productivity) เสมอในตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ ดังนั้นถ้าสมมติว่าตลาดแรงงานอยู่ในภาวะที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ รายได้ที่บุคคลได้รับก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลิตภาพที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันเนื่องจากการลงทุนทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี

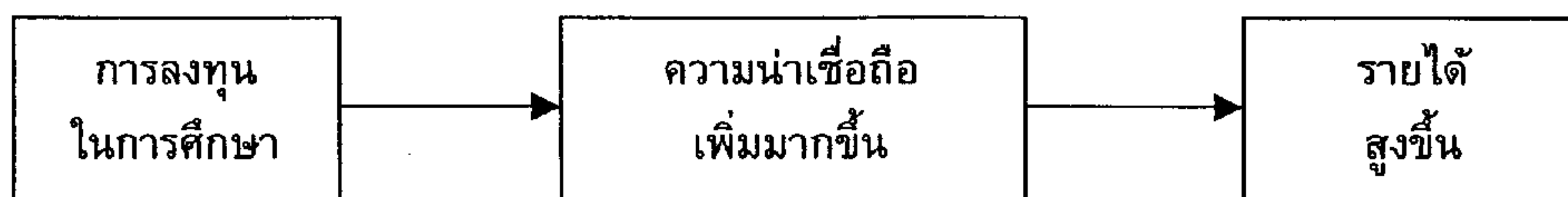
ภาพประกอบ 2 Human Capital Approach

ที่มา : Cohn, Elchanan & Geske, Terry G. (1990). *The Economics of Education* : 34.

1.2 ทฤษฎีการเลือกสรรกลั่นกรอง (Screening Theory)

ทฤษฎีการเลือกสรรกลั่นกรอง (Screening Theory) หรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า แนวคิดว่าด้วยวุฒิบัตร (Credentialism) หรือแนวคิดว่าด้วยการเป็นเครื่องมือส่งสัญญาณ (Signalling Device) มีแนวคิดพื้นฐานว่า กระบวนการศึกษาไม่ได้ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตของทรัพยากรมนุษย์เพิ่มขึ้น แต่การศึกษาเป็นเพียงเครื่องมือในการทำหน้าที่คัดเลือกคนที่มีความ

สามารถอยู่แล้วให้ได้รับการศึกษาสูงยิ่งขึ้นไป โดยใช้การศึกษาเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการทำงานเท่านั้น ดังภาพประกอบ 3 ดังนั้นรายได้ของบุคคลที่เพิ่มขึ้นมิได้เป็นผลมาจากการศึกษาโดยตรง เพราะการศึกษามิได้ทำให้ความสามารถของบุคคลเพิ่มขึ้น

ภาพประกอบ 3 The Screening (Credentialism) Hypothesis

ที่มา : Cohn, Elchanan & Geske, Terry G. (1990). *The Economics of Education* : 58.

อย่างไรก็ตาม การศึกษาก็ยังนำไปสู่รายได้ที่สูงขึ้น เนื่องจากใบปริญญาบัตรจะเป็นใบเบิกทางหรือกุญแจสำคัญในการทำงาน และดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูง ซึ่งสิ่งที่จะตามมาคือ รายได้ที่สูงขึ้น ดังนั้นรายได้ที่บุคคลได้รับเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากบุคคลได้รับใบปริญญาในระดับที่สูงขึ้น คงเป็นผลตอบแทนที่ได้รับจากการศึกษา แม้จะเป็นโดยทางอ้อมก็ตาม แนวความคิดทั้งสอง แม้จะมีมุมมองที่แตกต่างกันในบางจุดดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ทั้งสองแนวคิดให้ความสำคัญที่เหมือนกัน คือ การศึกษาในระดับสูงขึ้นไปสู่รายได้ที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการศึกษาจึงเปรียบเสมือนโครงการ โครงการหนึ่งและผู้เข้ารับการศึกษาลงทุน หรือเสียค่าใช้จ่ายให้กับโครงการนี้ เพื่อหวังผลตอบแทนจากโครงการที่จะได้รับในอนาคตนั่นเอง (วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา. 2540 : 5)

2. ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนทางการศึกษา

ในการลงทุนทางการศึกษานั้น เป็นการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความของต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งแต่ละความหมายจะมีความใกล้เคียงและมีแนวคิดที่สอดคล้องกัน ได้แก่

คาแมท (Kamat. 1968 : 77) ได้อธิบายถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน (Student Cost) ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่นักเรียน หรือผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานการศึกษา ซึ่งได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าที่พักอาศัย ค่าเสื้อผ้า และค่าเสียโอกาสในการทำงาน (Opportunity Cost)

บลาวก์ (Blaug. 1971 : 4) ได้กล่าวถึงต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล (Private Cost) ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (Direct Private Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวเพื่อการศึกษา ได้แก่

1.1 ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียมการศึกษา

1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่าง ๆ เช่น ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน และค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

2. ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (Indirect Private Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเสียโอกาสของบุคคลที่จะต้องใช้เวลาในการศึกษาแทนที่จะไปประกอบอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้

เพอร์ลแมน (Perlman. 1973 : 14 – 15) ได้แบ่งค่าใช้จ่ายทางการศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคล (Private Direct Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนเป็นผู้จ่าย ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือเรียน ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเดินทาง ค่ากิจกรรม เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Cost) คือ ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ที่เกิดจากการที่บุคคลเอาเวลาไปเรียนหนังสือแทนที่จะไปทำงาน ทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ รายได้นี้เรียกว่า รายได้ที่เสียไป (Earning Foregone)

ชีฮาน (Sheehan. 1973 : 31 – 43) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง

1. การลงทุนส่วนบุคคล (Private Investment) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่บุคคลจะต้องจ่ายให้แก่สถาบันการศึกษาที่เข้ารับการศึกษ ประกอบด้วย

1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Educational Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจะต้องจ่ายในระหว่างที่กำลังศึกษา ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายเดินทาง เป็นต้น

1.2 ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Educational Cost) คือ ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ของผู้เรียนที่ใช้เวลาในการมาเรียนแทนที่จะไปทำงาน ทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ บางทีเรียกค่าใช้จ่ายนี้ว่า รายได้ที่เสียไป (Earning Foregone)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 11) ได้อธิบายถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงต่าง ๆ ค่าหนังสือ / ตำรา และอุปกรณ์การเรียนทุกชนิด

1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นอื่น ๆ ในระหว่างการศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าสมาชิก และค่ากิจกรรมต่าง ๆ

1.3 ค่าเสียโอกาส หรือรายได้ที่นักศึกษาควรได้รับจากการทำงานแทนการเรียน
เทียนฉาย กิระนันท์ (2532 : 9) ได้กล่าวถึงต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา คือ ส่วน
ที่บุคคลเสียหรือจ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งการศึกษานั้น โดยแบ่งออกเป็น

1. ต้นทุนทางตรงของการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่บุคคลหนึ่ง ๆ ยอมเสียเป็น
ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ และรวมถึงค่าอาหารและค่าที่พักด้วย
2. ค่าเสียโอกาส หมายถึง เวลาที่ใช้ไปในการศึกษาแทนที่จะใช้เวลาไปทำกิจกรรม
อื่น ๆ เช่น ทำงานและมีรายได้

สุมาลี ปิตยานนท์ (2539 : 106 – 107) ได้อธิบายถึง ต้นทุนทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ต้นทุนทางตรง (Direct Costs) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ผู้ลงทุนจะต้องจ่ายเป็นตัวเงิน
เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ และค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน
2. ต้นทุนทางอ้อม (Indirect Costs) ได้แก่ ค่าเสียโอกาสในการทำงานในระหว่างที่ใช้
เวลาไปกับการศึกษา โดยคำนวณจากค่าจ้างหรือรายได้ที่สูญเสียไปของเวลาที่ใช้ไปในการเรียน
(Income Foregone)

ดังนั้นจากแนวคิดต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (Direct Private Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษาของนิสิตโดยตรง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 1.1 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา
และค่าธรรมเนียมการศึกษา
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร
และเครื่องดื่ม ค่าที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ
2. ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (Indirect Private Cost) หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส
หมายถึง ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่นิสิตควรจะได้รับจากการทำงานแต่ต้องเสียไปเพื่อใช้เวลาศึกษา
ในระดับปริญญาโท ตั้งแต่เริ่มการศึกษาจนจบหลักสูตร

3. ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา

ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ผลตอบแทนทางตรง (Direct Benefit) คือ ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนทางการ
ศึกษาโดยตรง ซึ่งจะมีผลทำให้รายได้ตลอดช่วงอายุ (Lifetime Earnings) ของบุคคลเพิ่มสูงขึ้น
กล่าวคือ บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าโดยเฉลี่ยจะมีรายได้สูงกว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อยกว่า
(วัดจากรายได้หลังหักภาษี)

2. ผลตอบแทนทางอ้อม (Indirect Benefit) คือ ผลตอบแทนที่เกิดจากผลกระทบภายนอกจากการลงทุนทางการศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ผลตอบแทนที่สืบเนื่อง อันเกิดจากผลทางตรงชักนำให้เกิดขึ้น อาจเกิดจากลักษณะของการมีความสัมพันธ์ไปข้างหน้า (Forward Linkage or Stemming Form) เช่น ผลทางด้านสุขภาพอนามัย จากการมีความรู้มากขึ้นและการพัฒนาทางด้านการศึกษาของบุตร หรืออาจเป็นผลตอบแทนทางอ้อมที่เกิดขึ้นแก่กิจกรรมอื่นๆ ที่ถูกชักนำให้เกิดลักษณะของการมีความสัมพันธ์ไปข้างหลัง (Backward Linkage) เช่น ผู้ผลิตตำราและหนังสือเรียน สามารถผลิตตำราอุปกรณ์การเรียนออกจำหน่ายได้มากขึ้น เมื่อมีผู้ศึกษาต่อ

2.2 ผลตอบแทนที่ไม่สามารถวัดได้แน่นอน เช่น การได้รับการยอมรับนับถือจากคนในสังคมมากขึ้น การมีวิจรรณญาณ ความสุขุมรอบคอบมากขึ้น การมีทางเลือกในการประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้น

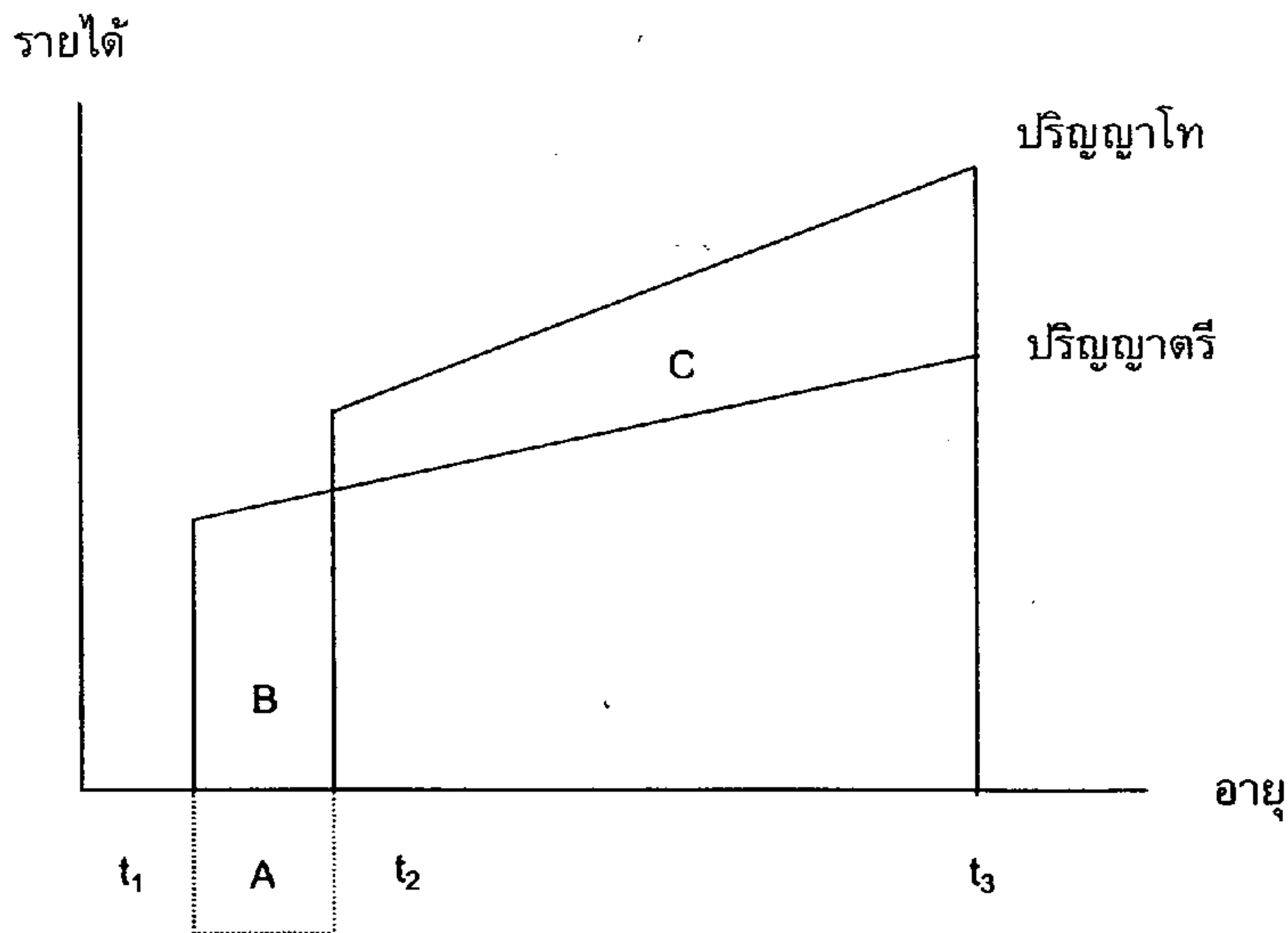
กล่าวโดยสรุป ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา คือ รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งสามารถวัดได้ในรูปของตัวเงินได้ และไม่สามารถวัดออกมาในรูปของตัวเงินได้ เช่น เงินเดือน รายได้พิเศษ สวัสดิการ เพิ่มความสามารถในการหารายได้ เพิ่มโอกาสด้านต่าง ๆ มีมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น เพิ่มผลผลิต มีการจูงใจให้มีการลงทุนทางเศรษฐกิจ มีสุขภาพพลานามัยดีขึ้น มีคุณภาพและมีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม (นุชศรา จังพล. 2545 : 18 อ้างอิงจาก ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

4. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา

ในการลงทุนทางการศึกษาผู้ลงทุนต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม (Direct and Indirect Costs) ค่าใช้จ่ายทางตรง เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าเดินทางไปสถานศึกษา ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากการศึกษานั้น รวมถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่าง ๆ ฉะนั้น ค่าใช้จ่ายทางตรงจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้รับการศึกษาจะต้องเป็นผู้จ่ายเอง อันเนื่องมาจากการศึกษานั้น ส่วนค่าใช้จ่ายทางอ้อมหรือต้นทุนทางอ้อมที่เกิดขึ้นจากการศึกษา หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ค่าเสียโอกาส (Opportunity Costs) คือ รายได้ที่จะได้รับแต่ไม่ได้รับเพราะเอาเวลาไปศึกษาเล่าเรียนแทนที่จะเอาเวลาหรือโอกาสไปทำงานหาเงิน เช่น ถ้าใช้เวลาศึกษาปริญญาโทในมหาวิทยาลัยเป็นเวลา 2 ปี ซึ่งเป็นการเสียโอกาสที่จะหารายได้เป็นเวลา 2 ปี ถ้าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แล้วเข้าสู่ตลาดแรงงานเลยทำงานเป็นเวลา 2 ปี คงจะได้เงินก้อนหนึ่ง เงินก้อนนี้ คือ ค่าเสียโอกาสของการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยระดับปริญญาโทเป็นเวลา 2 ปี ถ้าใครก็ตามเรียนในมหาวิทยาลัยเกินกว่า 2 ปี ค่าเสียโอกาสนี้ย่อมจะสูงขึ้นไปอีก

ดังนั้นการหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา จึงเหมือนกับการหาอัตราดอกเบี้ย เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารหรือดอกเบี้ยพันธบัตร หรือการหาอัตราผลกำไรที่คิดเป็นร้อยละจากการลงทุนต่าง ๆ แต่แทนที่จะเอาเงินไปฝากธนาคาร หรือไปซื้อพันธบัตรหรือไปลงทุน

อื่น ๆ ก็เอาเงินนั้นไปลงทุนศึกษาต่อ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้จะดูเฉพาะการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท เมื่อนิสิตเรียนสำเร็จไปแล้วจึงเริ่มเก็บเกี่ยวผลประโยชน์กลับคืนมาในรูปของผลผลิตจากการทำงาน โดยตีค่าผลผลิตออกมาเป็นตัวเงิน ซึ่งวัดจากรายได้ที่เกิดจากการทำงาน (ไม่รวมรายได้ที่ไม่ได้เป็นผลจากการทำงาน เช่น รายได้จากดอกเบี้ย การเล่นหุ้น เป็นต้น) รายได้ดังกล่าว จะต้องคิดจากรายได้ตลอดชีวิตนับตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงเกษียณอายุ หรือเลิกทำงานและเป็นรายได้ส่วนเพิ่มที่เกิดจากการศึกษาระดับปริญญาโท โดยหักรายได้ส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับต่ำกว่า คือ ระดับปริญญาตรีออกไป ดังภาพประกอบ 4 ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 การหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา

ที่มา : Psacharopoulos. 1985 : 41 ; citing Psacharopoulos. 1981 : 322.

ผลตอบแทนจากการศึกษาในระดับปริญญาโท (Return = R)

- R_n = $C - A - B$
- C = ส่วนต่างของรายได้ระดับปริญญาโทกับระดับปริญญาตรี
- A = ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล คือ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบันการศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต

B = ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล คือ ค่าเสียโอกาสที่จะมีรายได้เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท

จากภาพประกอบ 4

พื้นที่ A แสดงให้เห็นค่าใช้จ่ายและการลงทุนที่เสียไปเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาโท ตั้งแต่อายุ $t_1 - t_2$ ปี ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรงที่ใช้ไปเพื่อการศึกษา

พื้นที่ B แสดงให้เห็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม หรือค่าเสียโอกาส อันได้แก่ รายได้ที่เสียไปเนื่องจากการเรียนต่อในระดับปริญญาโทแทนการทำงาน เพราะฉะนั้นค่าเสียโอกาสจะมีค่าเท่ากับรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในช่วงอายุที่นิสิตเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาโท

พื้นที่ C แสดงให้เห็นรายได้ส่วนเพิ่มตลอดชีวิตการทำงานที่เกิดจากผลต่างระหว่างรายได้ของผู้สำเร็จปริญญาโทกับผู้สำเร็จปริญญาตรี นับตั้งแต่อายุที่เริ่มเข้าทำงานจนถึงปลดเกษียณ คือ ตั้งแต่อายุ $t_2 - t_3$ ปี

ขั้นต่อไปเป็นการวิเคราะห์เพื่อประมาณต้นทุน โดยแยกเป็นต้นทุนส่วนบุคคล (Private Cost) และพิจารณาในด้านต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม

เมื่อคิดค่าใช้จ่ายและรายได้ส่วนเพิ่มที่เกิดจากการศึกษาระดับปริญญาโทได้แล้ว จะประเมินผลการลงทุนของระดับบัณฑิตศึกษา โดยวิธีคาดคะเนอัตราผลตอบแทนภายใน (Expected Internal Rate of Return) คือ อัตราดอกเบี้ยในกระบวนการคิดลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน ดังสมการต่อไปนี้

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ B_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
 C_t = ต้นทุนในปีที่ t
 r = อัตราผลตอบแทน
 t = ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2, ..., n
 n = จำนวนปี

5. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วยการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วยการเลือกภายใต้ข้อกำหนดในเรื่องเวลา (The Economic Theory of Choice Over Time) ทฤษฎีดังกล่าวจะแสดงถึงการปรับต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนสุทธิที่เกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน เพื่อที่จะนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างถูกต้อง อันจะทำให้การเลือก การตัดสินใจ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น (ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. 2538 : 41 – 44)

ความสำคัญของเวลา

หากโครงการที่กำลังพิจารณาเป็นโครงการที่มีอายุการดำเนินงานเพียงปีเดียว การตัดสินใจจะไม่มีปัญหาอะไร หรือแม้จะเลือกการลงทุนตามโครงการใดในระหว่างโครงการต่าง ๆ ที่มีให้เลือกก็ไม่มีปัญหาอีกเช่นกัน เพราะไม่มีปัญหาเรื่องเวลามาเกี่ยวข้องแต่ส่วนใหญ่โครงการจะมีอายุเกินกว่าหนึ่งปีขึ้นไป โครงการที่มีอายุเกินกว่าหนึ่งปีก็อาจจะมีปัญหาเรื่องการตัดสินใจ ถ้าผลตอบแทนสุทธิของโครงการมีความแตกต่างกันในแต่ละปี โดยโครงการหนึ่งมีผลตอบแทนสุทธิสูงกว่าอีกโครงการหนึ่งในบางปี และต่ำกว่าในบางปีสลับกันไปจะนำไปสู่ความยุ่งยากในการตัดสินใจได้ นอกจากนี้ถ้าเป็นโครงการเดียวกันแต่ระยะเวลาของการเกิดผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายก็อาจแตกต่างกันไปได้ ส่วนผลตอบแทนในปีแรก ๆ อาจไม่มีหรือมีน้อยแต่จะมีมากในปีท้าย ๆ ของอายุโครงการ เมื่อผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในต่างเวลากันก็ยากแก่การเปรียบเทียบ เพราะมูลค่าของเงินในปัจจุบันกับอนาคตไม่เท่ากัน เนื่องจากมีเรื่องของดอกเบี้ยเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงทำให้เงิน 100 บาทในปีนี้มีค่ามากกว่าเงินที่จะได้ 100 บาทในปีหน้า หรือปีต่อ ๆ ไป กล่าวคือเงิน 100 บาทในปีนี้ หากไปฝากธนาคารโดยได้ดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี เงิน 100 บาทในวันนี้จะกลายเป็น 110 บาทในปีหน้า และถ้ามองกลับกัน เงิน 110 บาทซึ่งจะได้ในปีหน้าจะมีค่าปัจจุบันเพียง 100 บาทเท่านั้น จะเห็นได้ว่าผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต มีค่าแตกต่างจากผลตอบแทนในปัจจุบันแม้จะเป็นจำนวนเงินที่เท่ากันก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากเงินที่ได้ในวันนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที ขณะที่ผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตจะต้องรอคอยไปอีกหลายปี กว่าจะได้ประโยชน์จากเงินก้อนนั้น ดังนั้นดอกเบี้ยจึงเปรียบเสมือนสิ่งจูงใจที่เจ้าของเงินสละเงินในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรือเป็นผลประโยชน์ตอบแทนแก่เจ้าของเงินที่ยอมเสียสละการบริโภคในปัจจุบันเพื่อไปบริโภคในอนาคต

การปรับค่าของเวลา

การปรับค่าของเวลา เป็นกระบวนการซึ่งมูลค่าที่คิดเป็นเงินของผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายหรือผลต่างระหว่างผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการมีโครงการในระยะเวลาต่าง ๆ ในอนาคต ถูกนำมาปรับให้อยู่ในเวลาเดียวกันในปัจจุบันหรือในระยะเวลาที่เป็นศูนย์ มูลค่าในอนาคตที่ปรับเป็นมูลค่าในปัจจุบันแล้วเรียกว่า มูลค่าปัจจุบัน (Present Value)

ถ้ามีการลงทุน P ในอัตราดอกเบี้ย i ดอกเบี้ยสำหรับปีที่ 1 จะเท่ากับ iP และจำนวนเงินรวมเมื่อสิ้นปีที่ 1 จะเท่ากับ $P + iP = P(1+i)$ สำหรับปีที่ 2 ดอกเบี้ยจะเท่ากับ $iP(1+i)$ และจำนวนเงินรวมเมื่อสิ้นปีจะเท่ากับ $P(1+i) + iP(1+i) = P(1+i)^2$ และในทำนองเดียวกันเมื่อสิ้นปีที่ 3 จำนวนเงินรวมจะเท่ากับ $P(1+i)^3$ และเมื่อถึงปีสุดท้ายปีที่ n จำนวนเงินรวมจะเท่ากับ $P(1+i)^n$ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$F = P(1+i)^n$$

$$P = \frac{F}{(1+i)^n}$$

F คือ มูลค่าเงินรวม เมื่อสิ้นช่วงเวลาของ n จากปัจจุบัน

P คือ มูลค่าของเงินในปัจจุบัน

i คือ อัตราดอกเบี้ย (คิดเป็นปี)

n คือ จำนวนปี

เกณฑ์การตัดสินใจในการลงทุน

การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis : CBA) เป็นการวิเคราะห์ว่าโครงการนั้นให้ผลประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อการลงทุนที่นิยมใช้ 3 เกณฑ์ ดังนี้

1. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) หมายถึง ผลรวมของผลตอบแทนสุทธิที่ได้ปรับค่าของเวลาแล้วของโครงการ เพื่อประเมินว่าโครงการที่กำลังพิจารณาอยู่นั้นจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่ ดังสูตรของการคำนวณเป็นดังนี้ (Cohn & Geske. 1990 : 98)

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ	NPV	คือ	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ
	B_t	คือ	ผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	คือ	ต้นทุนในปีที่ t
	r	คือ	อัตราดอกเบี้ย

t คือ ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2, ..., n
n คือ จำนวนปี

เกณฑ์ที่จะนำไปใช้ประเมินโครงการ

ถ้า	NPV	$\geq$	0	ถือว่า	โครงการคุ้มค่าในการลงทุน
ถ้า	NPV	$<$	0	ถือว่า	โครงการไม่คุ้มค่าในการลงทุน

ในกรณีที่ต้องการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการตั้งแต่ 2 โครงการขึ้นไป ให้เลือกโครงการที่ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกสูงที่สุด

2. อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio : B/C ratio) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่อมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนทั้งหมด ตามสูตรดังนี้ (Cohn & Geske. 1990 : 98)

$$B / C = \frac{\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

เมื่อ	B_t	คือ	ผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	คือ	ต้นทุนในปีที่ t
	r	คือ	อัตราดอกเบี้ย
	t	คือ	ปีของโครงการ คือ ปีที่ $0, 1, 2, \dots, n$
	n	คือ	จำนวนปี

เกณฑ์การตัดสินใจเป็นดังนี้

ถ้าค่า	B/C	≥	1	แสดงว่าควรลงทุน
ถ้าค่า	B/C	<	1	แสดงว่าไม่ควรลงทุน เนื่องจากผลตอบแทน ที่ได้จากโครงการมีน้อยกว่าต้นทุนที่เสียไป

เกณฑ์ในการพิจารณาถึงผลตอบแทนของต้นทุนที่ได้ลงทุนไป โดยพิจารณาจากอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุนที่มีค่าสูงที่สุด

3. อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) คือ อัตราดอกเบี้ยในกระบวนการคิดลด ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน ซึ่งอธิบายโดยใช้สูตรดังนี้ (Cohn & Geske. 1990 : 98)

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

หรือ

$$\sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

เมื่อ	B_t	คือ	ผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	คือ	ต้นทุนในปีที่ t
	r	คือ	อัตราผลตอบแทนที่ต้องคำนวณหา
	t	คือ	ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2, ..., n
	n	คือ	จำนวนปี

เกณฑ์การตัดสินใจเป็นดังนี้

ถ้าค่า	$IRR \geq r$	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	แสดงว่าคุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ
ถ้าค่า	$IRR < r$	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	แสดงว่าไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ

การคำนวณหาค่า IRR อาจใช้วิธีการแทนค่าแบบลองถูกลองผิด (Trial and Error) หรือใช้วิธีการ Interpolation ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ดังนี้ (ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ. 2540 : 102)

1. วิธีทางเลขคณิต (Arithmetically) เป็นการคำนวณหาค่าโดยเลือกใช้อัตราคิดลดตัวต่ำกว่าซึ่งทำให้ NPV มีค่าเป็นบวก และอัตราคิดลดตัวสูงกว่าที่ทำให้ NPV มีค่าเป็นลบ ดังสูตรต่อไปนี้

IRR

=

$r_L + (r_U - r_L)$

$\left(\frac{NPV_L}{NPV_L - NPV_U} \right)$

- โดย

r_L

r_U

NPV_L

NPV_U

=

=

=

=

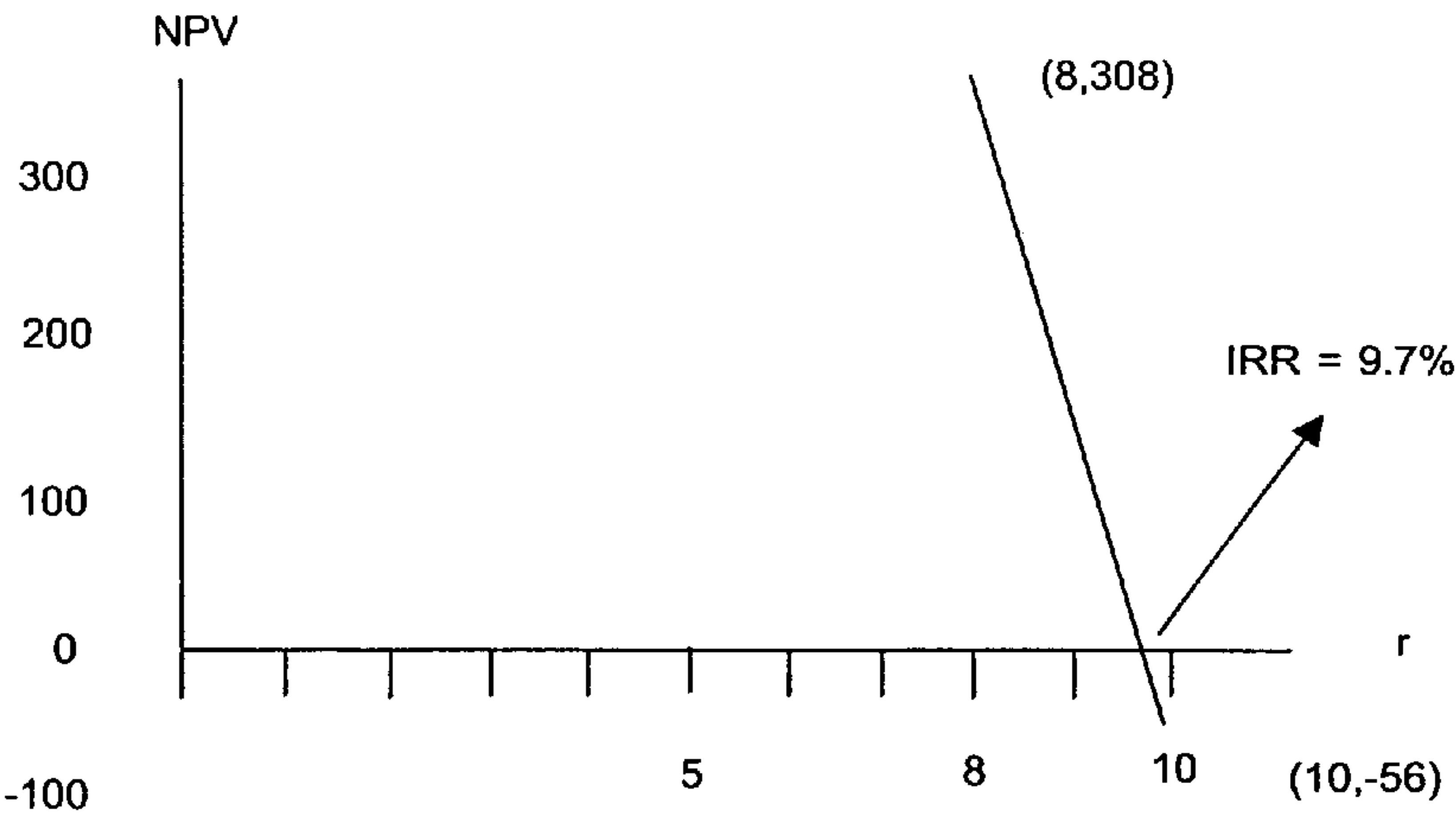
อัตราส่วนลดตัวต่ำ

อัตราส่วนลดตัวสูง

NPV ของอัตราคิดลดตัวต่ำ

NPV ของอัตราคิดลดตัวสูง

2. วิธีทางกราฟ (Graphically) การหาจะคล้ายกับวิธีแรก แต่ไม่มีการแทนค่าลงในสูตร โดยจะนำจุดตัดทั้ง 2 จุด มาเขียนระหว่างแกนของอัตราคิดลดและ NPV เมื่อลากเส้นตรงเชื่อมต่อดูจุดทั้งสองที่จุดตัดระหว่างเส้นตรงนี้กับแกนของอัตราคิดลด (แกนนอน) แสดงถึงอัตราคิดลดที่ทำให้ค่า NPV = 0 หรือค่า IRR นั้นเอง

ภาพประกอบ 5 แสดงการหาอัตราผลตอบแทนภายในโดยใช้กราฟ

ที่มา : ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ. (2540). เศรษฐศาสตร์การวิเคราะห์โครงการ : 103.

หลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบโดยใช้อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุนนั้น
พิจารณาโดยโครงการใดที่มีอัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุนสูงกว่า ย่อมแสดงว่าโครงการ

นั้นมีการจัดสรรทรัพยากรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่าโครงการที่มีอัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุนต่ำกว่า

อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนที่คำนวณได้ดังกล่าว ไม่ใช่อัตราผลตอบแทนแท้จริงที่เกิดขึ้นจากการศึกษาและยังมีความคลาดเคลื่อนอยู่มาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงค่าดังกล่าวให้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุดดังนี้ (รัชนิกร คารวรัตน์พิเชฐ. 2543 : 19)

1) การปรับปัญหาสิ้นเปลือง (Wastage)

ในการศึกษาทุกระดับ ย่อมต้องมีปัญหาที่ผู้เรียนซ้ำชั้น (Repeater) หรือผู้ที่ออกกระหว่างการศึกษา (Dropout) ซึ่งการเรียนซ้ำชั้นเป็นการสิ้นเปลืองต้นทุน เพราะต้องใช้เวลาเรียนมากกว่าปกติ ส่วนผู้ที่ลาออกนั้น ทำให้เกิดการสูญเปล่า ซึ่งจะปรับโดยใช้สูตรอัตราการออกกลางคันและจำนวนปีที่เรียนสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 52)

$$C_g = \frac{C_h \times Y/n}{1 - d}$$

โดย	C_g	=	ค่าใช้จ่ายหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา
	C_h	=	ค่าใช้จ่ายก่อนปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา
	Y	=	จำนวนปีที่เรียนสำเร็จ
	n	=	จำนวนปีตามหลักสูตร
	d	=	สัดส่วนการลาออกกลางคัน

2) การปรับปัญหาการว่างงาน (Unemployment)

ผู้ที่จบการศึกษาไม่ว่าระดับใดก็ตาม อาจไม่สามารถหางานทำได้ในทันทีทุกคน จะมีบางคนหางานทำไม่ได้ทันที หรือมีฉะนั้นต้องใช้เวลาในการหางานทำ ในช่วงที่คนเหล่านี้ไม่มีงานทำ รายได้จะเป็นศูนย์ จึงต้องนำอัตราการว่างงานที่ทำให้รายได้ลดลงมาปรับตามระดับการศึกษาที่เรียนสำเร็จ เพื่อให้ได้ค่ารายได้ที่ถูกต้อง โดยคำนวณจาก

$$AOC = OC \times (1 - u)$$

โดย	AOC	=	รายได้แท้จริงที่ปรับแล้ว
	OC	=	รายได้ที่คำนวณได้
	u	=	อัตราการว่างงาน

6. รายละเอียดการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใดๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมีสถานะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- 1) บุคคลธรรมดา
- 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล
- 3) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
- 4) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง

ตาราง 3 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ	ช่วงเงินได้สุทธิ แต่ละชั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีแต่ละชั้น เงินได้สุทธิ	ภาษีสะสม สูงสุดของชั้น
1 - 80,000	80,000	ได้รับยกเว้น	-	-
80,001 - 100,000	20,000	5	1,000	1,000
100,001 - 500,000	400,000	10	40,000	41,000
500,001 - 1,000,000	500,000	20	100,000	141,000
1,000,001 - 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,041,000
4,000,001 บาทขึ้นไป		37		

ที่มา : กรมสรรพากร (www.rd.go.th)

กองทุนประกันสังคม

กองทุนประกันสังคม จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้แก่ประชาชน โดยการเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการออมและเสียสละ

เพื่อส่วนรวม โดยมีหลักการสำคัญที่มุ่งให้ประชาชนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือตนเอง และครอบครัวในยามที่ไม่มีรายได้ รายได้ลดลงหรือมีรายจ่ายเพิ่มขึ้น โดยไม่เป็นภาระให้ผู้อื่นและสังคม การประกันสังคมจึงเป็นมาตรการหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิต

ผู้ที่มีหน้าที่ตามกฎหมาย ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ประกอบด้วย

1. รัฐบาล
2. นายจ้าง
3. ลูกจ้าง

นายจ้างและลูกจ้าง ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ในอัตราร้อยละ 4 ของค่าจ้างแต่ไม่เกิน 600 บาทของแต่ละเดือน และรัฐบาลสมทบอีกส่วนหนึ่ง โดยนายจ้างเป็นผู้นำส่งในส่วนของลูกจ้าง และนายจ้างต้องนำส่งเงินสมทบภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่จ่ายค่าจ้าง (หักเงินสมทบ) ณ สำนักงานประกันสังคมจังหวัด หรือสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ที่สถานประกอบการนั้นขึ้นทะเบียนไว้ (www.sso.go.th)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

อุบลรัตน์ เทินประเสริฐ (2530 : 32 – 46) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลตอบแทนของสังคมและส่วนบุคคลในการลงทุนในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. 2529 – 2530 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาในระดับปริญญาโททั้งในส่วนที่บุคคลได้รับและส่วนที่สังคมได้รับ ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายทางการศึกษา คัดเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและเกี่ยวข้องกับการศึกษาเท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนรวมทั้งหมดของการลงทุนทางการศึกษาปริญญาโทเฉลี่ยคนละ 255,607.03 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายส่วนรัฐบาลจำนวน 104,959.17 บาท หรือร้อยละ 41.06 (ประกอบด้วยต้นทุนคงที่จำนวน 12,759.66 บาท และต้นทุนดำเนินการจำนวน 92,199.51 บาท) และเป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลจำนวน 52,038.00 บาท หรือร้อยละ 20.36 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษาจำนวน 23,970 บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวจำนวน 28,068 บาท) และส่วนที่เป็นค่าเสียโอกาสของบุคคลในการเข้ารับการศึกษาต่อ 98,609.86 บาท หรือร้อยละ 38.58 โดยคำนวณจากอัตราการว่างงานร้อยละ 6.46 ในปี 2527 ซึ่งเมื่อพิจารณาสัดส่วนของการลงทุนทางฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายบุคคลแล้วพบว่ารัฐบาลจะเป็นฝ่ายที่มีการลงทุนมากกว่าที่บุคคลจะลงทุน (กรณีไม่คำนึงถึงค่าเสียโอกาสในการศึกษาต่อของบุคคล) เมื่อคิดเทียบเป็นสัดส่วนกัน

ดนัย สุทธิพิบูลย์ (2539 : 67 – 74) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาคพิเศษ ของคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล และอัตราผลตอบแทนทางสังคมของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาภาคพิเศษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 – 2540 ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนทางการศึกษา ศึกษาเฉพาะส่วนที่เป็นตัวเงินและสามารถวัดมูลค่าออกมาได้เท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีต้นทุนรวมทางการศึกษาจำนวน 788,176.59 บาท แยกเป็นต้นทุนส่วนบุคคลจำนวน 425,211.63 บาท หรือร้อยละ 54 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษาจำนวน 81,780 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวจำนวน 184,083.03 บาท และค่าเสียโอกาสจำนวน 159,348.60 บาท) และต้นทุนทางสังคมจำนวน 362,964.96 บาท หรือร้อยละ 46 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของรัฐบาลจำนวน 19,533.33 บาท และต้นทุนส่วนบุคคลไม่รวมค่าใช้จ่ายที่ให้แกสถานศึกษาจำนวน 343,431.63 บาท) ส่วนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แบ่งเป็น รุ่นที่ 2 มีต้นทุนรวมทางการศึกษาจำนวน 684,364.37 บาทแยกเป็นต้นทุนส่วนบุคคลจำนวน 381,661.67 บาท หรือร้อยละ 56 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษาจำนวน 88,935 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวจำนวน 185,830.32 บาท และค่าเสียโอกาสจำนวน 106,902.35 บาท) และต้นทุนทางสังคมจำนวน 302,702.70 บาท หรือร้อยละ 44 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของรัฐบาลจำนวน 9,970.03 บาท และต้นทุนส่วนบุคคลไม่รวมค่าใช้จ่ายที่ให้แกสถานศึกษาจำนวน 292,732.67 บาท) และในรุ่นที่ 3 มีต้นทุนรวมทางการศึกษาจำนวน 710,570.37 บาท แยกเป็นต้นทุนส่วนบุคคลจำนวน 407,867.67 บาท หรือร้อยละ 57 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษาจำนวน 115,135 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวจำนวน 185,830.32 บาท และค่าเสียโอกาสจำนวน 106,902.35 บาท) และต้นทุนทางสังคมจำนวน 302,702.70 บาท หรือร้อยละ 43 (ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของรัฐบาลจำนวน 9,970.03 บาท และต้นทุนส่วนบุคคลไม่รวมค่าใช้จ่ายที่ให้แกสถานศึกษาจำนวน 292,732.67 บาท) ซึ่งทั้งสองสถาบันมีสัดส่วนต้นทุนส่วนบุคคลที่มากกว่าต้นทุนทางสังคม ทำให้เห็นได้ว่าผู้ศึกษาต่อในหลักสูตรดังกล่าวจะเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเองเป็นส่วนใหญ่ ถ้าเปรียบเทียบสัดส่วนดังกล่าวนี้ระหว่างสองสถาบัน จะพบว่าสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีสัดส่วนต้นทุนส่วนบุคคลที่น้อยกว่า นั่นคือ ผู้ที่ศึกษาในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จะมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาในสัดส่วนที่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นั่นเอง หากพิจารณาต้นทุนรวมทางการศึกษาที่เป็นตัวเงินของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จะมีต้นทุนที่สูงกว่าของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์ (2541 : 70 – 76) ทำการศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา : กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยภายในประเทศและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลตอบแทน ต้นทุน อัตราผล

ตอบแทนส่วนบุคคล และอัตราผลตอบแทนทางสังคมของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศและจากสหรัฐอเมริกา สำหรับผู้จบการศึกษาในประเทศ ศึกษาเฉพาะผู้จบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ศึกษาผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยทั้งที่ติดและไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ที่ทำงานในธุรกิจการเงินและการธนาคาร จำนวน 192 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกา มีต้นทุนรวมทางการศึกษาเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 2,083,932 บาท แยกเป็นต้นทุนส่วนบุคคลจำนวน 994,463 บาท หรือร้อยละ 47.72 และต้นทุนทางสังคมจำนวน 1,089,469 บาท หรือร้อยละ 52.28 สำหรับผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศ มีต้นทุนรวมทางการศึกษาเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 599,302 บาท แยกเป็นต้นทุนส่วนบุคคลจำนวน 236,368 บาท หรือร้อยละ 39.44 และต้นทุนทางสังคมจำนวน 362,934 บาท หรือร้อยละ 60.56 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบต้นทุนรวมทางการศึกษาพบว่าต้นทุนรวมทางการศึกษาของผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกาสูงกว่าผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยประมาณ 3 – 4 เท่า แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและค่าครองชีพในประเทศไทยสูงกว่าในประเทศไทยมาก ดังนั้นหากบุคคลใดต้องการศึกษาต่อในประเทศสหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องมีการวางแผนทางการเงินเป็นอย่างดี และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคม พบว่าต้นทุนทางสังคมมีค่าสูงกว่าต้นทุนส่วนบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทางรัฐบาลเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษามากกว่าผู้เรียน เมื่อคิดเทียบเป็นสัดส่วนกัน ดังนั้นรัฐบาลควรเก็บภาษีหรือให้ผู้เข้ารับการศึกษารับภาระต้นทุนทางการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ไปยดา วุฒิชัยรังสรรค์ (2542 : 60 – 71) ทำการศึกษาเรื่อง ความประสงค์ของนิสิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษาในโครงการหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) ภาคค่ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของนิสิตในการเข้าศึกษาต่อปริญญาโท วิเคราะห์และเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคลในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาคค่ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตปีการศึกษา 2539 – 2540 และปีการศึกษา 2540 – 2541 จำนวน 94 คน โดยแบ่งนิสิตออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นิสิตที่ไม่มีงานทำ และนิสิตที่มีงานทำ โดยใช้ระยะเวลาศึกษาตั้งแต่ 2.5 – 4 ปี ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่ไม่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาจำนวน 384,339 430,246 483,860 และ 531,807 บาทตามลำดับ สำหรับนิสิตที่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาจำนวน 704,379 818,026 942,842 และ 1,061,991 บาทตามลำดับ จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านิสิตที่ไม่มีงานทำมีต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาน้อยกว่านิสิตที่มีงานทำ ทั้งนี้เนื่องจากมีต้นทุนค่าเสียโอกาสทางการศึกษาไม่เท่ากัน นิสิตที่

มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานในหน่วยงานเอกชน ซึ่งได้รับเงินเดือนสูงกว่าภาครัฐบาลมาก ดังนั้นจึงทำให้ค่าเสียโอกาสทางการศึกษาของนิสิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชนมีค่าสูง และข้อมูลจากการศึกษายังพบว่า หากนิสิตใช้ระยะเวลาในการศึกษาน้อยมีผลทำให้ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาน้อยลงด้วย ดังนั้นเพื่อที่จะมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาน้อยที่สุด จึงควรใช้เวลาในการศึกษาจนกระทั่งจบหลักสูตรน้อยที่สุด

หฤทัย ศุภกิจพิทักษ์ (2543 : 59 – 69) ทำการศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในคณะบริหารธุรกิจและคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีทำงานในสถาบันการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาด้านสังคม และส่วนบุคคลในระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจ, เศรษฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาคปกติ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในสถาบันการเงิน 5 แห่งคือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 250 คน สำหรับต้นทุนทางการศึกษาได้ศึกษาในด้านสังคมและส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งต้นทุนทางตรงได้มีการปรับด้วยปัญหาการสิ้นเปลืองและต้นทุนทางอ้อมได้มีการปรับด้วยอัตราค่าจ้างงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เรียนจบจากหลักสูตรบริหารธุรกิจ มีต้นทุนรวมทางการศึกษาเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 465,339 บาท แยกเป็นต้นทุนทางตรงด้านสังคมจำนวน 125,970 บาทหรือร้อยละ 27.07 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลจำนวน 83,239 บาทหรือร้อยละ 17.89 ต้นทุนทางอ้อมด้านสังคมจำนวน 128,597 บาทหรือร้อยละ 27.63 และต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลจำนวน 127,533 บาทหรือร้อยละ 27.41 สำหรับผู้ที่เรียนจบจากหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ มีต้นทุนรวมทางการศึกษาเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 337,421 บาท แยกเป็นต้นทุนทางตรงด้านสังคมจำนวน 24,533 บาทหรือร้อยละ 7.27 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลจำนวน 56,758 บาทหรือร้อยละ 16.82 ต้นทุนทางอ้อมด้านสังคมจำนวน 128,597 บาทหรือร้อยละ 38.11 และต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลจำนวน 127,533 บาทหรือร้อยละ 37.80 สำหรับผู้ที่เรียนจบจากหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มีต้นทุนรวมทางการศึกษาเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 349,091 บาท แยกเป็นต้นทุนทางตรงด้านสังคมจำนวน 28,975 บาทหรือร้อยละ 8.30 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลจำนวน 63,986 บาทหรือร้อยละ 18.33 ต้นทุนทางอ้อมด้านสังคมจำนวน 128,597 บาทหรือร้อยละ 36.84 และต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลจำนวน 127,533 บาทหรือร้อยละ 36.53 จากผลการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่าต้นทุนรวมทางการศึกษาของหลักสูตรบริหารธุรกิจมีค่าสูงสุด ส่วนต้นทุนรวมทางการศึกษาของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ธุรกิจมีค่าใกล้เคียงกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราผลตอบแทนทางการศึกษา

อุบลรัตน์ เทินประเสริฐ (2530 : 47 – 54) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลตอบแทนของสังคมและส่วนบุคคลในการลงทุนในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. 2529 – 2530 โดยผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนำมาใช้วิเคราะห์เฉพาะส่วนที่สามารถวัดได้เป็นตัวเงิน โดยคิดจากอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนบัญชี 3 เป็นเกณฑ์ และมีข้อตกลงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและเข้ารับราชการ จะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1 ขั้นจนเกษียณอายุราชการ ในการศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio : B/C ratio) ผลตอบแทนในรูปมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) ผลการศึกษาพบว่า ณ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนในส่วนของสังคมและส่วนบุคคลมีค่า 0.69 และ 1.12 ตามลำดับ สำหรับผลตอบแทนในรูปของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ในส่วนของสังคมและส่วนบุคคลมีค่าเป็น - 63,114.45 และ 14,562.44 บาทตามลำดับ และอัตราผลตอบแทนภายในส่วนสังคมและส่วนบุคคลมีค่าร้อยละ 7.08 และ 19.90 ตามลำดับ การที่อัตราผลตอบแทนภายในส่วนบุคคลมีค่าไม่สูงนัก อาจเนื่องมาจากการเสียสละโอกาสในการทำงานเพื่อเข้ารับการศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท มีค่าเสียโอกาสในการหางานทำของบุคคลค่อนข้างสูง ประกอบกับช่วงความต่างของอัตราผลตอบแทนที่ได้รับตามอัตราบัญชีเงินเดือนข้าราชการบัญชี 3 มีช่วงความต่างของเงินเดือนน้อย

ประดับพร ชินวัตร (2532 : 69 - 72) ทำการศึกษาเรื่อง ผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษาของมหาบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แบ่งผลตอบแทนออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทแรก เป็นผลตอบแทนในส่วนที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นการเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่เป็นส่วนต่างระหว่างรายได้ที่ได้รับรวมกับรายได้พิเศษส่วนที่เป็นตัวเงินของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และประเภทสอง เป็นผลตอบแทนในส่วนที่ไม่เป็นตัวเงิน สำหรับวิธีการศึกษารังนี้ใช้การวิเคราะห์ผลตอบแทนภายในเป็นเกณฑ์วัดผลตอบแทนในการลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางสังคมศาสตร์ของมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่าอัตราผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินมีค่าร้อยละ 13.62 สำหรับผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน พบว่า ผลตอบแทนทางด้านวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นในระดับสูงถึงสูงมาก สรุปได้ว่าการลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางสังคมศาสตร์ให้ผลตอบแทนด้านวิชาการคุ้มค่าต่อการลงทุนในระดับสูง ส่วนผลตอบแทนด้านส่วนตัวในด้านหน้าที่การงาน พบว่า ได้รับเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง สำหรับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่และความรู้หรือคุณวุฒิที่จะช่วยให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในระดับที่สูงขึ้น พบว่าให้ผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในระดับต่ำ

ดนัย สุทธิพิบูลย์ (2539 : 67 – 74) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาคพิเศษ ของคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยผลตอบแทนทางการศึกษา จะใช้อัตราเงินเดือนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์สูงสุด 5 อันดับแรกมาเป็นเกณฑ์ในการใช้หาอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาและกำหนดให้การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนเฉลี่ยปีละเท่ากับ 8% สำหรับการคำนวณภาษี กำหนดให้ผู้มีรายได้มีสถานภาพเป็นโสดเท่านั้น ในการศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์เพื่อคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่จบจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล จากทั้งสามวิธีตามลำดับดังนี้ 751,539.04 บาท, 3.08, 22.59% และอัตราผลตอบแทนทางสังคม จากทั้งสามวิธีตามลำดับดังนี้ 1,370,358.89 บาท, 5.44, 29.63% สำหรับผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รุ่นที่ 2 มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล จากทั้งสามวิธีตามลำดับดังนี้ 813,192.63 บาท, 3.45, 24.62% และอัตราผลตอบแทนทางสังคม จากทั้งสามวิธีตามลำดับดังนี้ 1,451,186.73 บาท, 6.52, 34.37% และรุ่นที่ 3 มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล จากทั้งสามวิธีตามลำดับดังนี้ 790,390.98 บาท, 3.23, 23.69% และอัตราผลตอบแทนทางสังคม จากทั้งสามวิธีตามลำดับดังนี้ 1,451,186.73 บาท, 6.52, 34.37% และเมื่อพิจารณาผลตอบแทนทางการศึกษาที่จะได้รับภายหลังจบการศึกษาแล้วของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จะได้รับผลตอบแทนรวมทั้งหมดยกกว่า เนื่องจากมีระยะเวลาในการที่จะรับผลตอบแทนน้อยกว่า เพราะว่าสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ใช้เวลาศึกษา 2.5 ปี ในขณะที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เวลาเพียง 2 ปี แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและส่วนของสังคมของทั้งสองสถาบัน พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าที่ได้มีการลงทุนไป จึงนับว่าเป็นการเลือกลงทุนทางการศึกษาที่ให้ผลคุ้มค่า

วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์ (2541 : 77 – 94) ทำการศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา : กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา โดยการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา ใช้วิธีการหาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศเท่ากับร้อยละ 34.8 และ 29.4 ตามลำดับ ในขณะที่อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 เท่ากับร้อยละ 13.9 และ 15.4 ตามลำดับและของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 เท่ากับร้อยละ 40.1 และ 24.6 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลกับ

อัตราผลตอบแทนทางสังคม พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศและผู้ที่ย้ายจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 มีค่าสูงกว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคม ซึ่งอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 มีค่าใกล้เคียงกับอัตราผลตอบแทนทางสังคม แต่อย่างไรก็ตาม สรุปได้ว่าเป็นการคุ้มค่าที่ผู้จบปริญญาตรีจะศึกษาต่อปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ เนื่องจากอัตราผลตอบแทนที่ได้รับนั้นสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ 6 % อีกทั้งยังได้รับผลตอบแทนในรูปแบบอื่นอีก เช่น ความนับหน้าถือตาในสังคม การมีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดี และการมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศมากขึ้น เป็นต้น

ไปยดา วุฒิชัยรังสรรค์ (2542 : 72 – 82) ทำการศึกษาเรื่อง ความประสงค์ของนิสิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษาในโครงการหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) ภาคคำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้แบ่งนิสิตออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นิสิตที่ไม่มีงานทำ และนิสิตที่มีงานทำ โดยสมมติให้นิสิตที่ไม่มีงานทำ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วตัดสินใจเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ โดยถือเอาเกณฑ์เงินเดือนที่ทางรัฐบาลกำหนดจ่ายตามวุฒิและมีอัตราเพิ่มขึ้นของเงินเดือน 1 ขั้นต่อปี สำหรับนิสิตที่มีงานทำยังคงทำงานในหน่วยงานเดิมต่อไป โดยมีอัตราเงินเดือนที่คาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเท่ากับ 27,000 บาท และมีอัตราเพิ่มขึ้นของเงินเดือนประมาณร้อยละ 5 ต่อปี เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการตัดสินใจลงทุนและเปรียบเทียบผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต ใช้วิธีการวิเคราะห์ 3 วิธี คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่ไม่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 929,237 821,573 728,719 และ 655,801 บาทตามลำดับ ส่วนนิสิตที่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 4,232,768 4,000,890 3,564,077 และ 3,347,130 บาทตามลำดับ สำหรับนิสิตที่ไม่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับร้อยละ 3.57 2.91 2.65 และ 2.37 ตามลำดับ ส่วนนิสิตที่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับร้อยละ 7.41 6.29 5.18 และ 4.55 ตามลำดับ สำหรับนิสิตที่ไม่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 24.46 21.56 18.92 และ 17.23 ตามลำดับ ส่วนนิสิตที่มีงานทำ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2.5, 3, 3.5 และ 4 ปี มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 39.73 33.42 28.71 และ 25.55 ตามลำดับ จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่านิสิตทั้งสองกลุ่มมีผลตอบแทนทางการศึกษามากกว่าต้นทุนที่ลงทุนในการศึกษา จึงถือได้ว่าเป็นการลงทุนทางการศึกษาที่ให้ผลคุ้มค่า และเพื่อที่จะให้การลงทุนในการศึกษาให้ผลตอบแทนคุ้มค่าแก่การลงทุนสูงสุด ควรที่จะใช้ระยะเวลาในการศึกษาน้อยที่สุดอีกด้วย

หุทัย ศุภกิจพิทักษ์ (2543 : 70 – 79) ทำการศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในคณะบริหารธุรกิจและคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีทำงานในสถาบันการเงิน โดยการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาจะใช้การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เรียนจบหลักสูตรบริหารธุรกิจมีอัตราผลตอบแทนทางด้านสังคมและส่วนบุคคลเท่ากับ 26.04% และ 36.12% ตามลำดับ สำหรับผู้ที่เรียนจบหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มีอัตราผลตอบแทนทางด้านสังคมและส่วนบุคคลเท่ากับ 30.79% และ 32.53% ตามลำดับ สำหรับผู้ที่เรียนจบหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจมีอัตราผลตอบแทนทางด้านสังคมและส่วนบุคคลเท่ากับ 31.71% และ 33.45% ตามลำดับ จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่าอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลมีค่าสูงกว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคมทั้งสามหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าการลงทุนทางการศึกษาได้ก่อประโยชน์ให้แก่ส่วนตนมากกว่าสังคม แต่อย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนจากการศึกษาทั้งด้านสังคมและส่วนบุคคลของทั้งสามหลักสูตรจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าทั้งในแง่สังคมและส่วนบุคคล

ศรีกรร โภษะ (2545 : 65 – 68) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิในการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ สาขาการจัดการและสาขาการตลาด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ สาขาการจัดการและสาขาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2543 และปีการศึกษา 2544 จำนวนทั้งสิ้น 145 คน โดยการคำนวณผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนบุคคล พิจารณาเฉพาะผลตอบแทนที่คิดเป็นตัวเงินเท่านั้น และกำหนดให้นิสิตทุกคนเรียนสำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาในการศึกษา 2 ปีการศึกษาหรือ 6 ภาคการศึกษา แต่ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา หรือ 15 ภาคการศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) การหาอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio : B/C) และการหาอัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR) ภายใต้เงื่อนไขว่านิสิตมีค่าเสียโอกาสที่จะได้รับดอกเบี้ยจากการฝากเงินประเภทออมทรัพย์และประจำ โดยแบ่งนิสิตออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นิสิตที่ทำงานในหน่วยงานราชการ นิสิตที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน และนิสิตที่ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผลการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิทางการศึกษา (NPV) ของผู้ที่เรียนจบสาขาการจัดการและเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าประมาณ 2,945,893 – 1,997,603 บาท หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าประมาณ 19,672,356 – 13,178,290 บาท และหน่วยงานเอกชน มีค่าประมาณ 12,411,811 – 8,934,810 บาท สำหรับผู้ที่เรียนจบสาขาการตลาดและเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าประมาณ 2,951,188 – 1,967,208 บาท

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าประมาณ 19,735,373 – 13,296,473 บาท และหน่วยงานเอกชน มีค่าประมาณ 13,170,389 – 9,602,367 บาท ส่วนอัตราผลตอบแทนสุทธิต่อต้นทุนทางการศึกษา (B/C) ของผู้ที่เรียนจบสาขาการจัดการและเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าประมาณ 7.12 – 3.92 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าประมาณ 22.03 – 8.06 และหน่วยงานเอกชน มีค่าประมาณ 14.27 – 5.79 สำหรับผู้ที่เรียนจบสาขาการตลาดและเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าประมาณ 7.19 – 3.75 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าประมาณ 23.62 – 8.60 และหน่วยงานเอกชน มีค่าประมาณ 16.10 – 6.49 ส่วนอัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุนทางการศึกษา (IRR) ของผู้ที่เรียนจบสาขาการจัดการและเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าประมาณ 21.58 – 12.50 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าประมาณ 26.75 – 15.46 และหน่วยงานเอกชน มีค่าประมาณ 37.19 – 16.95 สำหรับผู้ที่เรียนจบสาขาการตลาดและเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าประมาณ 21.68 – 12.12 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าประมาณ 27.71 – 15.99 และหน่วยงานเอกชน มีค่าประมาณ 39.91 – 18.13 จากผลการศึกษาพบว่านิสิตที่เรียนจบสาขาการจัดการและสาขาการตลาดมีผลตอบแทนสุทธิทางการศึกษาใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจได้รับผลตอบแทนสุทธิตกกว่าผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ อีกทั้งผู้ที่จบการศึกษาโดยใช้ระยะเวลาการศึกษาที่น้อยกว่าจะมีผลตอบแทนสุทธิทางการศึกษาสูงกว่า เมื่อพิจารณาถึงผลตอบแทนสุทธิทางการศึกษาที่ผู้เรียนได้รับมีสัดส่วนที่สูง ทำให้สรุปได้ว่าการลงทุนในการศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ สาขาการจัดการและสาขาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นโครงการที่สมควรลงทุนและเป็นประโยชน์ต่อนิสิต

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น เกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาทั้งในด้านสังคมและส่วนบุคคล โดยงานวิจัยส่วนใหญ่จะได้รับผลการศึกษาด้านอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าแก่การลงทุนในการศึกษานั้น ๆ ทั้งในแง่ของผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินอีกทั้งระยะเวลาในการศึกษามีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ หากใช้ระยะเวลาในการศึกษาน้อยเพียงใด จะได้รับผลตอบแทนทางการศึกษาสูงขึ้นเท่านั้น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษาส่วนบุคคลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาต้นทุนส่วนบุคคล ผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคล คือ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 108 คน ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏว่ามีนิสิตที่ลาออกและหยุดพักการเรียนทั้งสองชั้นปี จำนวน 10 คน ทำให้เหลือจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 98 คน ดังนี้

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากร

			หน่วย : คน
ชั้นปี	สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา	สาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ	รวม
ปี 1	7	37	44
ปี 2	26	28	54
รวม	33	65	98

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

1. ตัวแปรในการศึกษาต้นทุนส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนิสิตโดยตรง

1.1.1 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา ได้แก่

- ค่าเล่าเรียน
- ค่าบำรุงการศึกษา
- ค่าธรรมเนียมการศึกษา

1.1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ได้แก่

- ค่าหนังสือและค่าอุปกรณ์การศึกษา
- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม
- ค่าที่พักอาศัย
- ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- ค่ารักษาพยาบาล
- ค่าพักผ่อนหย่อนใจ
- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ

โดยข้อมูลในส่วนของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ต้องนำมาปรับด้วยจำนวนปีที่เรียนจบโดยเฉลี่ยและสัดส่วนผู้เรียนสำเร็จต่อผู้เข้าเรียนทั้งหมด เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษา โดยข้อมูลทั้งหมดได้จากโครงการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส หมายถึง ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่นิสิตควรจะได้รับจากการทำงาน แต่ต้องเสียไปเพื่อใช้เวลาศึกษาในระดับปริญญาโท ตั้งแต่เริ่มการศึกษาจนจบหลักสูตร โดยคำนวณจากรายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีของนิสิตที่มีได้ทำงานและการมีได้ทำงานนั้น เนื่องมาจากการศึกษาต่อปริญญาโท โดยเก็บข้อมูลด้านรายได้จากแบบสอบถาม และนำมาปรับด้วยอัตราการว่างงานเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ตั้งแต่ปี 2536 – 2546 เท่ากับร้อยละ 3.05 โดยอ้างอิงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th)

2. ตัวแปรในการศึกษาผลตอบแทนส่วนบุคคล หมายถึง รายได้หลังหักภาษีของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในส่วนที่เป็นเงินเดือนเท่านั้น ตลอดช่วงการทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงปลดเกษียณ และนำมาปรับด้วยอัตราการว่างงานเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ตั้งแต่ปี 2536 – 2546 เท่ากับร้อยละ 3.05 โดยอ้างอิงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th)

2.1 ผลตอบแทนหน่วยงานราชการ หมายถึง รายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ทำงานหน่วยงานราชการ โดยใช้อัตราเงินเดือนเริ่มต้นตามตารางบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน

2.2 ผลตอบแทนหน่วยงานเอกชน หมายถึง รายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีและประกันสังคมในอัตราร้อยละ 4 ของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 600 บาทต่อเดือนของบัณฑิตผู้

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ทำงานหน่วยงานเอกชน โดยใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนเริ่มต้น โดยเฉลี่ยของกลุ่มธุรกิจด้านสังคมศาสตร์ จากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา แล้วรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2. การสร้างแบบสอบถามลักษณะปลายเปิดและปลายปิดโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ชั้นปี สาขาวิชา ระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาและเหตุผลในการเข้าศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการทำงาน อาชีพการทำงาน ตำแหน่งงาน หน่วยงานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานและรายได้ที่ได้รับจากการทำงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมด้านเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ได้แก่ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการและสาขาการตลาด (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามครั้งสุดท้ายภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร คือ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 108 คน โดยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยผ่านคณะบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่ามีนิสิตที่ลาออกและหยุดพักการเรียนทั้งสองชั้นปี จำนวน 10 คน ทำให้เหลือจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 98 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยตรง ซึ่งนิสิตจ่ายให้กับมหาวิทยาลัยตามที่กำหนด โดยรวบรวมจากประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ยังทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนแรกรับโดยเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งการค้นคว้าผ่านเว็บไซต์ ห้องสมุดทั่วไป หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนบุคคลและต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษา โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 10.0 ซึ่งสูตรในการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) มีดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	=	ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
	N	=	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ข้อมูลในส่วนของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ยังไม่ได้คำนึงถึงผู้เรียนซ้ำชั้นและผู้ที่อยู่ระหว่างการศึกษา สำหรับต้นทุนทางอ้อมและผลตอบแทนส่วนบุคคล ยังไม่ได้คำนึงถึงระยะเวลาการว่างงานของนิสิต ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงค่าดังกล่าวให้ถูกต้องตามความจริง ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1) การปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่คำนวณได้ ยังไม่ได้คำนึงถึงผู้เรียนซ้ำชั้นและผู้ให้ออกระหว่างการศึกษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดการสิ้นเปลืองต้นทุนและเกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องปรับปรุงต้นทุนให้ได้ค่าใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งจะปรับโดยใช้สูตรอัตราการออกกลางคันและจำนวนปีที่เรียนสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 52)

$$C_g = \frac{C_h \times Y/n}{1 - d}$$

โดย	C_g	=	ค่าใช้จ่ายหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา
	C_h	=	ค่าใช้จ่ายก่อนปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา
	Y	=	จำนวนปีที่เรียนสำเร็จ
	n	=	จำนวนปีตามหลักสูตร
	d	=	สัดส่วนการลาออกกลางคัน

จากสูตรข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวคูณ Y/n จะทำให้ค่าใช้จ่ายต่อผู้สำเร็จการศึกษาสูงขึ้น ถ้าผู้เรียนสำเร็จการศึกษาช้ากว่าที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ และจะมีค่าต่ำลงในกรณีที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาเร็วกว่ากำหนดของหลักสูตร ส่วนตัวหาร $1 - d$ เป็นสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาต่อผู้เข้าเรียนทั้งหมด ถ้ามีนักศึกษาลาออกกลางคัน สัดส่วนดังกล่าวจะมีค่าน้อยกว่า 1 และค่าใช้จ่ายต่อผู้สำเร็จการศึกษาจะสูงขึ้น

1.2) การปรับต้นทุนทางอ้อมและผลตอบแทนส่วนบุคคล

ผู้ที่จบการศึกษาไม่ว่าระดับใดก็ตาม อาจไม่สามารถหางานทำได้ในทันทีทุกคน จะมีบางคนหางานทำไม่ได้ทันที หรือมีฉะนั้นต้องใช้เวลาในการหางานทำ ในช่วงที่คนเหล่านี้ไม่มีงานทำ รายได้จะเป็นศูนย์ จึงต้องนำอัตราการว่างงานที่ทำให้รายได้ลดลงมาปรับตามระดับการศึกษาที่เรียนสำเร็จ เพื่อให้ได้ค่ารายได้ที่ถูกต้อง ซึ่งใช้อัตราการว่างงานเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ตั้งแต่ปี 2536 – 2546 เท่ากับร้อยละ 3.05 อ้างอิงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th) โดยคำนวณจาก

$$AOC = OC \times (1 - u)$$

โดย	AOC	=	รายได้แท้จริงที่ปรับแล้ว
	OC	=	รายได้ที่คำนวณได้
	u	=	อัตราการว่างงาน

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้วิธีการประเมินต้นทุน – ผลประโยชน์ของโครงการ (Cost – Benefit Analysis : CBA) เป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยในกระบวนการคิดลด ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน ซึ่งอธิบายโดยใช้สูตรดังนี้ (Cohn & Geske. 1990 : 98)

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

หรือ

$$\sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

เมื่อ	B_t	คือ	ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาในปีที่ t
	C_t	คือ	ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาในปีที่ t
	r	คือ	อัตราผลตอบแทนที่ต้องคำนวณหา
	t	คือ	ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2, ..., n
	n	คือ	จำนวนปี

เกณฑ์การตัดสินใจเป็นดังนี้

ถ้าค่า	$IRR \geq r$	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	แสดงว่าคุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ
ถ้าค่า	$IRR < r$	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	แสดงว่าไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ

การคำนวณหาค่า IRR ใช้วิธีการทางเลขคณิต (Arithmetically) เป็นการคำนวณหาค่า โดยเลือกใช้อัตราคิดลดตัวต่ำกว่าซึ่งทำให้ NPV มีค่าเป็นบวก และอัตราคิดลดตัวสูงกว่าที่ทำให้ NPV มีค่าเป็นลบ ดังสูตรต่อไปนี้ (ชูชีพ พิพัฒนศิริ. 2540 : 102)

$$IRR = r_L + (r_U - r_L) \left(\frac{NPV_L}{NPV_L - NPV_U} \right)$$

- โดย
- r_L

r_U

NPV_L

NPV_U

=

=

=

=

อัตราส่วนลดตัวต่ำ

อัตราส่วนลดตัวสูง

NPV ของอัตราคิดลดตัวต่ำ

NPV ของอัตราคิดลดตัวสูง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาด้านทุนส่วนบุคคล ผลตอบแทนส่วนบุคคล และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2546 ซึ่งการวิจัยได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2546
2. การวิเคราะห์ด้านทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2546
3. การวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 108 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามและรอรับกลับด้วยตนเอง หลังจากดำเนินการแจกแบบสอบถามแล้ว พบว่าจากจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 108 คน มีนิสิตที่ลาออกและหยุดพักการเรียนทั้งสองชั้นปี จำนวน 10 คน ทำให้เหลือจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 98 คน ซึ่งได้แจกแบบสอบถามครบทั้ง 98 คน คิดเป็นร้อยละ 100

**ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาค
พิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2546**

**ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามสถานภาพส่วนบุคคลและสถาน
ภาพการทำงาน**

รายละเอียด	สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา		สาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพส่วนบุคคล				
เพศ				
ชาย	13	39.40	27	41.50
หญิง	20	60.60	38	58.50
อายุ				
22 – 25 ปี	9	27.20	31	47.70
26 – 30 ปี	16	48.50	28	43.10
31 – 35 ปี	4	12.10	3	4.60
36 – 40 ปี	2	6.10	3	4.60
สูงกว่า 41 ปี	2	6.10	-	-
สถานภาพทางครอบครัว				
โสด	30	90.90	59	90.80
สมรส	3	9.10	5	7.70
หย่าร้าง	-	-	1	1.50
ชั้นปี				
ปี 1	7	21.20	37	56.90
ปี 2	26	78.80	28	43.10
ระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				
2 ปี	4	12.10	37	56.90
2 ปีครึ่ง	20	60.60	17	26.20
3 ปี	6	18.20	8	12.30
3 ปีครึ่ง	3	9.10	3	4.60

ตาราง 5 (ต่อ)

รายละเอียด	สาขาเศรษฐศาสตร์		สาขาเศรษฐศาสตร์	
	การศึกษา		การจัดการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ				
มีงานทำ	31	93.90	55	84.60
ไม่มีงานทำ	2	6.10	10	15.40
ประสบการณ์การทำงาน (ปี)	5	-	4	-
อาชีพประจำของนิสิตก่อนเข้าศึกษาต่อ				
รับราชการ	11	33.30	13	20.00
บริษัทเอกชน	18	54.50	36	55.40
กิจการส่วนตัว	2	6.10	6	9.20
อื่น ๆ	2	6.10	10	15.40
สถานภาพการทำงานในขณะที่ศึกษาต่อ				
ทำงาน	31	93.90	54	83.10
ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากลาออกจาก				
งานเดิม เพื่อมาศึกษาต่อ	-	-	4	6.20
ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากว่างงาน	2	6.10	6	9.20
ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากสาเหตุอื่น	-	-	1	1.50
อาชีพประจำของนิสิตในขณะที่ศึกษาต่อ				
รับราชการ	11	33.30	15	23.10
บริษัทเอกชน	19	57.60	36	55.40
กิจการส่วนตัว	1	3.00	4	6.20
อื่น ๆ	2	6.10	10	15.40

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตที่ศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) จำนวน 98 คน มีสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพการทำงาน ดังนี้

เพศ นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา จำนวน 33 คน เป็นนิสิตชาย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 39.40 และนิสิตหญิง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 60.60 สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จำนวน 65 คน เป็นนิสิตชาย 27 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 และนิสิตหญิง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50

อายุ นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.50 มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี รองลงมาร้อยละ 27.20 มีอายุระหว่าง 22 – 25 ปี ร้อยละ 12.10 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี ร้อยละ 6.10 มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี และร้อยละ 6.10 มีอายุสูงกว่า 41 ปี สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.70 มีอายุระหว่าง 22 – 25 ปี รองลงมาร้อยละ 43.10 มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี ร้อยละ 4.60 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี และร้อยละ 4.6 มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี

สถานภาพทางครอบครัว นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.90 มีสถานภาพเป็นโสด รองลงมาร้อยละ 9.10 มีสถานภาพสมรส สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.80 มีสถานภาพเป็นโสด รองลงมาร้อยละ 7.70 มีสถานภาพสมรส และอีกร้อยละ 1.50 มีสถานภาพหย่าร้าง

ชั้นปี นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ร้อยละ 21.20 เป็นนิสิตชั้นปี 1 และร้อยละ 78.8 เป็นนิสิตชั้นปี 2 สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ร้อยละ 56.9 เป็นนิสิตชั้นปี 1 และร้อยละ 43.10 เป็นนิสิตชั้นปี 2

ระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.60 คาดหวังที่จะใช้เวลาในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาเป็นระยะเวลา 2 ปีครึ่ง สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.90 คาดหวังที่จะใช้เวลาในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาเป็นระยะเวลา 2 ปี

สถานภาพการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.90 เป็นผู้มีงานทำ และอีกร้อยละ 6.10 เป็นผู้ไม่มีงานทำ สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการส่วนใหญ่ร้อยละ 84.60 เป็นผู้มีงานทำ และอีกร้อยละ 15.40 เป็นผู้ไม่มีงานทำ

ประสบการณ์การทำงาน นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มีประสบการณ์การทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีก่อนเข้ามาศึกษาต่อปริญญาโทเฉลี่ยเท่ากับ 5 ปี สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ มีประสบการณ์การทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีก่อนเข้ามาศึกษาต่อปริญญาโทเฉลี่ยเท่ากับ 4 ปี

อาชีพประจำของนิสิตก่อนเข้าศึกษาต่อ นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.50 ทำงานบริษัทเอกชน รองลงมาร้อยละ 33.30 ทำงานรับราชการ ร้อยละ 6.10 ทำกิจการส่วนตัว และอีกร้อยละ 6.10 ทำงานอื่น ๆ สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.40 ทำงานบริษัทเอกชน รองลงมาร้อยละ 20.00 ทำงานรับราชการ ร้อยละ 15.40 ทำงานอื่น ๆ และอีกร้อยละ 9.2 ทำกิจการส่วนตัว

สถานภาพการทำงานในขณะที่ศึกษาต่อ นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.90 เป็นผู้มีงานทำ และอีกร้อยละ 6.10 เป็นนิสิตที่ไม่ได้ทำงานเนื่องจากว่างงานอยู่แล้ว สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 83.10 เป็นผู้มีงานทำ รองลงมา ร้อยละ 9.20 เป็นนิสิตที่ไม่ได้ทำงานเนื่องจากว่างงานอยู่แล้ว ร้อยละ 6.20 เป็นนิสิตที่ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากลาออกจากงานเดิมเพื่อมาศึกษาต่อ และอีกร้อยละ 1.50 เป็นนิสิตที่ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ

อาชีพประจำของนิสิตในขณะที่ศึกษาต่อ นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.60 ทำงานบริษัทเอกชน รองลงมา ร้อยละ 33.30 ทำงานรับราชการ ร้อยละ 6.10 ทำงานอื่น ๆ และอีกร้อยละ 3.00 ทำกิจการส่วนตัว สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.40 ทำงานบริษัทเอกชน รองลงมา ร้อยละ 23.10 ทำงานรับราชการ ร้อยละ 15.40 ทำงานอื่น ๆ และอีกร้อยละ 6.20 ทำกิจการส่วนตัว

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของเหตุผลที่นิสิตเข้ารับการศึกษาคือหลักสูตรเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ)

เหตุผลที่นิสิตเข้ารับการศึกษาคือ	สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา		สาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการใน สาขาวิชาชีพ	11	33.30	20	30.80
เพื่อเพิ่มรายได้จากการทำงานใน อนาคตให้สูงขึ้น	5	15.10	12	18.50
เพื่อเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น	3	9.10	4	6.20
เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน	12	36.40	24	36.90
เพื่อเป็นโอกาสในการเปลี่ยนงาน ที่ทำงานให้ความสนับสนุนด้านการ ศึกษา	2	6.10	3	4.60
ศึกษา	-	-	1	1.50
เหตุผลอื่น ๆ	-	-	1	1.50

จากตาราง 6 พบว่า เหตุผลในการศึกษาต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) ของนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.40 ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพการงาน รองลงมาร้อยละ 33.30 ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ ร้อยละ 15.10 ต้องการเพิ่มรายได้จากการทำงานในอนาคตให้สูงขึ้น ร้อยละ 9.10 ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น และร้อยละ 6.10 ต้องการเปลี่ยนงานใหม่ สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.90 ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพการงาน รองลงมาร้อยละ 30.80 ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ ร้อยละ 18.50 ต้องการเพิ่มรายได้จากการทำงานในอนาคตให้สูงขึ้น ร้อยละ 6.20 ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น ร้อยละ 4.60 ต้องการเปลี่ยนงานใหม่ ร้อยละ 1.50 ที่ทำงานให้ความสนับสนุนด้านการศึกษา และร้อยละ 1.50 ให้เหตุผลอื่น เช่น ได้พบปะเพื่อนใหม่ในสาขาอื่น ๆ และต้องการพัฒนากระบวนการคิดให้เป็นระบบมากขึ้น

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของแหล่งเงินทุนที่ใช้ในระหว่างการศึกษาต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ)

แหล่งเงินทุน	สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา		สาขาเศรษฐศาสตร์ การจัดการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินรายได้จากการทำงานปัจจุบัน	26	78.80	42	64.60
เงินเก็บสะสม	-	-	5	7.70
เงินที่ได้มาจากบิดามารดา	7	21.20	18	27.70

จากตาราง 7 พบว่า แหล่งเงินทุนที่ใช้ในระหว่างการศึกษาต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) ของนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.80 เป็นผู้ที่ใช้เงินทุนของตัวเองจากการทำงานปัจจุบัน รองลงมาร้อยละ 21.20 เป็นเงินที่ได้มาจากบิดามารดา สำหรับนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.60 เป็นผู้ที่ใช้เงินทุนของตัวเองจากการทำงานปัจจุบัน รองลงมาร้อยละ 27.70 เป็นเงินที่ได้มาจากบิดามารดา และอีกร้อยละ 7.70 มาจากเงินเก็บสะสม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ต้นทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2546

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

2.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ประกอบด้วย

2.1.1 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียมการศึกษา โดยรวบรวมจากประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเรื่องการเก็บเงินค่าธรรมเนียมของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

2.1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ ค่าหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร และเครื่องดื่ม ค่าที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตาราง 8 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา (ภาคพิเศษ)

หน่วย : บาท

ประเภทค่าใช้จ่าย	ชั้นปี 1		ชั้นปี 2		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ค่าลงทะเบียนเรียน	54,000.00	41.66	42,000.00	30.61	96,000.00	35.98
ค่าธรรมเนียมการศึกษา	1,350.00	1.04	13,300.00	9.69	14,650.00	5.49
รวมค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน ฯ	55,350.00	42.70	55,300.00	40.30	110,650.00	41.47
ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน	3,528.57	2.72	4,719.23	3.44	8,247.80	3.09
ค่าใช้จ่ายในการทำรายงาน	3,742.86	2.89	2,896.15	2.11	6,639.01	2.49
ค่าถ่ายเอกสาร	1,450.00	1.12	2,350.01	1.71	3,800.01	1.42
ค่าทำสารนิพนธ์	6,428.57	4.96	10,230.77	7.46	16,659.34	6.24
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	8,257.10	6.37	14,923.10	10.88	23,180.20	8.69
ค่าที่พักอาศัย	-	-	3,269.20	2.38	3,269.20	1.23
ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร	7,785.70	6.01	9,500.00	6.92	17,285.70	6.48
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	18,571.40	14.33	12,134.60	8.85	30,706.00	11.51
ค่ารักษาพยาบาล	3,071.40	2.37	1,288.50	0.94	4,359.90	1.63
ค่าพักผ่อนหย่อนใจ	17,428.60	13.45	20,384.60	14.86	37,813.20	14.17
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	4,000.00	3.09	192.30	0.14	4,192.30	1.57
รวมค่าใช้จ่ายส่วนตัว	74,264.20	57.30	81,888.46	59.70	156,152.66	58.53
รวมต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล	129,614.20	100.00	137,188.46	100.00	266,802.66	100.00

จากตาราง 8 พบว่าต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) ของนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาชั้นปี 1 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 129,614.20 บาท นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาชั้นปี 2 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 137,188.46 บาท และต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา (ภาคพิเศษ) เท่ากับ 266,802.66 บาท

นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาชั้นปี 1 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,614.20 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.70 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 74,264.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.30 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ในสัดส่วนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 18,571.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.33 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล รองลงมา คือ ค่าที่พักผ่อนหย่อนใจ และค่าอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 17,428.60 บาท และ 8,257.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.45 และ 6.37 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าถ่ายเอกสาร โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 1,450.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.12 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาชั้นปี 2 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 137,188.46 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,300.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.30 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 81,888.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.70 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าที่พักผ่อนหย่อนใจ ในสัดส่วนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 20,384.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.86 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล รองลงมา คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 14,923.10 บาท และ 12,134.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.88 และ 8.85 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 192.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.14 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา (ภาคพิเศษ) มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมตลอดหลักสูตรเท่ากับ 266,802.66 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 110,650.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.47 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 156,152.66 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.53 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม ซึ่งมีค่าที่พักผ่อนหย่อนใจ ในสัดส่วนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหลักสูตร เท่ากับ 37,813.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.17 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหลักสูตรเท่ากับ 30,706.00 บาท และ 23,180.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.51 และ 8.69 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าที่พักอาศัย โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหลักสูตร เท่ากับ 3,269.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.23 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม

ตาราง 9 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์
การจัดการ (ภาคพิเศษ)

หน่วย : บาท

ประเภทค่าใช้จ่าย	ชั้นปี 1		ชั้นปี 2		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ค่าลงทะเบียนเรียน	54,000.00	41.65	42,000.00	32.39	96,000.00	37.02
ค่าธรรมเนียมการศึกษา	1,350.00	1.04	13,300.00	10.26	14,650.00	5.65
รวมค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน ฯ	55,350.00	42.69	55,300.00	42.65	110,650.00	42.67
ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน	10,077.03	7.77	7,378.57	5.69	17,455.60	6.73
ค่าใช้จ่ายในการทำรายงาน	2,862.17	2.21	2,755.35	2.13	5,617.52	2.17
ค่าถ่ายเอกสาร	1,685.14	1.30	1,818.22	1.40	3,503.36	1.35
ค่าทำสารนิพนธ์	8,959.46	6.91	6,732.14	5.19	15,691.60	6.05
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	12,851.40	9.91	9,625.00	7.42	22,476.40	8.67
ค่าที่พักอาศัย	3,108.10	2.40	2,071.40	1.60	5,179.50	2.00
ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร	8,864.90	6.84	7,910.70	6.10	16,775.60	6.47
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	11,259.50	8.68	9,450.00	7.29	20,709.50	7.99
ค่ารักษาพยาบาล	1,783.80	1.38	2,892.90	2.23	4,676.70	1.80
ค่าพักผ่อนหย่อนใจ	11,837.80	9.13	23,142.90	17.85	34,980.70	13.49
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,027.80	0.79	585.70	0.45	1,613.50	0.62
รวมค่าใช้จ่ายส่วนตัว	74,317.10	57.31	74,362.88	57.35	148,679.98	57.33
รวมต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล	129,667.10	100.00	129,662.88	100.00	259,329.98	100.00

จากตาราง 9 พบว่าต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) ของนิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการชั้นปี 1 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 129,667.10 บาท นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการชั้นปี 2 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,662.88 บาท และต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) เท่ากับ 259,329.98 บาท

นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการชั้นปี 1 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,667.10 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.69 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 74,317.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.31 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าอาหารและเครื่องดื่ม ในสัดส่วนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 12,851.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.91 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล รองลงมา คือ ค่าพักผ่อนหย่อนใจ และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 11,837.80 บาท และ 11,259.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.13 และ 8.68 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

บุคคลตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 1,027.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.79 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

นิสิตสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการชั้นปี 2 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,662.88 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,300.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.65 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 74,362.88 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.35 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าพักผ่อนหย่อนใจ ในสัดส่วนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 23,142.90 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.85 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล รองลงมา คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 9,625.00 บาท และ 9,450.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.42 และ 7.29 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 585.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.45 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมตลอดหลักสูตรเท่ากับ 259,329.98 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 110,650.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.67 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 148,679.98 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.33 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม ซึ่งมีค่าพักผ่อนหย่อนใจ ในสัดส่วนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหลักสูตร เท่ากับ 34,980.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.49 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม รองลงมา คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหลักสูตรเท่ากับ 22,476.40 บาท และ 20,709.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.67 และ 7.99 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อหลักสูตร เท่ากับ 1,613.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.62 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม

ตาราง 10 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ)

หน่วย : บาท

ประเภทค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ยตลอดหลักสูตร	ค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปีต่อหลักสูตร	
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ค่าลงทะเบียนเรียน	96,000.00	48,000.00	36.49
ค่าธรรมเนียมการศึกษา	14,650.00	7,325.00	5.57
รวมค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน ฯ	110,650.00	55,325.00	42.06
ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน	12,851.70	6,425.85	4.89
ค่าใช้จ่ายในการทำรายงาน	6,128.27	3,064.13	2.33
ค่าถ่ายเอกสาร	3,651.69	1,825.84	1.39
ค่าทำสารนิพนธ์	16,175.47	8,087.74	6.15
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	22,828.30	11,414.15	8.68
ค่าที่พักอาศัย	4,224.35	2,112.18	1.61
ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร	17,030.65	8,515.33	6.47
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	25,707.75	12,853.88	9.77
ค่ารักษาพยาบาล	4,518.30	2,259.15	1.72
ค่าพักผ่อนหย่อนใจ	36,396.95	18,198.48	13.84
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	2,902.90	1,451.45	1.10
รวมค่าใช้จ่ายส่วนตัว	152,416.32	76,208.16	57.94
รวมต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล	263,066.32	131,533.16	100.00

จากตาราง 10 พบว่า ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตลอดหลักสูตร มีค่าเท่ากับ 263,066.32 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 110,650.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.06 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 152,416.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.94 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าพักผ่อนหย่อนใจ ในสัดส่วนสูงที่สุด เท่ากับ 36,396.95 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.84 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีค่าเท่ากับ 25,707.75 บาท และ 22,828.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.77 และ 8.68 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตามลำดับ ส่วน ค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยมีค่าเท่ากับ 2,902.90 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มีต้นทุนเฉลี่ยต่อคนต่อปี ดังนี้ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,325.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.06 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 76,208.16 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.94 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าพิกัดค่อนข้างน้อย ในสัดส่วนที่สูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 18,198.48 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.84 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 12,853.88 บาท และ 11,414.15 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.77 และ 8.68 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยมีค่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 1,451.45 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล สรุปได้ว่าต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในการศึกษาเป็นเวลา 2 ปี มีค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 131,533.16 บาท

การปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่คำนวณได้ดังกล่าว ยังไม่ได้คำนึงถึงผู้เรียนเข้าชั้นและผู้ให้ออกระหว่างการศึกษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต้นทุนและเกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องปรับปรุงต้นทุนให้ได้ค่าใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งจะปรับโดยใช้สูตรอัตราการออกกลางคันและจำนวนปีที่เรียนสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 52)

$$C_g = \frac{C_h \times Y/n}{1 - d}$$

โดย	C_g	=	ค่าใช้จ่ายหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา
	C_h	=	ค่าใช้จ่ายก่อนปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา
	Y	=	จำนวนปีที่เรียนสำเร็จ
	n	=	จำนวนปีตามหลักสูตร
	d	=	สัดส่วนการลาออกกลางคัน

จากสูตรข้างต้นจะเห็นว่า ตัวคูณ Y/n จะทำให้ค่าใช้จ่ายต่อผู้สำเร็จการศึกษาสูงขึ้น ถ้าผู้เรียนสำเร็จการศึกษาช้ากว่าที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ และจะมีค่าต่ำลงในกรณีที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาเร็วกว่ากำหนดของหลักสูตร ส่วนตัวหาร $1 - d$ เป็นสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาต่อผู้เข้าเรียนทั้งหมด ถ้ามีนักศึกษาลาออกกลางคัน สัดส่วนดังกล่าวจะมีค่าน้อยกว่า 1 และค่าใช้จ่ายต่อผู้สำเร็จการศึกษาจะสูงขึ้น ซึ่งสามารถแสดงการคำนวณหาตัวแปรตามสูตรข้างต้น เพื่อนำมาปรับค่าต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ได้ดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 แสดงการคำนวณหาตัวแปรตามสูตรเพื่อปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล

หน่วย : คน

ปีการศึกษา	รวม	2/2542	1/2543	1/2544
จำนวนนิสิตขึ้นทะเบียน	104	30	35	39
จำนวนนิสิตลาออก / หมดสภาพ	13	3	4	6
สัดส่วนการลาออกกลางคัน (d)	0.13	0.10	0.11	0.15
ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา (ปี)				
2	5	-	-	5
2.5	18	2	6	10
3	22	7	7	8
3.5	15	7	4	4
4	16	1	9	6
4.5	6	4	2	-
5	9	6	3	-
รวม	91	27	31	33
ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ย (ปี) = Y	3.40	3.80	3.55	2.94
จำนวนปีตามหลักสูตร (n)	2.00			
Y/n	1.70			
1 - d	0.87			

โดยการคำนวณหาตัวแปรตามสูตรเพื่อปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังของนิสิตที่เรียนในสาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ตั้งแต่รุ่นที่ 1 – รุ่นที่ 3 โดยรุ่นที่ 1 เป็นนิสิตที่เข้าเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2542, รุ่นที่ 2 เป็นนิสิตที่เข้าเรียนภาคต้น ปีการศึกษา 2543 และรุ่นที่ 3 เป็นนิสิตที่เข้าเรียนภาคต้น ปีการศึกษา 2544 ซึ่งมีจำนวนนิสิตที่ขึ้นทะเบียนและนิสิตที่ลาออกทั้งสิ้นก็คน เพื่อนำมาคำนวณสัดส่วนการลาออกกลางคัน (d) และเก็บข้อมูลระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา เพื่อคำนวณระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ย (Y) จากนั้นจึงนำมาปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตามสูตรอัตราการออกกลางคัน และจำนวนปีที่เรียนสำเร็จ ทำให้ได้ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา ดังนี้

ตาราง 12 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา

ต้นทุนทางตรงส่วน บุคคลก่อนปรับปรุง ต่อผู้สำเร็จการศึกษา (Ch)	จำนวนปีโดยเฉลี่ยที่ เรียนสำเร็จต่อจำนวน ปีตลอดหลักสูตร (Y/n)	สัดส่วนผู้เข้าเรียนต่อ ผู้สำเร็จการศึกษา (1 - d)	ต้นทุนทางตรงส่วน บุคคลหลังปรับปรุงต่อ ผู้สำเร็จการศึกษา (Cg)
131,533.16	1.70	0.87	257,018.82

2.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส หมายถึง ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่นิสิตควรจะได้รับจากการทำงาน แต่ต้องเสียไปเพื่อใช้เวลาศึกษาในระดับปริญญาโท ตั้งแต่เริ่มการศึกษาจนจบหลักสูตร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยข้อมูลของนิสิตภาคพิเศษ ที่ใช้เวลาเรียนช่วงเย็นหลังเลิกงาน และวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำ มีเพียงนิสิตส่วนน้อยเท่านั้นที่ลาออกจากงานเดิม เพื่อมาศึกษาต่อเพียงอย่างเดียว และจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ปรากฏว่านิสิตที่ลาออกจากงานเดิม เพื่อมาศึกษาต่อมีจำนวนทั้งสิ้น 4 คน มีรายได้ก่อนหักภาษีเท่ากับ 33,000 บาทต่อเดือน และนำมาคำนวณโดยใช้วิธีการนำเงินเดือนที่ได้รับตลอดระยะเวลา 1 ปี หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นการเหมาร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท ต่อจากนั้นนำมาหักรายการลดหย่อนส่วนบุคคลได้ 30,000 บาท และหักเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมร้อยละ 4 แต่ไม่เกิน 7,200 บาทต่อปี เงินได้สุทธิในส่วนที่ไม่เกิน 80,000 บาท จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ส่วนที่เกิน 80,000 บาท จะนำมาคำนวณกับอัตราภาษีเป็นขั้น ๆ ตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.91) โดยใช้อัตราภาษีในปีภาษี 2546 ตามตาราง 3

เนื่องจากเงินได้พึงประเมินหรือรายได้ก่อนหักภาษีใน 2 ปีแรกของนิสิต เมื่อคำนวณเงินได้สุทธิโดยหักค่าใช้จ่ายและรายการลดหย่อนแล้ว เงินได้สุทธิมีค่าไม่ถึง 80,000 บาท จึงไม่ต้องนำรายได้มาหักภาษี

การปรับต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล

ผู้ที่จบการศึกษาไม่ว่าระดับใดก็ตาม อาจไม่สามารถหางานทำได้ในทันทีทุกคน จะมีบางคนหางานทำไม่ได้ทันที หรือมีฉะนั้นต้องใช้เวลาในการหางานทำ ในช่วงที่คนเหล่านี้ไม่มีงานทำ รายได้จะเป็นศูนย์ จึงต้องนำอัตราการว่างงานที่ทำให้รายได้ลดลงมาปรับตามระดับการศึกษาที่เรียนสำเร็จ เพื่อให้ได้ค่ารายได้ที่ถูกต้อง ซึ่งใช้อัตราการว่างงานเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ตั้งแต่ปี 2536 - 2546 เท่ากับร้อยละ 3.05 อ้างอิงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th) โดยคำนวณจาก

$$AOC = OC \times (1 - u)$$

โดย

$$AOC = \text{รายได้แท้จริงที่ปรับแล้ว}$$
$$OC = \text{รายได้ที่คำนวณได้}$$
$$u = \text{อัตราการว่างงาน}$$

ตาราง 13 แสดงต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อคนต่อปี ปรับด้วยอัตราการว่างงาน

ปีที่	การปรับต้นทุนทางอ้อม (ต้นทุนทางอ้อม x อัตราการมีงานทำ)	ต้นทุนทางอ้อมที่ปรับ ด้วยอัตราการว่างงาน
1	4,040.82 x (1 – 0.0305)	3,917.57
2	4,242.86 x (1 – 0.0305)	4,113.45
รวม		8,031.02

จากตาราง 13 พบว่าต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อคนตลอดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ปรับด้วยอัตราการว่างงาน มีค่าเท่ากับ 8,031.02 บาท

จากนั้นจึงนำต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา และต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลหลังปรับด้วยอัตราการว่างงาน มาปรับให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ณ ปีที่จบการศึกษา ดังนี้

ตาราง 14 แสดงการปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษาและต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลหลังปรับด้วยอัตราการว่างงาน มาปรับเป็นมูลค่าปัจจุบัน

ปีที่	ต้นทุนทางตรง ฯ (บาท)	ต้นทุนทางอ้อม ฯ (บาท)	ต้นทุนรวม (บาท)	5 % (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
1	257,018.82	3,917.57	260,936.39	1.10	287,682.37
2	257,018.82	4,113.45	261,132.27	1.05	274,188.88
รวม					561,871.25

**ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การ
จัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**

ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาเป็นผลผลิตของการศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นกับตัวผู้
รับการศึกษาเอง เช่น รายได้สูงขึ้น ความสามารถมากขึ้น ความมีหน้ามีตาในสังคม ประสิทธิภาพ
การผลิตในสังคมสูงขึ้น เป็นต้น ผลตอบแทนบางอย่างสามารถวัดเป็นตัวเลขได้ ผลตอบแทน
บางอย่างไม่สามารถวัดเป็นตัวเลขได้ โดยงานวิจัยนี้จะเน้นการศึกษาผลตอบแทนที่สามารถวัด
เป็นตัวเลขได้ และผลตอบแทนของการศึกษาจะคิดเฉพาะรายได้ของบุคคล โดยไม่รวมรายได้
พิเศษอื่น ๆ ซึ่งถือว่ารายได้นั้นเป็นสิ่งที่แสดงผลผลิต (Productivity) ของบุคคล โดยตั้งอยู่
บนสมมติฐานที่ว่า ตลาดแรงงานอยู่ในภาวะแข่งขันสมบูรณ์ ซึ่งตามทฤษฎี กล่าวไว้ว่า จะทำให้
ค่าจ้างเท่ากับผลิตภาพหน่วยสุดท้าย (Marginal Productivity) เนื่องจากการศึกษาที่เพิ่มขึ้นและ
ส่งผลให้บุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลตอบแทนส่วนบุคคล (Private Benefit) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการศึกษได้รับ
จากการลงทุนทางการศึกษา โดยจะคำนวณจากรายได้หลังหักภาษี เนื่องจากเป็นรายได้ที่ผู้สำเร็จ
การศึกษาได้รับไปจริง ๆ ดังนั้นจึงใช้รายได้หลังหักภาษีแล้ว โดยในการคำนวณรายได้หลังหัก
ภาษีที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับ เริ่มนับตั้งแต่จบการศึกษาจนเกษียณอายุ (60 ปี) โดยคิด
คำนวณจากอายุเฉลี่ยของนิสิตทั้งสองสาขาวิชา ซึ่งนิสิตมีอายุเฉลี่ย 27 ปี และเป็นปีเริ่มต้นของ
การคำนวณจนถึงอายุ 60 ปี รวมทั้งสิ้น 33 ปี โดยหากเข้าทำงานในหน่วยงานราชการจะคิดตาม
บัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน โดยสมมติให้มีอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละหนึ่ง
ขั้น ตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงปลดเกษียณ ส่วนผลตอบแทนของหน่วยงานเอกชนจะคิดตามอัตราเงิน
เดือนเริ่มต้นโดยเฉลี่ยของกลุ่มธุรกิจด้านสังคมศาสตร์ จากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่ง
ประเทศไทย โดยสมมติให้มีอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึง
ปลดเกษียณเช่นกัน สำหรับผู้ที่มิงานทำอยู่แล้ว ยังคงทำงานในหน่วยงานเดิม และมีหลักเกณฑ์ใน
การขึ้นเงินเดือนสำหรับหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนตามหลักเกณฑ์ข้างต้นทุกประการ

เมื่อคำนวณรายได้ทั้งหมดทั้งหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนแล้ว นำรายได้
ดังกล่าวมาหักภาษี ซึ่งมีวิธีการคำนวณโดยนำเงินเดือนที่ได้รับตลอดระยะเวลา 1 ปี หักค่าใช้จ่าย
ต่าง ๆ เป็นการเหมาจ่ายร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท และหักลดหย่อนส่วนบุคคลได้
30,000 บาท (สำหรับหน่วยงานเอกชนสามารถหักลดหย่อนเงินกองทุนประกันสังคมในอัตรา
ร้อยละ 4 ของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 7,200 บาทต่อปี) เงินได้สุทธิในส่วนที่ไม่เกิน 80,000 บาท จะ
ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ส่วนที่เกิน 80,000 บาท จะนำมาคำนวณกับอัตราภาษีเป็นขั้น ๆ
ตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.91) โดยใช้อัตราภาษีในปีภาษี 2546
ตามตาราง 3

ตาราง 15 แสดงการประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีก่อนหักภาษีและประกันสังคมของ
 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
 ที่ทำงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน

อายุ (ปี)	ปริญญาตรี (บาท)		ปริญญาโท (บาท)	
	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน
28	98,280.00	151,001.98	110,426.52	234,501.12
29	103,320.00	158,552.08	120,960.00	246,226.18
30	108,480.00	166,479.68	127,200.00	258,537.48
31	114,720.00	174,803.66	133,440.00	271,464.36
32	120,960.00	183,543.85	141,120.00	285,037.58
33	127,200.00	192,721.04	148,800.00	299,289.46
34	133,440.00	202,357.09	156,480.00	314,253.93
35	141,120.00	212,474.95	164,160.00	329,966.63
36	148,800.00	223,098.69	173,520.00	346,464.96
37	156,480.00	234,253.63	182,880.00	363,788.20
38	164,160.00	245,966.31	192,240.00	381,977.61
39	173,520.00	258,264.62	201,600.00	401,076.50
40	182,880.00	271,177.86	213,120.00	421,130.32
41	192,240.00	284,736.75	224,640.00	442,186.84
42	201,600.00	298,973.59	236,160.00	464,296.18
43	213,120.00	313,922.26	247,680.00	487,510.99
44	224,640.00	329,618.38	275,760.00	511,886.54
45	236,160.00	346,099.30	304,440.00	537,480.86
46	247,680.00	363,404.26	321,480.00	564,354.91
47	259,200.00	381,574.47	338,760.00	592,572.65
48	270,720.00	400,653.20	356,280.00	622,201.28
49	282,240.00	420,685.86	373,920.00	653,311.35
50	293,760.00	441,720.15	391,680.00	685,976.92
51	305,520.00	463,806.16	409,440.00	720,275.76
52	317,760.00	486,996.47	427,200.00	756,289.55
53	330,120.00	511,346.29	444,960.00	794,104.03
54	342,960.00	536,913.60	462,720.00	833,809.23

ตาราง 15 (ต่อ)

อายุ (ปี)	ปริญญาดรี (บาท)		ปริญญาโท (บาท)	
	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน
55	356,280.00	563,759.28	481,320.00	875,499.69
56	370,200.00	591,947.25	499,920.00	919,274.67
57	384,120.00	621,544.61	519,480.00	965,238.41
58	398,040.00	652,621.84	539,280.00	1,013,500.33
59	411,960.00	685,252.93	558,840.00	1,064,175.34
60	425,880.00	719,515.58	578,520.00	1,117,384.11

ที่มา : จากการคำนวณ

ตาราง 16 แสดงการประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีและประกันสังคมของ
 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
 ที่ทำงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน

อายุ (ปี)	ปริญญาตรี (บาท)		ปริญญาโท (บาท)	
	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน
28	98,280.00	151,001.98	110,426.52	229,771.01
29	103,320.00	158,552.08	120,960.00	240,323.56
30	108,480.00	166,479.68	127,200.00	251,403.74
31	114,720.00	174,803.66	133,440.00	263,037.92
32	120,960.00	183,226.65	141,120.00	275,253.82
33	127,200.00	191,944.99	148,800.00	288,080.51
34	133,440.00	200,841.38	156,480.00	301,548.54
35	141,120.00	209,947.45	164,160.00	315,689.96
36	148,800.00	219,508.82	173,344.00	330,538.46
37	156,480.00	229,548.26	182,236.00	346,129.38
38	164,160.00	240,089.68	191,016.00	362,499.85
39	173,344.00	251,158.16	199,440.00	379,688.85
40	182,236.00	262,780.07	209,808.00	397,737.29
41	191,016.00	274,983.07	220,176.00	416,688.15
42	199,440.00	287,796.23	230,544.00	436,586.56
43	209,808.00	301,250.04	240,912.00	457,479.89
44	220,176.00	315,376.54	266,184.00	479,417.88
45	230,544.00	330,209.37	291,996.00	502,452.78
46	240,912.00	345,783.84	307,332.00	526,639.42
47	251,280.00	362,137.03	322,884.00	552,035.39
48	261,648.00	379,307.88	338,652.00	576,201.03
49	272,016.00	397,337.27	354,528.00	601,089.08
50	282,384.00	416,268.14	370,512.00	627,221.53
51	292,968.00	436,145.54	386,496.00	654,660.61
52	303,984.00	457,016.82	402,480.00	683,471.64
53	315,108.00	478,931.66	418,464.00	713,723.22
54	326,664.00	501,942.24	434,448.00	745,487.38

ตาราง 16 (ต่อ)

อายุ (ปี)	ปริญญาตรี (บาท)		ปริญญาโท (บาท)	
	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน	หน่วยงานราชการ	หน่วยงานเอกชน
55	338,652.00	526,103.36	451,188.00	778,839.75
56	351,180.00	551,472.52	467,928.00	813,859.74
57	363,708.00	575,675.69	485,532.00	850,630.73
58	376,236.00	600,537.47	503,352.00	889,240.26
59	388,764.00	626,642.35	520,956.00	929,780.28
60	401,292.00	654,052.46	538,668.00	970,328.88

ที่มา : จากการคำนวณ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์
การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ในงานวิจัยครั้งนี้ เราคำนวณหาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิต
ศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์
การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หา
อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยในกระบวนการ
คิดลด ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน ซึ่งอธิบายโดยใช้
สูตรดังนี้ (Cohn & Geske. 1990 : 98)

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

หรือ

$$\sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

เมื่อ	B_t	คือ	ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาในปีที่ t
	C_t	คือ	ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาในปีที่ t
	r	คือ	อัตราผลตอบแทนที่ต้องคำนวณหา
	t	คือ	ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2, ..., n
	n	คือ	จำนวนปี

เกณฑ์การตัดสินใจเป็นดังนี้

ถ้าค่า	$IRR \geq r$	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	แสดงว่าคุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ
ถ้าค่า	$IRR < r$	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	แสดงว่าไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ

การคำนวณหาค่า IRR ใช้วิธีการทางเลขคณิต (Arithmetically) เป็นการคำนวณหาค่า โดยเลือกใช้อัตราคิดลดตัวต่ำกว่าซึ่งทำให้ NPV มีค่าเป็นบวก และอัตราคิดลดตัวสูงกว่าที่ทำให้ NPV มีค่าเป็นลบ ดังสูตรต่อไปนี้ (ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ. 2540 : 102)

$$IRR = r_L + (r_U - r_L) \left(\frac{NPV_L}{NPV_L - NPV_U} \right)$$

- โดย
- r_L

 $=$

อัตราส่วนลดตัวต่ำ

r_U $=$ อัตราส่วนลดตัวสูง

NPV_L $=$ NPV ของอัตราคิดลดตัวต่ำ

NPV_U $=$ NPV ของอัตราคิดลดตัวสูง

ตาราง 17 แสดงผลต่างรายได้หลังหักภาษีของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ปรับด้วยอัตราการว่างงานต่อคนต่อปี

อายุ (ปี)	หน่วยงานราชการ (บาท)	หน่วยงานเอกชน (บาท)
28	11,776.05	76,366.57
29	17,101.98	79,277.45
30	18,149.04	82,333.87
31	18,149.04	85,543.12
32	19,545.12	89,220.34
33	20,941.20	93,203.39
34	22,337.28	97,635.59
35	22,337.28	102,517.37
36	23,795.41	107,643.24
37	24,970.44	113,025.40
38	26,036.89	118,676.67
39	25,300.07	124,610.50
40	26,731.06	130,841.02
41	28,270.62	137,383.07
42	30,155.33	144,252.23
43	30,155.32	151,464.84
44	44,604.76	159,038.08
45	59,577.71	166,989.99
46	64,394.19	175,339.48
47	69,420.08	184,106.46
48	74,655.37	190,887.91
49	79,995.39	197,537.37
50	85,440.09	204,519.32
51	90,675.39	211,850.36
52	95,491.87	219,547.94
53	100,203.64	227,630.41
54	104,496.59	236,117.01
55	109,103.66	245,027.94

ตาราง 17 (ต่อ)

อายุ (ปี)	หน่วยงานราชการ (บาท)	หน่วยงานเอกชน (บาท)
56	113,187.19	254,384.41
57	118,108.36	266,568.91
58	123,238.96	279,897.35
59	128,160.14	293,892.22
60	133,186.04	306,629.99

ที่มา : จากการคำนวณ

ตาราง 18 แสดงการคำนวณอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ

อายุ (ปี)	ผลตอบแทนต่อปี (บาท)	6% (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	7% (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
28	11,776.05	1.06	11,109.48	1.07	11,005.65
29	17,101.98	1.12	15,220.70	1.14	14,937.53
30	18,149.04	1.19	15,238.28	1.23	14,815.02
31	18,149.04	1.26	14,375.74	1.31	13,845.82
32	19,545.12	1.34	14,605.25	1.40	13,935.40
33	20,941.20	1.42	14,762.72	1.50	13,954.01
34	22,337.28	1.50	14,855.57	1.61	13,910.54
35	22,337.28	1.59	14,014.69	1.72	13,000.50
36	23,795.41	1.69	14,084.47	1.84	12,943.13
37	24,970.44	1.79	13,943.36	1.97	12,693.71
38	26,036.89	1.90	13,715.91	2.10	12,369.94
39	25,300.07	2.01	12,573.36	2.25	11,233.53
40	26,731.06	2.13	12,532.56	2.41	11,092.44
41	28,270.62	2.26	12,504.12	2.58	10,963.83
42	30,155.33	2.40	12,582.77	2.76	10,929.68
43	30,155.32	2.54	11,870.53	2.95	10,214.65
44	44,604.76	2.69	16,564.62	3.16	14,120.72
45	59,577.71	2.85	20,872.68	3.38	17,626.89
46	64,394.19	3.03	21,283.12	3.62	17,805.53
47	69,420.08	3.21	21,645.51	3.87	17,939.47
48	74,655.37	3.40	21,960.28	4.14	18,030.25
49	79,995.39	3.60	22,199.13	4.43	18,056.01
50	85,440.09	3.82	22,367.98	4.74	18,023.32
51	90,675.39	4.05	22,394.88	5.07	17,876.35
52	95,491.87	4.29	22,249.47	5.43	17,594.30
53	100,203.64	4.55	22,025.76	5.81	17,254.62
54	104,496.59	4.82	21,669.24	6.21	16,816.67
55	109,103.66	5.11	21,343.96	6.65	16,409.43
56	113,187.19	5.42	20,889.46	7.11	15,909.91

ตาราง 18 (ต่อ)

อายุ (ปี)	ผลตอบแทนต่อปี (บาท)	6% (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	7% (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
57	118,108.36	5.74	20,563.86	7.61	15,515.55
58	123,238.96	6.09	20,242.60	8.15	15,130.42
59	128,160.14	6.45	19,859.36	8.72	14,705.24
60	133,186.04	6.84	19,469.96	9.33	14,282.16
รวมมูลค่าปัจจุบันของรายได้			575,591.39		484,942.23
หัก มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน			561,871.25		561,871.25
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			13,720.14		-76,929.02

ที่มา : จากการคำนวณ

ผลการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของรายได้เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนอยู่ระหว่างอัตราส่วนลด 6% - 7% จากนั้นนำมาคำนวณตามสูตรดังนี้ (ชูชีพ พิพัฒนศิริ. 2540 : 102)

$$\begin{aligned} IRR &= r_L + (r_U - r_L) \left(\frac{NPV_L}{NPV_L - NPV_U} \right) \\ &= 6 + (7 - 6) \left(\frac{13,720.14}{13,720.14 - (-76,929.02)} \right) \\ &= 6.15 \end{aligned}$$

ดังนั้นอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 6.15

ตาราง 19 แสดงการคำนวณอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน

อายุ (ปี)	ผลตอบแทนต่อปี (บาท)	17% (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	18% (1+r) ^t	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
28	76,366.57	1.17	65,270.57	1.18	64,717.43
29	79,277.45	1.37	57,913.25	1.39	56,935.83
30	82,333.87	1.60	51,406.84	1.64	50,110.94
31	85,543.12	1.87	45,650.09	1.94	44,122.19
32	89,220.34	2.19	40,694.39	2.29	38,999.03
33	93,203.39	2.57	36,334.28	2.70	34,525.48
34	97,635.59	3.00	32,531.73	3.19	30,650.26
35	102,517.37	3.51	29,195.14	3.76	27,273.53
36	107,643.24	4.11	26,200.77	4.44	24,268.82
37	113,025.40	4.81	23,513.51	5.23	21,595.14
38	118,676.67	5.62	21,101.87	6.18	19,216.01
39	124,610.50	6.58	18,937.57	7.29	17,098.99
40	130,841.02	7.70	16,995.26	8.60	15,215.21
41	137,383.07	9.01	15,252.15	10.15	13,538.95
42	144,252.23	10.54	13,687.83	11.97	12,047.37
43	151,464.84	12.33	12,283.95	14.13	10,720.12
44	159,038.08	14.43	11,024.06	16.67	9,539.09
45	166,989.99	16.88	9,893.39	19.67	8,488.17
46	175,339.48	19.75	8,878.68	23.21	7,553.04
47	184,106.46	23.11	7,968.05	27.39	6,720.92
48	190,887.91	27.03	7,061.15	32.32	5,905.49
49	197,537.37	31.63	6,245.40	38.14	5,178.99
50	204,519.32	37.01	5,526.62	45.01	4,544.10
51	211,850.36	43.30	4,892.92	53.11	3,988.97
52	219,547.94	50.66	4,333.94	62.67	3,503.31
53	227,630.41	59.27	3,840.59	73.95	3,078.21
54	236,117.01	69.35	3,404.94	87.26	2,705.91
55	245,027.94	81.13	3,020.03	102.97	2,379.68
56	254,384.41	94.93	2,679.79	121.50	2,093.69

ตาราง 19 (ต่อ)

อายุ (ปี)	ผลตอบแทนต่อปี (บาท)	17% (1+r) ¹	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	18% (1+r) ¹	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
57	266,568.91	111.06	2,400.12	143.37	1,859.30
58	279,897.35	129.95	2,153.96	169.18	1,654.46
59	293,892.22	152.04	1,933.04	199.63	1,472.19
60	306,629.99	177.88	1,723.78	235.56	1,301.69
รวมมูลค่าปัจจุบันของรายได้			593,949.64		553,002.54
หัก มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน			561,871.25		561,871.25
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			32,078.39		-8,868.71

ที่มา : จากการคำนวณ

ผลการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของรายได้เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนอยู่ระหว่างอัตราส่วนลด 17% - 18% จากนั้นนำมาคำนวณตามสูตรดังนี้ (ชูชีพ พิพัฒนศิริ. 2540 : 102)

$$\begin{aligned} \text{IRR} &= r_L + (r_U - r_L) \left(\frac{\text{NPV}_L}{\text{NPV}_L - \text{NPV}_U} \right) \\ &= 17 + (18 - 17) \left(\frac{32,078.39}{32,078.39 - (-8,868.71)} \right) \\ &= 17.78 \end{aligned}$$

ดังนั้นอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 17.78

ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน ซึ่งแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 20 แสดงอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประเภทของหน่วยงาน	อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล
ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ	6.15
ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน	17.78
ค่าเฉลี่ย	11.97

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการวิจัยพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับร้อยละ 11.97 โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.15 และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีค่าเท่ากับร้อยละ 17.78

หากพิจารณาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเปรียบเทียบกับดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ยจากธนาคารพาณิชย์ที่มั่นคงและน่าเชื่อถือขนาดใหญ่ 5 แห่ง คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) โดยคำนวณย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2539 – 2546 รวมทั้งสิ้น 8 ปี เท่ากับร้อยละ 5 ต่อปี พบว่า การลงทุนทางการศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้ประโยชน์มากกว่าการลงทุนโดยการฝากเงินประจำ 12 เดือนกับธนาคาร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาต้นทุนส่วนบุคคล ผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2546
2. เพื่อศึกษาผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 ซึ่งมีจำนวน 108 คน แต่มีนิสิตที่ลาออกและหยุดพักการเรียน จำนวน 10 คน ทำให้เหลือจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและรายได้จากการทำงาน ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ชั้นปี สาขาวิชา ระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาและเหตุผลในการเข้าศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการทำงาน อาชีพการทำงาน ตำแหน่งงาน หน่วยงานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานและรายได้ที่ได้รับจากการทำงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร คือ นิสิตชั้นปี 1 – 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546 โดยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยผ่านคณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยตรง ซึ่งนิสิตจ่ายให้กับมหาวิทยาลัยตามที่กำหนด โดยรวบรวมจากประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ยังทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนแรกรับโดยเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งการค้นคว้าผ่านเว็บไซต์ ห้องสมุดทั่วไป หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทางสถิติ คำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 10.0 และ Microsoft Excel 2000 ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ชั้นปี 1 – 2 ปีการศึกษา 2546 โดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ

2. วิเคราะห์ต้นทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาค

พิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปีการศึกษา แบ่งเป็น

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยตรง ซึ่งนิสิตจ่ายให้กับมหาวิทยาลัยตามที่กำหนด โดยรวบรวมจากประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่องการเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉลี่ยตลอดหลักสูตรต่อคนต่อปีการศึกษา

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษาของนิสิต โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษา โดยเฉลี่ยตลอดหลักสูตรต่อคนต่อปีการศึกษา

จากนั้นนำต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่คำนวณได้มาปรับอัตราการลาออกกลางคัน และจำนวนปีที่เรียนสำเร็จ เพื่อให้ค่าดังกล่าวใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปีการศึกษา

จากนั้นนำต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลที่คำนวณได้มาปรับด้วยอัตราการว่างงาน เพื่อให้ค่าดังกล่าวใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3. วิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ทำงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน ตั้งแต่เริ่มทำงานจนเกษียณอายุ

4. วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ทำงานในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษา ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา

1. ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีดังนี้

สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

นิสิตชั้นปี 1 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,614.20 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.70 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 74,264.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.30 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล สำหรับนิสิตชั้นปี 2 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 137,188.46 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,300.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.30 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 81,888.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.70 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล สรุปได้ว่า ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา (ภาคพิเศษ) มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมตลอดหลักสูตรเท่ากับ 266,802.66 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 110,650.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.47 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 156,152.66 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.53 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม

สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

นิสิตชั้นปี 1 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,667.10 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.69 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 74,317.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.31 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล สำหรับนิสิตชั้นปี 2 มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 129,662.88 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 55,300.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.65 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 74,362.88 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.35 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล สรุปได้ว่า ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มีต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมตลอดหลักสูตรเท่ากับ 259,329.98 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 110,650.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.67 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 148,679.98 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.33 ของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตลอดหลักสูตรเท่ากับ 263,066.32 บาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาเท่ากับ 110,650.00 บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 152,416.32 บาท หลังจากนั้นนำมาปรับด้วยจำนวนปีที่เรียนจบโดยเฉลี่ยและสัดส่วนผู้เรียนสำเร็จต่อผู้เข้าเรียนทั้งหมด ทำให้ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลตลอดหลักสูตรหลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการ

ศึกษา มีค่าเท่ากับ 514,037.64 บาท สำหรับต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลตลอดหลักสูตรหลังปรับด้วยอัตราค่าจ้างงาน มีค่าเท่ากับ 8,031.02 บาท สรุปได้ว่า ต้นทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตลอดหลักสูตร มีค่าเท่ากับ 522,068.66 บาท

2. ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยหากเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ ตั้งแต่จบการศึกษา จนกระทั่งเกษียณอายุ คือ อายุ 27 – 60 ปี รวมทั้งสิ้น 33 ปี มีผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับ 1,959,691.56 บาท หากปรับเป็นมูลค่าปัจจุบัน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี มีผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับ 575,591.39 บาท และมูลค่าปัจจุบัน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี มีผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับ 484,942.23 บาท สำหรับผู้ที่เข้าทำงานในหน่วยงานเอกชน มีผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับ 5,553,959.82 บาท หากปรับเป็นมูลค่าปัจจุบัน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 17 ต่อปี มีผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับ 593,949.64 บาท และมูลค่าปัจจุบัน ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 18 ต่อปี มีผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับ 553,002.54 บาท

3. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับร้อยละ 11.97 โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.15 และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีค่าเท่ากับร้อยละ 17.78

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ก่อนปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 263,066.32 บาท และมีต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลก่อนปรับด้วยอัตราค่าจ้างงาน มีค่าเท่ากับ 8,283.68 บาท รวมต้นทุนส่วนบุคคลทั้งสิ้น มีค่าเท่ากับ 271,350.00 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยของท่านอื่น พบว่า ดนัย สุทธิพิบูลย์ (2539) ศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับ

บัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรเศรษฐศาสตรัฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และ หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีต้นทุนส่วนบุคคลทั้งสิ้น เท่ากับ 425,211.63 บาท 394,764.67 บาทตามลำดับ หากเปรียบเทียบแล้ว พบว่าต้นทุนส่วนบุคคลของดุษฎีพิบูลย์ มีค่าสูงกว่างานวิจัยฉบับนี้ อันเนื่องมาจากการพิจารณาต้นทุนค่าเสียโอกาสที่เกิดจากการเดินทางไป – กลับสถานศึกษาและค่าเสียโอกาสของเวลาที่ใช้ในการศึกษาทบทวนวิชาต่าง ๆ นอกเวลาเรียน ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้พิจารณาเฉพาะค่าเสียโอกาสที่เกิดจากรายได้ของนิสิตที่ลาออกเพื่อมาศึกษาต่อเพียงอย่างเดียว ทำให้ค่าเสียโอกาสของดุษฎีพิบูลย์มีค่าสูงกว่าค่าเสียโอกาสของงานวิจัยฉบับนี้มาก ส่งผลให้ต้นทุนส่วนบุคคลมีค่าสูงกว่าด้วยเช่นกัน

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หลังปรับปรุงต่อผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 514,037.64 บาท และมีต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลหลังปรับตัวอัตราว่างงาน มีค่าเท่ากับ 8,031.02 บาท รวมต้นทุนส่วนบุคคลทั้งสิ้น มีค่าเท่ากับ 522,068.66 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยของท่านอื่น พบว่า หฤทัย ศุภกิจพิทักษ์ (2543) ศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตรัฐกิจ ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีต้นทุนส่วนบุคคลทั้งสิ้น เท่ากับ 421,544 บาท 368,582 บาท และ 383,038 บาทตามลำดับ หากเปรียบเทียบแล้ว พบว่าต้นทุนส่วนบุคคลของงานวิจัยฉบับนี้มีค่าสูงกว่า อันเนื่องมาจากนิสิตที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้ระยะเวลาในการศึกษาจนกระทั่งจบหลักสูตรมากกว่านิสิตที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตรัฐกิจ ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีผลทำให้ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษามีค่าสูงตามไปด้วย ดังนั้นหากต้องการให้ต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษาค่ำที่สุด ควรใช้เวลาในการศึกษาจนกระทั่งจบหลักสูตรน้อยที่สุด

2. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับร้อยละ 11.97 โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.15 และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีค่าเท่ากับร้อยละ 17.78 เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยของท่านอื่น พบว่า ดุษฎีพิบูลย์ (2539) ศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรเศรษฐศาสตรัฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับร้อยละ 22.59 และ 24.16 ตามลำดับ และหฤทัย ศุภกิจพิทักษ์ (2543) ศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ

เศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล เท่ากับร้อยละ 36.12 32.53 และ 33.45 ตามลำดับ หากเปรียบเทียบแล้วพบว่าอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของงานวิจัยฉบับนี้ต่ำกว่างานวิจัยอื่น อันเนื่องมาจากการงานวิจัยฉบับนี้ คำนวณผลตอบแทนแยกระหว่างหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน โดยหน่วยงานราชการมีเกณฑ์การปรับเงินเดือนเพิ่มขึ้นปีละ 1 ขั้น ตั้งแต่เริ่มทำงานจนเกษียณอายุ ส่วนหน่วยงานเอกชนมีเกณฑ์การปรับเงินเดือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี ส่วนงานวิจัยของดุษฎี สุทธิพิบูลย์ และหฤทัย ศุภกิจพิทักษ์ คำนวณผลตอบแทนโดยใช้รายได้เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์สูงสุด 5 อันดับแรก และมีการปรับเงินเดือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 ต่อปี ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ มีผลตอบแทนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลน้อยกว่าเมื่อเทียบกับงานวิจัยอื่น

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิเคราะห์ต้นทุนส่วนบุคคล ผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยอาศัยผลจากการศึกษาดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษา พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ประสงค์ที่จะเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าการตัดสินใจเข้ารับการศึกษานี้ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งไม่ได้ปรากฏในรูปของตัวเงิน ดังนั้นจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารหลักสูตรต้องให้ความสำคัญในการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในระดับบัณฑิตศึกษาไปใช้พัฒนากระบวนการคิด การปฏิบัติงานตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในหน่วยงานที่ผู้เรียนทำงานอยู่

2. จากผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาในการศึกษาของนิสิตยาวนานมากเพียงใด ย่อมส่งผลให้ต้นทุนทางการศึกษาของนิสิตเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นนิสิตและผู้บริหารโครงการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ควรมีการพิจารณาร่วมกันเพื่อหาแนวทางให้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาน้อยที่สุด เพื่อประโยชน์ในการลดต้นทุนทางการศึกษาทั้งในส่วนของผู้เรียนและสถาบันการศึกษา

3. จากผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา พบว่า การทำงานในหน่วยงานเอกชนให้ผลประโยชน์คุ้มค่ามากกว่า อีกทั้งนิสิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานเอกชน ดังนั้นผู้บริหารโครงการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ควรเน้นเนื้อหาการเรียนการสอนในหลักสูตรให้เป็นธุรกิจมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานในหน่วยงานเอกชน และเพื่อให้การลงทุนทางการศึกษามีความคุ้มค่ามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล โดยปรับความล่าช้าในการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและการลาออกกลางคัน ปรากฏว่าต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่คำนวณได้มีค่าสูงเกินความเป็นจริงมาก อันเนื่องมาจากการปรับปรุงดังกล่าวเป็นการปรับค่าใช้จ่ายทั้งที่จ่ายให้สถาบันการศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ซึ่งในความเป็นจริงหากนิสิตเรียนจบช้ากว่าที่หลักสูตรกำหนดไว้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบางประเภท ไม่ควรนำมารวมเป็นต้นทุนทางการศึกษาทั้งจำนวน เพราะจะทำให้ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่คำนวณได้สูงกว่าความเป็นจริง ดังนั้นหากมีการปรับต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลด้วยวิธีการดังกล่าว ควรพิจารณาเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวมีความถูกต้องตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะต้นทุนและผลตอบแทนที่คิดเป็นตัวเงินเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ดังนั้นจึงควรนำต้นทุนและผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงินมาคิดรวมอยู่ในการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาด้วย เพื่อจะได้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลในการเลือกตัดสินใจของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

3. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตภาคพิเศษ ซึ่งมีทั้งคนที่เป็นโสดและสมรสแล้ว ทำให้การคิดคำนวณภาษีอาจมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง อีกทั้งฐานภาษีและอัตราภาษีอาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังนั้นเพื่อลดความยุ่งยากในการคำนวณภาษี จึงควรคำนวณผลตอบแทนส่วนบุคคล โดยคิดจากรายได้ก่อนหักภาษี เพื่อให้ผลตอบแทนที่คำนวณได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากที่สุด

4. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษา โดยใช้ปี 2546 เป็นเกณฑ์ ทั้งนี้ข้อมูลในส่วนของเงินประกันสังคมและฐานเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ได้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ในปี 2547 ดังนั้นหากมีการวิจัยงานด้านนี้ในครั้งต่อไป ควรใช้ข้อมูลใหม่เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวมีความสมบูรณ์และถูกต้องตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

5. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ดังนั้นควรมีการศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนโดยเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยเอกชนอื่น เพื่อสร้างความสมบูรณ์ในการวิจัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ. (2540). เศรษฐศาสตร์การวิเคราะห์โครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- दनัย สุทธิพิบูลย์. (2539). การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาคพิเศษ ของคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์กับคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ภาคนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2519). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2532). วิธีใหม่ในการจัดการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงราม เศรษฐุนิซ และคณะ. (2532). รายงานผลการวิจัยเรื่อง ต้นทุนและแหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชศรา จังพล. (2545). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 – 2540. ปริญญานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2540). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประดับพร ชินวัตร. (2532). ผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษาของมหาบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. (2538). การวิเคราะห์และประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ไปยดา วุฒิชัยรังสรรค์. (2542). ความประสงค์ของนิสิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษาในโครงการหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) ภาคค้ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รังสรรค์ ณะพรพันธุ์. (2519). เศรษฐศาสตร์การคลังว่าด้วยการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชนิกร คารวรัตน์พิเชฐ. (2543). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยพายัพ. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์. (2541). อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา : กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศ และมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา. (2540). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : กรณีศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีกรร โภชะ. (2545). การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2528). ค่าใช้จ่ายและการลงทุนในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเอกชน. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา.
- (2539). อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท ลาร์จ ฟอรัม จำกัด.
- สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). เศรษฐศาสตร์แรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หฤทัย ศุภกิจพิทักษ์. (2543). อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในคณะบริหารธุรกิจและคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีทำงานในสถาบันการเงิน. ภาคนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี ค้อคงคา. (2524). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หอรัตนชัยการพิมพ์.

อุบลรัตน์ เทินประเสริฐ. (2530). *การวิเคราะห์ผลตอบแทนของสังคมและส่วนบุคคลในการลงทุนในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ.2529 – 2530*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

Blaug, Mark. (1971). *The Rate of Return to Investment in Education in Thailand : A report to the National Education Council on the third Education Development Plan*. Bangkok : National Education Council.

Cohn, Elchanan. & Geske, Terry G. (1990). *The Economics of Education*. 3rd ed., New York. Pergamon Press.

Kamat, A. R. (1968). *Two Studies in Education*. India : Gokhale Institute of Politics and Economics.

Perlman, Richard. (1973). *The Economics of Education : Conceptual Problems and Policy Issues*. New York : McGraw – Hill Book Company.

Psacharopoulos, George. (1985). *Education for development : An Analysis of Investment Choices*. The World Bank : Oxford University Press.

Sheehan, John. (1973). *The Economics of Education*. London : George Allen and Unwin Ltd.

www.bot.or.th ธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อ 21 ธันวาคม 2546, เวลา 20.00 น.

www.nso.go.th สำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อ 20 ธันวาคม 2546, เวลา 19.00 น.

www.rd.go.th กรมสรรพากร เมื่อ 26 ธันวาคม 2546, เวลา 18.30 น.

www.sso.go.th สำนักงานประกันสังคม เมื่อ 28 ธันวาคม 2546, เวลา 19.30 น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. อาจารย์ รวิพรรณ สาลีผล	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์ ประภาพร เฟื่องฟูสกุล	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ ยศวีร์ ชาวปากน้ำ	ศูนย์กิจกรรมนักศึกษา
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ภาคผนวก ข
จดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/026

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ยศวีร์ ชวปากน้ำ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2725555 ต่อ 1275

มือถือ 01-4014890

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/1026

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญญา คันสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์รวิพรรณ สาลีผล และ อาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภวรรณ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/1043

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวรัชดาวรรณ อิศรวรวุฒิ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 – 2 ภาคพิเศษ สาขาวิชาการจัดการ และสาขาวิชาการตลาด จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรัชดาวรรณ อิศรวรวุฒิ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/1053

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัฐภา ดันสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1-2 ภาคพิเศษ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา จำนวน 108 คน ตอบแบบสอบถาม อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะสังคมศาสตร์ โทร. ๕๕๐๒

ที่ ศธ ๐๕๑๙.๑๑/ ๐๒๕๔

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗

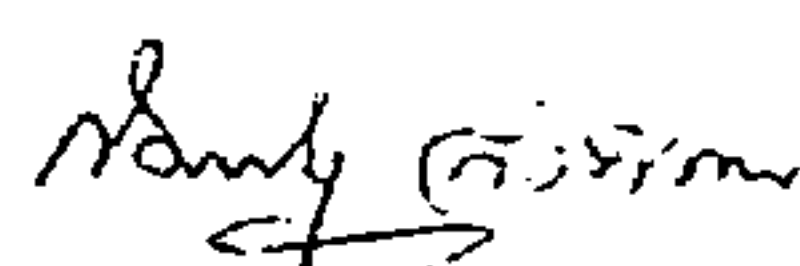
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิเศษ สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ขณะนี้กำลังดำเนินการจัดทำสารนิพนธ์ มีความประสงค์ที่จะขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากทางหน่วยงานของท่าน เพื่อประกอบการดำเนินการในการจัดทำสารนิพนธ์ ในรายละเอียดดังนี้

๑. จำนวนนิสิตปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาควิเศษ)
สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ที่ขึ้นทะเบียนเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖
๒. จำนวนนิสิตปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาควิเศษ)
สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ที่ลาออก ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖
๓. จำนวนนิสิตปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาควิเศษ)
สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาตามภาคเรียน/ปีการศึกษา
จำนวนเท่าใด ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติมา สังข์เกษม)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา
ในระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา และสาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ที่จะศึกษาต่อในการวางแผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและรายได้
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษา

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะไม่ถูกนำมาเปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาในภาพรวมเท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์สำหรับการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ผู้วิจัย
นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ
นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในกรอบ ☐ หน้าคำตอบและกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ปี
3. สถานภาพสมรส
 - ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่า
 - ☐ หม้าย ☐ แยกกันอยู่ (โปรดระบุ)
4. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้นปี
 - ☐ ปี 1 ☐ ปี 2
5. สาขาวิชาที่ท่านกำลังศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
 - ☐ สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ☐ สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
6. ระยะเวลาที่ท่านคาดว่าจะใช้ในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา
 - ☐ 2 ปี ☐ 2 ปีครึ่ง ☐ 3 ปี
 - ☐ 3 ปีครึ่ง ☐ 4 ปี ☐ 4 ปีครึ่ง
 - ☐ 5 ปี ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. เหตุผลที่ท่านเข้ารับการศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
(กรุณาตอบคำถามโดยเรียงลำดับความสำคัญจาก 1,2,3,4,5,6,7 โดยใส่ใน ☐)
 - ☐ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ
 - ☐ เพื่อเพิ่มรายได้จากการทำงานในอนาคตให้สูงขึ้น
 - ☐ เพื่อเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น
 - ☐ เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
 - ☐ เพื่อเป็นโอกาสในการเปลี่ยนงาน
 - ☐ ที่ทำงานให้ความสนับสนุนด้านการศึกษา
 - ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและรายได้

1. ก่อนเข้ามาศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ท่านมีงานทำหรือไม่
 - ☐ มีงานทำ ☐ ไม่มีงานทำ
2. ประสบการณ์การทำงานของท่านหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ปี

3. อาชีพประจำที่ท่านทำ ก่อนเข้ามาศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

- ☐ รับราชการ (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ รัฐวิสาหกิจ (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ บริษัทเอกชน (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ กิจการส่วนตัว (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ก่อนเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ท่านได้รับรายได้ประจำ (ค่าจ้าง/เงินเดือน/รายได้จากการประกอบการ ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

5. ขณะที่ศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ท่านทำงานหรือไม่

- ☐ ทำงาน
- ☐ ไม่ได้ทำงาน (เนื่องจากลาออกจากงานเดิมเพื่อมาศึกษาต่อ)
- ☐ ไม่ได้ทำงาน (เนื่องจากว่างงานอยู่แล้ว)
- ☐ ไม่ได้ทำงาน (เนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ)

6. อาชีพประจำที่ท่านทำ ขณะที่ศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

- ☐ รับราชการ (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ รัฐวิสาหกิจ (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ บริษัทเอกชน (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ กิจการส่วนตัว (โปรดระบุตำแหน่งงาน/หน่วยงาน)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. ขณะที่ศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ท่านได้รับรายได้ประจำ (ค่าจ้าง/เงินเดือน/รายได้จากการประกอบการ ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

8. เมื่อสำเร็จการศึกษา ท่านคาดว่าจะได้รับการปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นหรือไม่

- ☐ เพิ่มขึ้น ☐ ไม่เพิ่มขึ้น ☐ ไม่แน่ใจ

9. จำนวนเงินเฉลี่ยต่อเดือน บาท ที่ท่านคาดว่าจะได้รับเพิ่มขึ้นภายหลังสำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษา

1. ค่าใช้จ่ายที่ท่านใช้ในระหว่างการศึกษา มาจากแหล่งเงินทุนใดดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เงินรายได้จากการทำงานปัจจุบัน
- ☐ เงินเก็บสะสม
- ☐ เงินที่ได้มาจากบิดามารดา
- ☐ เงินกู้ยืม
- ☐ ทุนการศึกษา
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ค่าหนังสือ ตำราเรียนและอุปกรณ์การเรียน (เอกสารประกอบการเรียน สมุด ปากกา ดินสอ Notebook ฯลฯ)

- ภาคการศึกษาต้น ประมาณ บาท
- ภาคการศึกษาปลาย ประมาณ บาท
- ภาคการศึกษาฤดูร้อน ประมาณ บาท

3. ค่าใช้จ่ายในการทำรายงาน (ค่าพิมพ์รายงาน ค่ากระดาษรายงาน ฯลฯ)

- ภาคการศึกษาต้น ประมาณ บาท
- ภาคการศึกษาปลาย ประมาณ บาท
- ภาคการศึกษาฤดูร้อน ประมาณ บาท

4. ค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสาร

- ภาคการศึกษาต้น ประมาณ บาท
- ภาคการศึกษาปลาย ประมาณ บาท
- ภาคการศึกษาฤดูร้อน ประมาณ บาท

5. ค่าใช้จ่ายในการทำสารนิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ประมาณ บาท

6. ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันที่มาสถานศึกษา เฉลี่ยเดือนละ บาท

7. ในการศึกษาต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ท่านจำเป็นต้องย้ายที่พักอาศัยหรือไม่

☐ ย้าย ☐ ไม่ย้าย

8. จากข้อ 7 หากท่านย้ายที่พักอาศัย ท่านต้องจ่ายค่าที่พักอาศัย (ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าหอพัก ค่าน้ำ ค่าไฟ ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

9. ค่าใช้จ่ายในการสื่อสารในระหว่างการศึกษา (ค่าโทรศัพท์ ค่าโทรศัพท์มือถือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเรียน ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

10. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับสถานศึกษา (ค่าน้ำมันรถ ค่าโดยสาร ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

11. ค่ารักษาพยาบาลในระหว่างการศึกษา (ค่ายา ค่าตรวจรักษา ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

12. ค่าพักผ่อนหย่อนใจต่างๆ ในระหว่างการศึกษา (ดูภาพยนตร์ ฟังดนตรี ท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ ฯลฯ) เฉลี่ยเดือนละ บาท

13. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่างๆ ในระหว่างการศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน
(โปรดระบุประเภทของค่าใช้จ่ายและจำนวนเงิน)

1

2

3

..... ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

ข้อมูลทั่วไปของโครงการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

โครงการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรระดับ ปริญญาโท : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา/วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
คณะสังคมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2542

1. ชื่อหลักสูตร :

(ภาษาไทย) หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
 (ภาษาอังกฤษ) Master of Economics Program in Economics of Education

2. ชื่อปริญญา :

(ภาษาไทย)

ชื่อเต็ม เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา)

ชื่อย่อ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา)

(ภาษาอังกฤษ)

ชื่อเต็ม Master of Economics (Economics of Education)

ชื่อย่อ M. Econ. (Economics of Education)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

2.1 ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

2.2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การผลิตทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางการศึกษา แต่เนื่องจากทรัพยากรทางการศึกษามีจำกัด ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ และผลิตนักเศรษฐศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านดังกล่าวยังขาดแคลนอยู่มาก หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา จึงจัดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลน ดังกล่าว

5. วัตถุประสงค์

5.1 นำความรู้เศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพทางการศึกษา

5.2 วิจัย วิเคราะห์ พัฒนาและวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

5.3 พัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์การศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยอาศัยผลการวิจัย

6. กำหนดการเปิดสอน

เริ่มรับนิสิตตั้งแต่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นไป

7. สถานที่ดำเนินการ

อาคารเรียนคณะสังคมศาสตร์ และ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

8. จำนวนนิสิต

จะรับนิสิตเข้าเรียนหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ปีละ 20 คน สำหรับภาคปกติ และปีละ 30 คน สำหรับภาคพิเศษ

9. วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

การคัดเลือกนิสิตให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2536 ข้อ 10 คือ ใช้วิธีการคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยจะกำหนด โดยอาจมีการตรวจสอบคุณสมบัติ การสอบคัดเลือก หรือการพิจารณาคัดเลือกทั้งนี้การกำหนดวิธีการและเกณฑ์ในการคัดเลือกให้เป็นไปตามข้อเสนอจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและดุลพินิจของบัณฑิตวิทยาลัย

10. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา

ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต จะต้องมีความสอดคล้องตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2536 ข้อ 9 คือ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัยนี้รับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

11. ระบบการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

การจัดระบบการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2536 โดยภาคพิเศษจะจัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาคเรียน คือ ภาคต้น ภาคปลาย และภาคฤดูร้อน สำหรับระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร จนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 3 ภาคเรียน และอย่างมากไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

12. โครงสร้างหลักสูตร

12.1 จำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต

12.2 โครงสร้างหลักสูตร แบ่งการเรียนออกเป็น 2 แผน คือ

แผน ก (2) กำหนดให้เรียน 45 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

วิชาพื้นฐานบังคับ	15 หน่วยกิต
วิชาเอก	18 "
ปริญญานิพนธ์	12 "

แผน ข กำหนดให้เรียน 45 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

วิชาพื้นฐานบังคับ	15	หน่วยกิต
วิชาเอก	18	"
วิชาเลือกเสรี	6	"
สารนิพนธ์	6	"

12.3 รายวิชา

(1) วิชาพื้นฐานบังคับ กำหนดให้เรียน 15 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 501 การศึกษาไทย 3(3-0)
EC 501 Thai Education
2. ศฐ 511 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 3(3-0)
EC 511 Microeconomics
3. ศฐ 512 เศรษฐศาสตร์มหภาค 3(3-0)
EC 512 Macroeconomics
4. ศฐ 563 การวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา 3(3-0)
EC 563 Research on Economics of Education
5. ศฐ 581 การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการศึกษา 3(3-0)
EC 581 Quantitative Analysis for Education

(2) วิชาเอก กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 502 จิตวิทยาการศึกษาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 502 Educational Psychology for Economists
2. ศฐ 551 ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย 3(3-0)
EC 551 Thai Economic, Social, and Political System
3. ศฐ 561 เศรษฐศาสตร์การศึกษา 3(3-0)
EC 561 Economics of Education
4. ศฐ 562 เศรษฐศาสตร์การวางแผนการศึกษาและกำลังคน 3(3-0)
EC 562 Economics of Education Planning and ManPower
5. ศฐ 601 สัมมนาการศึกษาไทย 3(3-0)
EC 601 Seminar in Thai Education
6. ศฐ 661 การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา 3(3-0)
EC 661 Educational Planning and Project Analysis

(3) วิชาเลือกเสรี กำหนดให้เลือกเรียน 6 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

1. ศฐ 513 เศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)
EC 513 Managerial Economics

2. ศฐ 582 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 582 Mathematics for Economists
3. ศฐ 583 เศรษฐมิติทางการศึกษา 3(3-0)
EC 583 Econometrics for Education
4. ศฐ 662 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรทางการศึกษา 3(3-0)
EC 662 Economics of Educational Resources
5. ศฐ 663 การจัดการโครงการทางการศึกษา 3(3-0)
EC 663 Educational Project Management
6. ศฐ 664 เศรษฐศาสตร์การตัดสินใจทางการศึกษา 3(3-0)
EC 664 Economics of Education Decision-making
7. ศฐ 681 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทางการศึกษา 3(3-0)
EC 681 Management Information System for Education
8. ศฐ 691 การบริหารการคลังเพื่อการศึกษา 3(3-0)
EC 691 Finance Administration for Education

(4) สารนิพนธ์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 688 สารนิพนธ์ 6(0-12)
EC 688 Master's Project

ปริญญานิพนธ์ กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต

13. ความหมายของรหัสรายวิชา มีตัวเลขสามตัว

เลขตัวแรก (5หรือ6)	หมายถึง	ระดับปริญญาโท
เลขตัวกลาง	หมายถึง	กลุ่มวิชาดังต่อไปนี้
เลข 0	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ทั่วไป
เลข 1	หมายถึง	กลุ่มวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
เลข 2	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร
เลข 3	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ
เลข 4	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน
เลข 5	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา
เลข 6	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์
เลข 7	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
เลข 8	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ
เลข 9	หมายถึง	กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง
เลขตัวสุดท้าย	หมายถึง	ลำดับรายวิชาแต่ละชั้นปีของแต่ละกลุ่มวิชา

14. แผนการเรียน

14.1 แผนการเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

แผนการเรียนวิชาเอก เศรษฐศาสตร์การศึกษา (ภาคปกติ)
สำหรับนิสิตที่เข้าเรียนปีการศึกษา 2543

ภาคเรียนที่ 1			ภาคเรียนที่ 2		
วิชาพื้นฐานบังคับ			วิชาพื้นฐานบังคับ		
ศฐ 501	การศึกษาไทย	3	ศฐ 581	การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการศึกษา	3
ศฐ 511	เศรษฐศาสตร์จุลภาค	3	วิชาเอก		
ศฐ 512	เศรษฐศาสตร์มหภาค	3	ศฐ 502	จิตวิทยาการศึกษาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3
วิชาเอก			ศฐ 551	ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย	3
ศฐ 561	เศรษฐศาสตร์การศึกษา	3	ศฐ 562	เศรษฐศาสตร์การวางแผนการศึกษาและกำลังคน	3
รวม	12	หน่วยกิต	รวม	12	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 3			ภาคเรียนที่ 4		
วิชาพื้นฐานบังคับ			วิชาเอก		
ศฐ 563	การวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา	3	วิทยานิพนธ์		12
วิชาเอก			ศฐ 601	สัมมนาการศึกษาไทย	3
ศฐ 661	การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา	3			
รวม	9	หน่วยกิต	รวม	12	หน่วยกิต

แผนการเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ)

สาขา เศรษฐศาสตร์การศึกษา

สำหรับนิสิตที่เข้าเรียน ภาคต้น ปีการศึกษา 2543

(แผน ข)

ปี 1	ภาคต้น	หน่วยกิต
วิชาพื้นฐานบังคับ		
ศสจ 501 การศึกษาไทย		3
ศสจ 511 เศรษฐศาสตร์จุลภาค		3
วิชาเอก		
ศสจ 551 ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย		3
รวม		9
ปี 1	ภาคปลาย	หน่วยกิต
วิชาพื้นฐานบังคับ		
ศสจ 512 เศรษฐศาสตร์มหภาค		3
วิชาเอก		
ศสจ 502 จิตวิทยาการศึกษาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์		3
ศสจ 661 การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา		3
รวม		9
ปี 1	ภาคฤดูร้อน	หน่วยกิต
วิชาพื้นฐานบังคับ		
ศสจ 581 การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการศึกษา		3
วิชาเอก		
ศสจ 561 เศรษฐศาสตร์การศึกษา		3
รวม		6
ปี 2	ภาคต้น	หน่วยกิต
วิชาพื้นฐานบังคับ		
ศสจ 563 การวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา		3
วิชาเอก		
ศสจ 562 เศรษฐศาสตร์การวางแผนการศึกษาและกำลังคน		3
ศสจ 601 สัมมนาการศึกษาไทย		3
รวม		9
ปี 2	ภาคปลาย	หน่วยกิต
วิชาเลือกเสรี		
ศสจ		3
ศสจ 688 สารนิพนธ์		6
รวม		9
ปี 2	ภาคฤดูร้อน	หน่วยกิต
ศสจ		3
รวม		3
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร		45

14.2 คำอธิบายรายวิชา

14.2.1 วิชาพื้นฐานบังคับ

ศร 501 การศึกษาไทย 3(3-0)

EC 501 Thai Education 03051501

ศึกษาระบบการศึกษาในฐานะที่เป็นระบบย่อยของระบบสังคม โดยพิจารณาแนวทางการจัดระบบการศึกษาให้สัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระยะยาวและปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้ให้ใช้การศึกษาไทยเป็นกรณีศึกษา

ศร 511 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 3(3-0)

EC 511 Microeconomics 03051511

ศึกษาโดยละเอียดถึงทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ผู้ผลิต ต้นทุนการผลิต ทฤษฎีราคา และทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สวัสดิการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

ศร 512 เศรษฐศาสตร์มหภาค 3(3-0)

EC 512 Macroeconomics 03051512

ศึกษาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค เช่น ทฤษฎีรายได้ประชาชาติ ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีการเงิน และทฤษฎีการพัฒนา เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เป็นประโยชน์ในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

ศร 563 การวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)

EC 563 Research on Economics 03051563

ศึกษาและวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการ โดยเน้นปัญหาการจัดการศึกษา ความเสมอภาคทางการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรเกี่ยวกับการศึกษา, การจัดการ, ทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยนิสิตอาจเลือกทำการวิจัยในหัวข้อที่ตนสนใจ ภายใต้การควบคุมดูแลจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา

ศร 581 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ 3(3-0)

EC 581 Quantitative Analysis 03051581

ศึกษาถึงวิธีการต่าง ๆ เชิงปริมาณ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจ จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ทฤษฎีความน่าจะเป็น การโปรแกรมเชิงเส้น การคำนวณผลตอบแทนลักษณะต่าง ๆ และการจำลองสถานการณ์

14.2.2 วิชาเอก

ศร 502 จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)

EC 502 Psychology for Economists 03051502

ศึกษาถึงจิตวิทยาในแขนงต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการการศึกษาพัฒนาการของคน ทฤษฎีการเรียนรู้ แรงจูงใจ จิตวิทยาสังคม บุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นการนำหลักทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ในกระบวนการวางแผนจัดทรัพยากรทางการศึกษา

- ศฐ 551 ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย 3(3-0)
 EC 551 Thai Economic, Social, and Political System 03051551
 ศึกษาการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยที่สัมพันธ์กับระบบการศึกษา เพื่อเป็น
 ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา
- ศฐ 561 เศรษฐศาสตร์การศึกษา 3(3-0)
 EC 561 Economics of Education 03051561
 ศึกษาการใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาการประมาณความต้องการ
 ทางการศึกษาและการตอบสนองทางการศึกษา รวมทั้งการวางแผนการศึกษา
- ศฐ 562 เศรษฐศาสตร์การวางแผนการศึกษาและกำลังคน 3(3-0)
 EC 562 Economics of Education Planning and Manpower 03051562
 ศึกษาแบบอย่างของการวางแผนการศึกษาและกำลังคน ทฤษฎี สมมติฐานเบื้องต้น และกลยุทธ์ใน
 การนำไปใช้ เพื่อผลิตกำลังคนตอบสนองตลาดแรงงาน
- ศฐ 601 สัมมนาการศึกษาไทย 3(3-0)
 EC 601 Seminar in Thai Education 03051601
 สัมมนาการศึกษาในฐานะที่เป็นระบบย่อยของระบบสังคม โดยพิจารณาแนวทางการจัดระบบ
 การศึกษาให้สัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระยะยาว และปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้ให้ใช้
 กรณีศึกษาประกอบ
- ศฐ 661 การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา 3(3-0)
 EC 661 Educational Planning and Project Analysis 03051661
 ศึกษาถึงการพัฒนารูปแบบและเทคนิคการวิเคราะห์ การวางแผนการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา
 และประเมินโครงการทางการศึกษา โดยใช้แผนทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกรณีศึกษา

14.2.3 วิชาเลือกเสรี

- ศฐ 513 เศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)
 EC 513 Managerial Economics 03051513
 ศึกษาการประยุกต์การใช้หลักและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรทางการ
 จัดการหรือทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยลดความเสี่ยง และความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ
- ศฐ 582 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
 EC 582 Mathematics for Economists 03051582
 ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีทางคณิตศาสตร์เรื่องอนุพันธ์ การถดถอยแบบต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้
 เพื่อวิเคราะห์การจัดสรรทรัพยากรการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

- ศฐ 583 เศรษฐมิติทางการศึกษา 3(3-0)
 EC 583 Econometrics for Education 03051583
 ศึกษาการใช้หลักการของเศรษฐมิติเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษากับระบบเศรษฐกิจ และระบบอื่น ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพยากรณ์ และควบคุมการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา
- ศฐ 662 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรทางการศึกษา 3(3-0)
 EC 662 Economics of Educational Resources 03051622
 ศึกษาวิเคราะห์ประเภทและแหล่งทรัพยากรทางการศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อจัดการศึกษา บทบาทของรัฐและเอกชนในการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา
- ศฐ 663 การจัดการโครงการทางการศึกษา 3(3-0)
 EC 663 Educational Project Management 03051663
 ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุนและผลได้ของโครงการทางการศึกษา รวมถึงวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยจะเน้นให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ศึกษาจากโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการโครงการทางการศึกษา
- ศฐ 664 เศรษฐศาสตร์การตัดสินใจทางการศึกษา 3(3-0)
 EC 664 Economics of Education Decision-making 03051664
 ศึกษาถึงบทบาทของการศึกษาในระบบเศรษฐกิจ การผลิต และค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของภาครัฐ โดยเน้นถึงหน่วยงานทางการศึกษา และประเด็นหลักในการให้บริการทางการศึกษา รวมถึงการประเมินนโยบายของรัฐบาล
- ศฐ 691 การบริหารการคลังเพื่อการศึกษา 3(3-0)
 EC 691 Finance Administration for Education 03051691
 ศึกษาหลักและวิธีการจัดงบประมาณทางการศึกษา การจัดสรรงบประมาณรายได้รายจ่ายเพื่อการศึกษาในแต่ละระดับ ตลอดจนกระบวนการบริหารงานเกี่ยวกับการเงินเพื่อการศึกษา
- ศฐ 681 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ 3(3-0)
 EC 681 Management Information System for Education 03051581
 ศึกษาวิเคราะห์ระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการในการวางแผนตัดสินใจทางการศึกษา ควบคุมและประมวลข้อมูล การจัดระบบสารสนเทศ การพัฒนา และควบคุมระบบสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

14.2.4 สารนิพนธ์

- ศฐ 688 สารนิพนธ์ 6(0-12)
 EC 688 Master's Project 03051688
 ให้เลือกทำภาคินิพนธ์หรืองานที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเป็นรายบุคคล เพื่อเสริมทักษะและความรู้ที่เป็นอิสระของแต่ละบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์การศึกษา ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ประจำสาขาวิชาอย่างน้อย 1 ท่าน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

15. อาจารย์ผู้สอน

15.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิตดา เทคนิยม
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทัย ชูธรรมขจร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม

15.2 อาจารย์พิเศษ

ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์	วิศาลาภรณ์
ศาสตราจารย์ ดร.เนลิยา	บุรีภักดี
อาจารย์ธรรมรักษ์	การพิศิษฐ์
รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์	วิรัชชัย

16. คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เภษศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเภษศาสตรการศึกษาศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล	ประธาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิตดา เทคนิยม	กรรมการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์	กรรมการ
4. อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี	กรรมการ
5. อาจารย์สุเมธ ลิ้มศิริเจริญศรี	กรรมการและเลขานุการ

17. คณะผู้ดำเนินงาน

1. นางสาวมาลินี แซ่เตี๋ย ทำหน้าที่ประสานงานการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ
2. นางสาวศิริกาญจน์ กิตติชยานนท์ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของภาควิชาฯ

18. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้อง 11 - 512 โทรศัพท์ 664 - 1000 ต่อ 5553

หลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พ.ศ. 2545
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
 Master of Economics Program

2. ชื่อปริญญา

(ภาษาไทย) ชื่อเต็ม เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
 ชื่อย่อ ศ.ม.
 (ภาษาอังกฤษ) ชื่อเต็ม Master of Economics
 ชื่อย่อ M.Econ.

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- 3.1 ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
- 3.2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. หลักการและเหตุผลในการขอเปิดหลักสูตร

การศึกษาและการฝึกอบรมเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการพัฒนาทักษะของมนุษย์ แต่การจัดการศึกษาหรือการฝึกอบรมไม่ว่าจะจัดขึ้นทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการก็ตาม ย่อมต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ในสภาพที่เป็นจริง ทรัพยากรดังกล่าวมีอยู่อย่างจำกัด จึงจำเป็นต้องจัดสรรให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ ซึ่งปัจจุบันบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านดังกล่าวมีขาดแคลนอยู่มาก หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จึงจัดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลนดังกล่าว

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 นำความรู้เศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพทางด้านการจัดการ
- 5.2 การวิจัย วิเคราะห์ พัฒนาและวางแผนในการจัดการให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่สามารถพึ่งพาตนเองได้
- 5.3 พัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยอาศัยผลการวิจัยที่มีหลักเศรษฐศาสตร์เป็นแกน

6. กำหนดการเปิดสอน

ปีการศึกษา 2545

7. คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต

คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2543 ข้อ 13.1

ข้อ 13 คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต

13.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโท

ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

8. วิธีการรับเข้าศึกษา

วิธีการรับเข้าศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2543 ข้อ 14

ข้อ 14 วิธีการรับเข้าศึกษา

14.1 การรับสมัครเข้าเป็นนิสิตใช้วิธีการคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยจะกำหนด โดยอาจมีการตรวจสอบคุณสมบัติ การสอบคัดเลือกหรือการพิจารณาคัดเลือก ทั้งนี้การกำหนดวิธีการ และเกณฑ์ในการคัดเลือกให้เป็นไปตามข้อเสนอจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และดุลพินิจของบัณฑิตวิทยาลัย

14.2 บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติให้รับนิสิตหรือนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาอื่นเป็นนิสิตลงทะเบียนศึกษารายวิชากับมหาวิทยาลัย เพื่อนำหน่วยกิตไปติดรวมกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดได้ โดยต้องชำระเงินตามประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่องการเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

14.3 บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นิสิตเข้าเป็นนิสิตลงทะเบียนศึกษารายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่บุคคลนั้นต้องมีคุณวุฒิ และคุณสมบัติตามข้อ 13 และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับนิสิต รวมทั้งต้องชำระเงินตามประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่องการเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

9. ระบบการศึกษา

การจัดระบบการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2543 ข้อ 6 ดังนี้

ข้อ 6 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใช้แบบหน่วยกิตจัดเป็นระบบเดียวกัน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

6.1 การศึกษาภาคปกติให้ใช้ระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือ ภาคต้นและภาคปลาย มีระยะเวลาเรียนแต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนเป็นพิเศษต่อจากภาคปลายก็ได้ โดยมี

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาเท่ากับจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ข้างต้นและให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของปีการศึกษาเดียวกัน

6.2 การศึกษาภาคพิเศษ ให้จัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษา คือ ภาคต้น ภาคปลายและภาคฤดูร้อน มีระยะเวลาเรียนในภาคต้นและภาคปลายไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และในภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ โดยให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนรู้แต่ละรายวิชาในภาคฤดูร้อนให้เท่ากับจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ในภาคฤดูร้อนอาจจัดการเรียนการสอนในเวลาราชการก็ได้

13. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

ใช้สถานที่และอุปกรณ์การสอนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

14. ห้องสมุด

ใช้ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีหนังสือ เอกสาร และวารสาร ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอก เศรษฐศาสตร์การจัดการ ดังนี้

- ตำรา (ภาษาไทย) ประมาณ 720 เล่ม
- ตำรา (ภาษาอังกฤษ) ประมาณ 350 เล่ม
- วารสารและสิ่งพิมพ์ (ภาษาไทย) ประมาณ 150 เล่ม
- วารสารและสิ่งพิมพ์ (ภาษาอังกฤษ) ประมาณ 15 เล่ม

15. งบประมาณ

15.1 ใช้งบประมาณปกติของภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

15.2 ค่าใช้จ่ายในการผลิตมหาบัณฑิตทางเศรษฐศาสตร์ (สาขาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต) เฉลี่ยประมาณคนละ 15,000 บาท

16. หลักสูตร

16.1 จำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต

16.2 โครงสร้างหลักสูตร แบ่งการเรียนออกเป็น 2 แผน คือ

แผน ก (2) กำหนดให้เรียน 45 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

วิชาพื้นฐานบังคับ	15	หน่วยกิต
วิชาเอก	18	"
ปริญญานิพนธ์	12	"

แผน ข กำหนดให้เรียน 45 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

วิชาพื้นฐานบังคับ	15	หน่วยกิต
วิชาเอก	18	"
วิชาเลือกเสรี	6	"
สารนิพนธ์	6	"

16.3 รายวิชา

16.3.1 แผน ก (2)

(1) วิชาพื้นฐานบังคับ กำหนดให้เรียน 15 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 501 การศึกษา การพัฒนามนุษย์ และการจัดการ 3(3-0)
EC 501 Education, Human Development and Management
2. ศฐ 502 จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 502 Psychology for Economists
3. ศฐ 511 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 3(3-0)
EC 511 Microeconomics
4. ศฐ 512 เศรษฐศาสตร์มหภาค 3(3-0)
EC 512 Macroeconomics
5. ศฐ 563 การวิจัยสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 563 Research for Economists

(2) วิชาเอก กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 503 บัญชีการเงินเพื่อการจัดการ 3(3-0)
EC 503 Financial Accounting for Management
2. ศฐ 514 การจัดการอุปสงค์ 3(3-0)
EC 514 Demand Management
3. ศฐ 515 การจัดการผลิตและต้นทุน 3(3-0)
EC 515 Production and Cost Management
4. ศฐ 581 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ 3(3-0)
EC 581 Quantitative Analysis
5. ศฐ 584 การจัดการสารสนเทศเทคโนโลยี 3(3-0)
EC 584 Information Technology Management
6. ศฐ 689 การสัมมนาเศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)
EC 689 Seminar in Management Economics

(3) ปริญญาโท 12 หน่วยกิต

เศรษฐศาสตร์การจัดการ

16.3.2 แผน ข.

(1) วิชาพื้นฐานบังคับ กำหนดให้เรียน 15 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 501 การศึกษา การพัฒนามนุษย์ และการจัดการ 3(3-0)
EC 501 Education, Human Development and Management
2. ศฐ 502 จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 502 Psychology for Economists
3. ศฐ 511 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 3(3-0)
EC 511 Microeconomics
4. ศฐ 512 เศรษฐศาสตร์มหภาค 3(3-0)
EC 512 Macroeconomics
5. ศฐ 563 การวิจัยสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 563 Research for Economists

(2) วิชาเอก กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิต ดังนี้

1. ศฐ 503 บัญชีการเงินเพื่อการจัดการ 3(3-0)
EC 503 Financial Accounting for Management
2. ศฐ 514 การจัดการอุปสงค์ 3(3-0)
EC 514 Demand Management
3. ศฐ 515 การจัดการผลิตและต้นทุน 3(3-0)
EC 515 Production and Cost Management
4. ศฐ 581 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ 3(3-0)
EC 581 Quantitative Analysis
5. ศฐ 584 การจัดการสารสนเทศเทคโนโลยี 3(3-0)
EC 584 Information Technology Management
6. ศฐ 689 การสัมมนาเศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)
EC 689 Seminar in Management Economics

(3) วิชาเลือกเสรี กำหนดให้เลือกเรียน 6 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

1. ศฐ 513 เศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)
EC 513 Managerial Economics
2. ศฐ 582 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)
EC 582 Mathematics for Economists

3. ศฐ 583 เศรษฐมิติ	3(3-0)
EC 583 Econometrics	
4. ศฐ 602 การสร้างและการจัดการวิสัยทัศน์	3(3-0)
EC 602 Vision Creation and Management	
5. ศฐ 662 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรทางการศึกษา	3(3-0)
EC 662 Economics of Educational Resources	
6. ศฐ 663 การจัดการโครงการทางการศึกษา	3(3-0)
EC 663 Educational Project Management	
7. ศฐ 664 เศรษฐศาสตร์การตัดสินใจทางการศึกษา	3(3-0)
EC 664 Economics of Education Decision-making	
8. ศฐ 681 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทางการศึกษา	3(3-0)
EC 681 Management Information System for Education	
9. ศฐ 691 การจัดการการเงินและการคลัง	3(3-0)
EC 691 Finance and Fiscal Management	

(4) สารนิพนธ์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชา ดังนี้

1. ศฐ 688 สารนิพนธ์	6(0-12)
EC 688 Master's Project	

ความหมายของรหัสรายวิชา มีตัวเลขสามตัว

เลขตัวแรก (5หรือ6) หมายถึง	ระดับปริญญาโท
เลขตัวกลาง หมายถึง	กลุ่มวิชาดังต่อไปนี้
เลข 0	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ทั่วไป
เลข 1	หมายถึง กลุ่มวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
เลข 2	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร
เลข 3	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและบริการ
เลข 4	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน
เลข 5	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาและนิเวศวิทยา
เลข 6	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์พัฒนามนุษย์
เลข 7	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
เลข 8	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ
เลข 9	หมายถึง กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง

เลขตัวสุดท้าย หมายถึง ลำดับรายวิชาแต่ละชั้นปีของแต่ละกลุ่มวิชา

16.4 แผนการเรียน

แผนการเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา เศรษฐศาสตร์การจัดการ
(แผน ก (2))

ปี 1	ภาคต้น	หน่วยกิต
<u>วิชาพื้นฐานบังคับ</u>		
ศร 501	การศึกษา การพัฒนามนุษย์ และการจัดการ	3
ศร 512	เศรษฐศาสตร์มหภาค	3
<u>วิชาเอก</u>		
ศร 503	บัญชีการเงินเพื่อการจัดการ	3
ศร 514	การจัดการอุปสงค์	3
รวม		12

ปี 1	ภาคปลาย	หน่วยกิต
<u>วิชาพื้นฐานบังคับ</u>		
ศร 502	จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3
ศร 511	เศรษฐศาสตร์จุลภาค	3
ศร 563	การวิจัยสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3
<u>วิชาเอก</u>		
ศร 515	การจัดการผลิตและต้นทุน	3
ศร 581	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	3
รวม		15

ปี 2	ภาคต้น	หน่วยกิต
<u>วิชาเอก</u>		
ศร 584	การจัดการสารสนเทศเทคโนโลยี	3
ศร 689	การสัมมนาเศรษฐศาสตร์การจัดการ	3
รวม		6

ปี 2	ภาคปลาย	หน่วยกิต
<u>วิชาเอก</u>		
EC 699	ปริญญานิพนธ์	
	วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การจัดการ	12
	รวม	12

แผนการเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา เศรษฐศาสตร์การจัดการ
(แผน ข)

ปี 1	ภาคต้น	หน่วยกิต
<u>วิชาพื้นฐานบังคับ</u>		
ศฐ 501	การศึกษา พัฒนามนุษย์ และการจัดการ	3
ศฐ 512	เศรษฐศาสตร์มหภาค	3
<u>วิชาเอก</u>		
ศฐ 503	บัญชีการเงินเพื่อการจัดการ	3
ศฐ 514	การจัดการอุปสงค์	3
	รวม	12

ปี 1	ภาคปลาย	หน่วยกิต
<u>วิชาพื้นฐานบังคับ</u>		
ศฐ 502	จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3
ศฐ 511	เศรษฐศาสตร์จุลภาค	3
ศฐ 563	การวิจัยสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3
<u>วิชาเอก</u>		
ศฐ 515	การจัดการผลิตและต้นทุน	3
ศฐ 581	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	3
	รวม	15

ปี 2	ภาคต้น	หน่วยกิต
<u>วิชาเอก</u>		
ศฐ 584	การจัดการสารสนเทศเทคโนโลยี	3
ศฐ 689	การสัมมนาเศรษฐศาสตร์การจัดการ	3

วิชาเอกเลือก

ମନୁ.....	3
ମନୁ.....	3
ସମ୍ମ	12

பி 2

ภาคปลาย

หน่วยกิต

วิชาเอก

สรุป 668 สารนิพนธ์ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การจัดการ รวม	6 6
--	---------------------------------

18.5 คำอธิบายรายวิชา

18.5.1 วิชาพื้นฐานบังคับ

สรุป 501 การศึกษา การพัฒนามนุษย์ และการจัดการ 3(3-0)

EC 501 Education, Human Development and Management 03051501

ศึกษาหลักการศึกษาระบบการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา หลักและทฤษฎีการพัฒนา
มนุษย์ และการจัดการ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการพัฒนามนุษย์
ทั้งนี้ให้ใช้กรณีศึกษา

ศร 502 จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)

EC 502 Psychology for Economists **03051502**

ศึกษาถึงจิตวิทยาในแขนงต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการศึกษา พัฒนาการของคน ทฤษฎีการเรียนรู้ แรงจูงใจ จิตวิทยาสังคม บุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นการนำหลักทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ในกระบวนการวางแผนจัดการทรัพยากร เพื่อพัฒนามนุษย์

ศสจ 511 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 3(3-0)

EC 511 Microeconomics 03051511

ศึกษาโดยละเอียดถึงทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ผู้ผลิต ต้นทุนการผลิต ทฤษฎีราคา และทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สวัสดิการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนามนุษย์

ศจ 512 เศรษฐศาสตร์มหภาค 3(3-0)

EC 512 Macroeconomics 03051512

ศึกษาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค เช่น ทฤษฎีรายได้ประชาชาติ ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีการเงิน และทฤษฎีการพัฒนา เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เป็นประโยชน์ในการจัดการทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนามนุษย์

ศฐ 563 การวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์**3(3-0)****EC 563 Research for Economists****03051563**

ศึกษาแบบแผนการวิจัย และวิธีวิจัยประเภทต่าง ๆ หลักการและวิธีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคต่าง ๆ การเขียนผลงานวิจัย การประยุกต์ใช้งานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์

ศฐ 503 บัญชีการเงินเพื่อการจัดการ**3(3-0)****EC 503 Financial Accounting for Management****03051503**

ศึกษาบัญชีการเงินเกี่ยวกับฐานะของเงินที่ลงทุน การเปลี่ยนแปลงเงินทุนที่เป็นผลจากการดำเนินงานเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ การวางแผนโครงการลงทุน การจัดหาเงินทุน และการวิเคราะห์ความเสี่ยงกับความไม่แน่นอน ทั้งนี้ให้ใช้กรณีศึกษาประกอบ

ศฐ 514 การจัดการอุปสงค์**3(3-0)****EC 514 Demand Management****03051514**

ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค กระบวนการในการบริโภค เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยกำหนดการบริโภคที่ทำให้ได้รับความพอใจสูงสุด นำไปสู่การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การแข่งขัน การพยากรณ์ตลาด และการจัดทำกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งผู้บริโภคและธุรกิจ โดยใช้กรณีศึกษาประกอบ

ศฐ 515 การจัดการผลิตและต้นทุน**3(3-0)****EC 515 Production and Cost Management****03051515**

ศึกษาทฤษฎีการผลิต ต้นทุน การแข่งขัน การกำหนดราคา กำไรขาดทุน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนหลักและวิธีการเพิ่มผลผลิต การบริหารต้นทุน และความเสี่ยง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างและควบคุมคุณภาพ ทั้งนี้ให้ใช้กรณีศึกษาประกอบ

ศฐ 581 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ**3(3-0)****EC 581 Quantitative Analysis****03051581**

ศึกษาถึงวิธีการต่าง ๆ เชิงปริมาณ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจ จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ทฤษฎีความน่าจะเป็น การโปรแกรมเชิงเส้น การคำนวณผลตอบแทนลักษณะต่าง ๆ และการจำลองสถานการณ์

ศฐ 584 การจัดการสารสนเทศเทคโนโลยี**3(3-0)****EC 584 Information Technology Management****03051584**

ศึกษาระบบของสารสนเทศ ที่จะนำไปใช้ในการเสริมบทบาทของการจัดการเพื่อให้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในระดับต่าง ๆ โดยถูกต้องและแม่นยำ และทำให้ต้นทุนลดลง รวมทั้งการวิเคราะห์งบการลงทุน โอกาสการลงทุน โอกาสทางการตลาด การส่งออกและการนำเข้า ทั้งนี้ให้ใช้กรณีศึกษาประกอบ

ศฐ 689 การสัมมนาเศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)

EC 689 Seminar in Management Economics 03051689

ศึกษาการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ทั้งมหภาค และจุลภาค เพื่อจัดสรรทรัพยากรทางการจัดการ ในการสร้างความมั่นคงให้กับธุรกิจ และความพึงพอใจของผู้บริโภค ทั้งนี้ให้ใช้กรณีศึกษาประกอบ

18.5.2 วิชาเอกเลือก

ศฐ 513 เศรษฐศาสตร์การจัดการ 3(3-0)

EC 513 Managerial Economics 03051513

ศึกษาการประยุกต์การใช้หลักและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรทางการจัดการหรือทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยลดความเสี่ยงและความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ

ศฐ 582 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ 3(3-0)

EC 582 Mathematics for Economists 03051582

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางคณิตศาสตร์เรื่องอนุพันธ์ การถดถอยแบบต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ศฐ 583 เศรษฐมิติ 3(3-0)

EC 583 Econometrics 03051583

ศึกษาการใช้หลักการของเศรษฐมิติเพื่อการวิเคราะห์การพยากรณ์ และการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ศฐ 602 การสร้างและการจัดการวิสัยทัศน์ 3(3-0)

EC 602 Vision Creation and Management 03051602

ศึกษาวิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่หุ้นส่วนและธุรกิจ กระบวนทัศน์สำหรับการแข่งขัน การจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดแยกส่วนกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยผู้บริโภคเป็นฐาน (Consumer – Based Segmentation) และอาศัยทักษะเป็นฐาน (Skill – Based Segmentation) การกำหนดยุทธศาสตร์ของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดรูปหน่วยงาน การกระตุ้นให้หน่วยงานมีชีวิตชีวา การควบคุมและการประเมินผล และหลักการของอนาคตศึกษา ทั้งนี้ให้ใช้กรณีศึกษาประกอบ

ศฐ 662 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรทางการศึกษา 3(3-0)

EC 662 Economics of Educational Resources 03051662

ศึกษาวิเคราะห์ประเภทและแหล่งทรัพยากรทางการศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อจัดการศึกษา บทบาทของรัฐและเอกชนในการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

ศฐ 663 การจัดการโครงการทางการศึกษา 3(3-0)

EC 663 Educational Project Management 03051663

ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุนและผลได้ของโครงการทางการศึกษา รวมถึงวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยจะเน้นให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ศึกษาจากโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดโครงการทางการศึกษา

ศฐ 664 เศรษฐศาสตร์การตัดสินใจทางการศึกษา 3(3-0)

EC 664 Economics of Education Decision-making 03051664

ศึกษาถึงบทบาทของการศึกษาในระบบเศรษฐกิจ การผลิต และค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของภาครัฐ โดยเน้นถึงหน่วยงานทางการศึกษา และประเด็นหลักในการให้บริการทางการศึกษา รวมถึงการประเมินนโยบายของรัฐบาล

ศฐ 681 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทางการศึกษา 3(3-0)

EC 681 Management Information System for Education 03051681

ศึกษาวิเคราะห์ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการวางแผนตัดสินใจทางการศึกษา ควบคุมและประมวลข้อมูล การจัดระบบสารสนเทศ การพัฒนาและควบคุมระบบสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

ศฐ 691 การจัดการการเงินและการคลัง 3(3-0)

EC 691 Finance and Fiscal Management 03051691

ศึกษาหลักและวิธีการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณตามลักษณะงาน ตลอดจนกระบวนการบริหารงานโครงการตามงบประมาณและการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อการจัดการ

18.5.3 สารนิพนธ์

ศฐ 688 สารนิพนธ์ 6(0-12)

EC 688 Master's Project 03051688

ให้เลือกทำภาคินิพนธ์หรืองานที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเป็นรายบุคคล เพื่อเสริมทักษะและความรู้ที่เป็นอิสระของแต่ละบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์การศึกษา เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ และเศรษฐศาสตร์การจัดการ ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ประจำสาขาวิชาอย่างน้อย 1 ท่าน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

18.5.4 วิทยานิพนธ์

ศฐ 699 วิทยานิพนธ์ 12(0-12)

EC 699 Thesis 03051699

การทำวิจัยในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์ ที่เลือกเป็นวิชาเอก

ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เรื่อง การเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 4 ของระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเก็บเงินค่าธรรมเนียม พ.ศ. 2542 โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 2 / 2542 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2542 จึงให้ประกาศเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

รายการ	ภาคปกติ			ภาคพิเศษ	
	ประกาศนียบัตร	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ประกาศนียบัตร	ปริญญาโท
1. ค่าธรรมเนียมต่อภาคการศึกษา (ลงทะเบียนเรียนรายวิชา) กลุ่มที่ 1 ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะพลศึกษา (ยกเว้นวิชาเอกวิทยาศาสตร์การกีฬา) คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ (วิชาเอกนอกเหนือจากกลุ่มที่ 2) บัณฑิตวิทยาลัย ภาคต้น/ภาคปลาย ภาคฤดูร้อน	12,000 8,500	13,000 7,500	14,000 7,500	19,000 11,000	19,000 11,000
กลุ่มที่ 2 ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา (วิชาเอกวิทยาศาสตร์การกีฬา) คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ (วิชาเอกธุรกิจศึกษา ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ) ภาคต้น/ภาคปลาย ภาคฤดูร้อน		15,000 8,000	16,000 8,000		21,000 12,000
2. ค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนิสิตต่อภาคการศึกษา (ไม่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา) - ระหว่างทำปฏิญานิพนธ์ - ลาพักการเรียน ภาคต้น/ภาคปลาย ภาคฤดูร้อน ภาคต้น/ภาคปลาย ภาคฤดูร้อน	4,000 700	4,000 700	5,000 700		5,000 2,000 1,500 1,200
3. ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บตามรายการ - ค่าสมัครสอบภาษา - ค่าสมัครสอบประมวลความรู้ - ค่าสมัครสอบวัดคุณสมบัติ - ค่าสมัครสอบปฏิญานิพนธ์ / สารนิพนธ์ - ค่าลงทะเบียนปฏิญานิพนธ์ / สารนิพนธ์ (ต่อ 3 บทวิทยานิพนธ์)		400 700 4,000 1,000	700 1,000 1,000 8,000 1,000		400 700 8,000 2,000

ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

(รองศาสตราจารย์สุเมธดา พรหมบุญ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เรื่อง การเก็บเงินค่าธรรมเนียมการบริการการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 4 ของระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเก็บเงินค่าธรรมเนียม พ.ศ. 2542 โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 2 / 2542 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2542 จึงให้ประกาศเก็บเงินค่าธรรมเนียมการบริการการศึกษา ดังนี้

รายการ		จำนวนเงิน (บาท)
1. ค่าปรับลงทะเบียนซ้ำ	วันละ	30
2. ค่าขอย้ายคณะ / วิชาเอก		200
3. ค่าบัตรประจำตัวนิสิต		50
4. ค่าหนังสือรับรอง (ใบรายงานผล)	ชุดละ	30
5. ค่าใบรับรองต่างๆ	ฉบับละ	30
6. ค่าใบแปลปริญญาบัตรเป็นภาษาอังกฤษ	ฉบับละ	100
7. ค่าใบแปลหนังสือรับรองเป็นภาษาไทย	ชุดละ	100
8. ค่าธรรมเนียมส่งหลักฐานการศึกษาภายในประเทศ	ครั้งละ	30
9. ค่าปรับการส่งหนังสือห้องสมุดซ้ำ	วันละ	5
10. ค่าเอกสารลงทะเบียน	ชุดละ	30
11. ค่าขึ้นทะเบียนนิสิต		300
12. ค่าประกันของเสียหาย		800
13. ค่าขึ้นทะเบียนปริญญา		800

ให้ใช้ประกาศนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

(รองศาสตราจารย์สมณฑา พรหมบุญ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวรัชดาวรรณ อติศรวรรุณ
วัน เดือน ปี เกิด	12 ตุลาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	261 ซ.ปิ่นเกล้า 5 ถ.สุขุมวิท 101 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	พนักงานบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บมจ.ปูนซีเมนต์นครหลวง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2535	มัธยมศึกษา โรงเรียนดรุณาราชบุรี
พ.ศ.2539	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ.2547	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร